PAZAR
15
İKİNCİKÂNUN
1939

TAN EVİ
İstanbul, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
DÖRDÜNCÜ YIL — No: 1243
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ
Her evde bulunması lâzımdır. Yaldızlı bez kaplı
2. Cilt — 700 Sayfa. 700 Kuruştur.
Tafsilâtlı broşür isteyiniz.
TAN Matbaası — İstanbul

Chamberlain Londraya Gitti

Roma Konuşmalarının İleride İyi Semereler Vereceğini Söyledi

İki Zihniyet

Başvekilimiz Celâl Bayara, Parti Grupundaki nutkunu ilham eden duygu mübarektir. Çünkü onun beyanatı, ötedenberi tekevvün etmiş çok tahripkâr bir zihniyete karşı devletin en salâhiyettar makamı tarafından merhametsiz bir harp ilânıdır.

Yazan: Ahmet Ağaoğlu

Başvekil muhterem Celâl Bayar, Fırka grupunda irat etmiş olduğu çok kıymetli nutkunu şu cümlelerle bağladı:

"Bu memleketin suiistimaller yüzünden çektiği namütenahi azaplar kâfidir. Hepimiz temiz kalmak, temiz kalanların şerefini korumak mecburiyetindeyiz.„

Bu kadar acı bir hakikati bu kadar sarahat ve açıklığile devletin en yüksek makamından ortaya atmış olan devlet adamlarına değil yalnız bizde başka yerlerde dahi mebzuliyetle tesadüf edildiğini zannetmiyoruz. Başvekilimize nutkunu ilham eden duygu mübarektir.

Yukarıya aldığımız ve ayrı punto ile dizdiğimiz sözler, altın hurufatla hakedilerek bütün malî, iktısadî, içtimaî ve siyasi teşekküllerimizin ve müesseselerimizin kapılarına kıta gibi asılmalıdır. Çünkü bu; ötedenberi tekevvün etmiş çok tahripkâr bir zihniyete karşı devletin en salâhiyettar makamı tarafından merhametsiz bir harp ilânıdır. [illegible] eden ve batından batına geçen darbımeseller vardır ki, bu zihniyeti her şeyden iyi ve açıkça aydınlatıyor. Bunlardan birisi meselâ diyor ki:

"Devlet malı deniz. Yemiyen domuz.„

Bu zihniyet yalnız umum halka yüksek duygu ve fikirlere yabancı avama münhasır değildir. İnce duygulu derin düşünen mütefekkir ediplerimiz dahi ayni telâkkiye tutulmuşlardı. Bunlar dahi devlet malını çalmayı, milleti soymayı mübah gibi görmekteydiler. Meelâ duygularının inceliği ve düşün celerinin derinliği ile hususî bir mevki sahibi olan Galip dede kendisini intihalle itham eden muhaliflerine cevap verirken diyor ki:

"Çaldımsa da mirî malı çaldım.„

Görüyorsunuz, büyük adam hattâ mirî malı çalmayı mübah bir iş gibi görüyordu. Demek ki, umum halkta, has olsun âm olsun devlete karşı âdeta bir husumet hissi tekevvün etmişti. Devleti aldatmak, devletten çalmak âdeta sevap addediliyordu.

Bu zihniyeti millette, hiç şüphe yoktur ki, asırlarca devam eden istibdat ve istibdadın zulüm ve cefaları ve tahakkümü yaratmıştı. Memurların ve kudret sahiplerinin keyfî muameleleri tabiatiyle millet efradında devlete karşı bir ayrılık, gayrılık, bir ikilik, bir husumet hissi uyandırmıştı.

Öteki berikine zulüm ettikçe, beriki de ötekini aldatmayı, fırsat düştüğü zamanlar öç almayı âdeta bir borç sanırdı.

Denilebilir ki, bütün diğer devletler ve milletler de ayni devreyi geçirmişlerdir. Fakat bir farkla; Garp muhitlerinde münevver kısım bu vaziyete karşı gelmeyi, bir taraftan zulüm ve cefa edenleri insafa daveti, diğer taraftan da milleti devlete ısındırmayı bir vazife edinmişlerdir. Bunlar; kanunsuzluğu, suiistimalleri eserlerinde kamçıladıkları, bunları yapanların yüzlerinden riya ve hile nikaplarını kaldırarak oldukları gibi göstermeyi itiyat ettikleri gibi, vatan ve devlet yolunda mallarını ve canlarını feda eden kahramanları da örnek olarak gösterdiler. İşte bu sayededir ki, milletle devlet birliği fikri birleşti ve nihayet Fransız İnkılâbı ile Millî Hâkimiyet esası vazedilerek milletin ayni zamanda devlet olduğu fikri [illegible]

Bizde ise bu gibi tezahürlere eski zamanlarda hemen hemen tesadüf edilmez. Bu sahada Fuzuli'nin iki sayfadan ibaret olan şikâyetnamesinden başka eski edebiyatta hemen hemen hiç bir şeye tesadüf edilmez. Bu sahaya yalnız son zamanlarda Edebiyatı

(Sonu: Sa. 10, Sü. 3 de)

İtalya, İspanya İşinde İngiliz Plânının Hükümlerini Yerine Getirecek

Roma, 14 (Hususî) — Mister Chamberlain, saat on ikiyi beş geçe trenile hareket etmiş ve Sinyor Mussolini ile Kont Ciano tarafından teşyi olunmuştur. Kalabalık bir kütle İngiliz Başvekilini alkışlamıştır. Chamberlain, Mussolini ile hususi surette bir müddet görüşmüş, sonra iki devlet adamı biribirinin ellerini samimi bir surette sıkarak ayrılmışlardır.

Lord Halifax ise İngiltere sefarethanesinde verilen akşam yemeğinden biraz sonra trenle Cenevreye hareket etmiştir. Chamberlain pazar akşamı Londraya varmış olacaktır. Lord Halifax ise Cenevredeki İngiliz murahhas heyetine riyaset edecek ve Fransa Hariciye Nazırına Roma müzakerelerinin neticesini anlatacaktır.

Lord Halifaç da salı akşamı Londraya varmış olacak ve çarşamba günü kabine içtimaında hazır bulunacaktır.

★

Mister Chamberlain Romadan hareketinden evvel Villa Madema'da gazetecileri kabul etmiş ve ziyaretçi [illegible] temini olduğunu anlatarak bunun da tahakkuk ettiğini, İngilizlerin, İtalyanın iyi niyetlerine daha fazla inanarak Romadan ayrıldıklarını söylemiş, daha sonra konuşmaların daha fazla ilerde semere vereceğini, bu semerelerin yalnız İngiliz - İtalyan anlaşmasını alâkadar etmekle kalmıyarak bütün Avrupanın iş beraberliği üzerinde tesirini göstereceğini ilâve etmiştir.

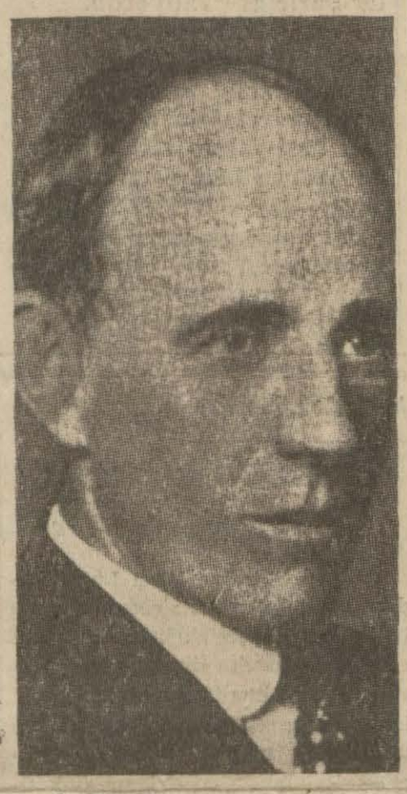

hakkında izahat verecek olan Lord Halifax

Kont Cianonun beyanatı

Daily Mail'in Romadaki siyasî muharriri, Kont Ciano ile mülâkat yapmıştır. Kont Ciano, şu sözleri söylemiştir:

"Müzakerelerden pek memnunum. Pek samimî bir hava içinde görüşüldüğünü size temin ederim.„

Chamberlain ile Halifax tarafından yapılan ziyareti iade maksadile yakında Londrayı ziyaret edeceğimi ümit ediyorum. İngiliz - İtalyan itilâflarını metin ve ruhlarına uygun bir şekilde tatbik etmek niyetinde bulunduğuma size namusum üzerine söz veririm...

★

Havas muhabirine göre, İngilterenin İtalya ile Fransa arasında tavassutta bulunaması İtalyan mahfillerini in kisara uğratmıştır.

İngiliz mahfilleri Akdeniz vaziyetinin inkişafı meselesinde daha az bedbinlik izhar etmekte ve Mussolinin Chamberlain ve Halifax ile yaptığı görüşmeler esnasında kullandığı muslihane lisanı bu hislerini muhlik göstermek için ileri sürmektedirler.

Ayni mahfiller, İngiliz devlet adamlarının İtalyanın sulh arzuları hakkında Mussolini tarafından verilen teminatı memnuniyetle karşıladıklarını ihsas etmektedirler. bu itibarla Roma müzakerelerinin İtalya ile İngilterenin sulhu idame siyasetini takibe devam etmek arzusunda bulunduklarını kaydeden tebliğin son fıkrası mânidar addedilmektedir.

Diğer cihetten tebliğin hazırlanmasında müşkülât çekildiği anlaşılmaktadır. Chamberlain'in Roma seyahatinin siyasî ehemmiyetini takdir noktasından yeni bir unsuru ihtiva etmemektedir.

Yine Havasın Roma muhabiri İngilizlerin seyahatinden memnun olduklarını anlatarak:

Mussolininin açık ve nazik muamelesi, İngiliz nazırlarında pek m[illegible] sait bir tesir bırakmıştır. İtalyan ta-

(Sonu Sa. 10. Sü. 1 de)

Kont Çaki Berline Gidiyor

Berlin, 14 (A.A.) — Macaristan Hariciye Nazırı Kont Csaky, Pazartesi günü saat 10 da resmî bir ziyarette bulunmak üzere Berline gelecektir. Ayni gün Von Ribbentrop ile akşam yemeğini yiyecektir. Bu ziyarette komintern aleyhindeki pakt ımzalamış olan diğer iki devletin mümessilleri, Japonya ve İtalya elçileri hazır bulunacaklardır.

Kont Csaky, Hitler ile de görüşecektir.

Macaristanın komintern aleyhindeki pakta girmesi Milletler Cemiyetine iştiraki ile alâkadar değildir.

Bu meseleler biribirinden tamamiyle ayrı görülmektedir.

★

Berlin, 14 (A.A.) — Bu sabahki "Berliner Boersen Zeitung„ diyor ki:

Macaristanın antikomintern paktına iltihakı bütün dünyanın nazarı dikkatini —başka memleketlerin de İspanyanın akıbetine uğramamasını istiyen devletler arasında aktedilmiş olan— bu paktın ehemmiyeti üzerine celbedecektir. Macaristan bu sahada esasen acı tecrübeler geçirmiştir. Ancak komünist enternasyonalinin kendine hedef olarak seçtiği memleketlerin yapabildikleri bütün fena tecrübeler kendilerine büyük demokrasi diyen memleketleri Sovyetler birliği ile sıkı münasebetler idame etmekten meneylememektedir.

Frankistler Dün de Valls Kasabasını İşgal Ettiler

Amerikalı Gazeteciler Roosevelt'e Müracaatla İspanya Demokrasisinin Muhafaza Edilmesini ve Bunda İstical Gösterilmesini İstediler

Mussolini, İspanyadan dönen yaralı İtalyan askerleri ile konuşuyor. (Yazısı onuncu sayfamızda)

Başka Şey İstemiyoruz, Alınlarımızı Olsun Bize Çok Görmeyin!

Iyi Bir Vesileden Istifade Ederek Bir Izahı Izah Ediyorum

Yazan: Aka Gündüz

Pasaportsuz tayyare uçurulmuş.. Damgalı kâğıt taklit edilmiş.. Kalp mühürler kazılmış..

Altındiş Petro cüzdan çarpmış.. Gümüşbacak Mişon döviz aşırmış.. Karakulak Süleyman Mastıbacak Karabeti çekecekle yaralamış...

Her iki suç ta bir kapıya girer: Ceza hâkiminin oda kapısına.

Çünkü her iki kategori de Ceza Kanununun hiç te çok ehemmiyet verdiği şeylerden değildir.

Fakat iş ve gidiş öyle mi ya? Hiç te öyle değil. Bir müddettenberi şu ve bu vesile ile memlekette puslu, kötü bir hava estirmek gayreti seziliyor ki memlekete bağlı olan hiç kimse bunun böyle olduğunu inkâr edemez.

Tayyare kaçakçılığı da böyle bir hava estirilmesine adam akıllı bir vesile olmak üzereydi.

Memlekette her nasılsa böyle bir adî münasebetsizlik olduğunu sanki hiç kimse bilmiyormuş, duymamış, kahvehanelere varıncıya kadar konuşmamış, yıpratmamış ve sonra unutmamış gibi ele, kaleme alındı. Az kaldı, ala alaheyle ortaya atılan, âdeta baştan başa bir vatan diye gösterilecekti.

Bu vatan bir skandallar kumkuması ve içinde oturan sahipleri de birer Staviski!

Hükûmet zerre kadar meydan [illegible] iddiası yüzde milyon ortaya çıkacaktı.

Fakat daha ilk günden işi bilen ve karanlık gidişi sezen gazeteler meslek içindeki bu gafleti önlemek vazifesini esirgemediler. Bunlardan birisi de (Tan) dır.

Bir elde tava karası, bir elde iftira yaftası meydan arıyanlar birden-

Onlar da bu resmi bastılar, fakat Aka Gündüzün resmi o yazılara değil, bu yazılara yakışır

bire kayaya çarptılar. Çünkü iş Cümhuriyet adliyesinin eline geçti.

Ben de öbür (öz vatandaş) arkadaşlarım gibi gazetecilik sıfatımla bir vazifem olduğunu anladım, hisseme düşeni yaptım. Yani devlete, vatana, millete, büyük küçük vatandaşlara uluorta atılmak istenen iftiralar hakkında önleme yaptım. Ve muhakkak iyi yaptım.

Bu memleket artık ne idüğü belirsizlerin kendi maksatlarınca hareket etmelerine göz yumacak bir meydan olmaktan çıkalı on beş yıl var. Buna cür'et edenleri meydana çıkarmak için açılan tahkikatta benim de malûmatıma lüzum görüldüğü için sayın Cümhuriyet müddeiumumisi Bay Hikmet Onatı ziyaret ettim.

Derhal şunu bildireyim ki muhbir sıfatiyle değil. Asla. Doğdum doğası muhbirliğin müsbetinden de menfisinden de uzağım. Ancak izahat ve malûmat vermek için gittim. Çünkü mesele çift veya tek ka-

(Sonu: Sa. 10, sü. 4)

Tayyare Kaçakçılığı

Fransız Millî Emniyeti Ekrem Köniği Aradığını Bildiriyor

Paris, 14 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Fransada tevkif edildiği bildirilen ve bilâhare tekzip edilen tayyare kaçakçılığı ile alâkadar Türk vatandaşı Ekrem König hakkında Fransız millî emniyeti aşağıdaki tavzihi neşretmektedir:

"Türk hükûmetinin talebi üzerine millî emniyet cinaî polis servislerinin Ekrem Köniği aradıkları doğrudur. Fakat bu kaçakçı hâlâ bulunamamıştır. Çarşamba günü neşredilen tekzip. malûm olduğu üzere adlî polisin meçhulü bulunan Ekrem Hamdi isminde bir adama ait bulunuyordu. Fakat bilâhare Ekrem Hamdi ile Ekrem Köniğin hakikatte ayni adam olduğu anlaşılmıştır...

Hâdiseler karşısında :

Büyük Gaflet

Yazan: Naci Sadullah

Gazeteciler, gazetecilere çatıp duruyorlar. "İmalı„ sayılan neşriyat yüzünden birkaç meslektaşın "mücrim„ sıfatile değil "muhbir„ sıfatile dinlenmesi bile, gazeteciye hücüm etmek istiyen gazeteci tarafından fırsat sayıldı.

Dün de, Sadri Etemin yazdığı bir makalede şu satırları okudum:

"Geçenlerde. bir arkadaşa rastgel dim. Bu arkadaş bir meslektaştı. Gazetesine bir haber yazmıştı. Ona sordum:

"— Sen, bu adamı mahvediyorsun. Ona hırsız diyorsun. Bunu da kocaman puntularla gazetenin birinci sayfasına koyuyorlar. Kanun, böyle bir şeyin yazılmasına müsaade etmez. Fakat, sen hiç olmazsa, ciddî vesikalara malik misin?

Arkadaş gülümsedi. Bende teessüre benzer bir hal görmüş olacak ki:

"— Ne olur? dedi. Bir havadis! Söylüyorlar, ben de yazdım.

Sordum:

"— Sen, bu haberin doğruluğuna inanıyor musun bari?

Cevap verdi:

"— Bilmem.. Yalansa tekzip etsinler.., Ben havadisi veririm!„

★

Bütün bu yazılar, Ekrem König rezaletinin, gazetecilik izzeti nefsinin incinmesine kirli bir vesile teşkil etmek istidadında bulunduğunu gösteriyor.

Gazeteci, her devrede her yazdığı satırın hesabını, icabında kellesile vermiş olan insandır. Gazetecinin elindeki kalem, taksi tekerleği gibi etrafa zifos sıçratan bir alet değildir. Kanunu temsil eden titiz bakışlar, her gün, gazete yazılarını, malî müesseselerin hesaplarını ince eleyip sık dokuyan müfettişlerden çok daha derin bir dikkatle kontrol ederler.

Gazeteciyi, her düşündüğünü yazan bir boşboğaz şeklinde tarif etmek, insafın süzgeçinden geçirilmemiş bir iftiradır. Ve bana sorarsanız, son hâdiseler münasebetile, gazete sayfalarında yer almış olan imaların en haksızlarına maruz kalmış bulunan insan, bizzat gazetecidir.

Gazeteciler, icabında, hesap da verirler. Fakat bir gazeteci için, esefe müstahak sayılabilecek akıbet "Hesap vermek„ değil, "Hesap verememek„ tir.

Bu son hâdise de gösteriyor ki, gazeteci, yalnız kendi meslektaşının emniyetini kazanamamış olan insandır: Hükûmetin emniyetini kazanmış olan gazeteci, en ağır darbeyi kendi kaleminden yiyor: Celâl Bayarın, en geniş itimada lâyık birer muhbir gibi dinlettiği gazeteciler, bazı gazetelerin sayfalarında, istintaka çekilmiş birer mücrim gibi gösterildiler.

Küçük maksatlarla, bu büyük gafleti gösteren meslektaşlarıma:

"Kendi elimle yâre kesip verdiğim kalem,
Fetvayi hunu nâ hakımı yazdı iptida!

Mısralarını hatırlatmak isterim!

YERLİ HABERLER

Her Mektepte Bir Spor Salonu Kurulacak

Maarif Müdürü Tevfik Kut, dün şehrimize dönmüştür.

Tevfik Kut, Ankarada, ilk ve orta mekteplerle lise ve yüksek mektep binalarının İstanbul imar plânı üzerinde alacakları vaziyet hakkında vekâletle temas etmiş ve Maarif Vekilinden direktifler almıştır.

Prost, haritalar üzerinde, Vekâlet müfettişi Necmi Bora ve ilk tedrisat müfettişlerinden İzzetle beraber, tetkikat yaparken bu müesseselerden bazılarının bulunduğu yerlere itiraz etmiş, yeni plânla bunların yerlerinin değiştirilmesi lâzım geldiğine işaret etmiştir.

Prosta göre, lise ve orta mekteplerin civarlarındaki arazi istimlâk edilip bu müesseselerin beden terbiyesi salonlarına ve bahçelerine ilâve edilmek lâzımdır.

Şehir mütehassısı bu salon ve bahçelerin mekteplerle beraber Maarif Vekâletine bağlı olmasını tabiî bir zaruret olarak telâkki etmektedir.

Maarif müdürü Tevfik bu hususlar etrafında vekilden icap eden direktifleri almıştır.

Prostun fikrine göre, istikbalde, muhtelif semtlerde jimnastikhaneleri, banyo odalarını muhtevi halk spor salonları da bulunacaktır. Her vatandaş, spor klüplerinden ayrı olan bu salonların tabiî bir azası ve müdavimi sayılacaktır. Memur, işine gitmeden evvel ve çıktıktan sonra bu salonlara uğrıyarak jimnastik yapabilecektir. Bu salonlar, halk terbiyesile meşgul olacak teşekküle bağlı bulunacaktır.

Erbaada Sulama İşlerine Başlanıyor

Erbaa (TAN) — Tesarruf projesinin sulanması için Samsun sekizinci daire mühendislerince hazırlanan proje ve keşif raporları, tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilmiştir. İade olununca eksiltmeye çıkarılacaktır. Kelkit ırmağının sularından istifade edilmesi için yapılacak kanalın uzunluğu otuz beş kilometreyi bulacaktır.

Niksar ovasından akan ve bataklıklar yapan suların ıslahı ve nafi bir hale getirilmesi işi de yakında bir karara bağlanacaktır.

Kazovasının ıskası geçen sene bir buçuk milyon liraya eksiltmeye çıkarılmışsa da talip zuhur etmemiştir. Bu sebeple ikinci defa olarak keşfi yapılmaktadır.

Tokat vilâyeti içindeki bu üç yerde bulunan suların ıslahı işi aşağı yukarı beş buçuk milyon liraya mal olacak, fakat o toprakların feyiz ve bereketini bir kça misli arttıracaktır.

İkinci Nevi Ekmek Hakkındaki Rapor

Yeni çeşniye göre hazırlanan ikinci nevi ekmeğe ait kimyahane raporu yarın belediye riyasetine verilecektir. Raporla tesbit edilecek olan gloten miktarı kâfi görülürse ekmeğin çıkarılmasına başlanacaktır.

Muallim Maaşları Birer Derece Yükseltiliyor

Yeni Barem Kanunu Muallimler İçin Mühim Esasları İhtiva Etmektedir

Büyük Millet Meclisi encümenlerinde tetkik edilmekte olan yeni barem kanunu lâvihası muallimler için mühim hükümler ihtiva etmektedir.

Bu hükümlere göre bütün muallimlerin maaş mebdeleri değiştirilecektir. Eski barem kanunile ilk tedrisat muallimlerinin maaş mebdeleri 16, orta tedrisat muallimlerinin de 25 lira idi. Bu miktarlardan aşağı olan hadler, staj devresi sayıldığı için kanunî hüküm ler haricinde kalıyordu.

Yeni lâyihaya göre ilk tedrisat muallimlerinin maaşları 20 liradan, orta tedrisat muallimlerininki de 30 liradan başlıyacaktır. Lâyihanın bu hususa taallûk eden maddesine nazaran 936, 37 ve 38 senelerinde ilk ve orta tedrisat kadrolarına alınıp da henüz kıdem zammı almamış olan muallimler kanunun meriyete girmesinden itibaren veni hükümlere göre maaşları derhal veni hadlere, vani ilk tedrisat muallimlerininki 20 liraya, orta tedrisat muallimlerininki ise 30 liraya çıkarılacaktır.

Yeni lâyihada kıdem ve müktesep haklar da nazarı dikkate alınmıştır. Bu arada dört beş sene evvel hizmete girip de bir derece terfi eden ve maaşları hâlen 20 lira olan ilk mektep muallimlerile maaşları 30 lira olan orta tedrisat muallimlerinin bu müddetlerdeki hizmetleri de derpiş edilmiş bulunmaktadır. Ancak gerek bu gibiler, gerekse diğer barem derecelerin de bulunan müktesep hak sahipleri olan muallimlerin maaş vaziyetleri, kanunun sureti tatbikine dair hazırlanacak olan nizamname ile tesbit edilecektir.

MÜTEFERRİK :

Çocuk Dispanserleri Açılacak

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, İstanbulda yalnız çocukların sıhhatile meşgul olmak üzere muhtelif semtlerde çocuk dispanserleri tesisini düşünmektedir. Bunun için şubat içtima devresinde şehir meclisinden tahsisat da istenilecektir. Çocuk dispanserleri bitäğından bu dispânserlerin teessüsünden sonra, mekteplere bağlı bulunan sıhhat odaları lâğvedilecektir.

Denize Dökülen Kâğıtlar Toplanıyor

Evvelki gün Haydarpaşa önlerinde batan yelkenlide denize dökülen çimento fabrikasına ait kâğıtlardan 50 bobin akıntı ile Yenikapı sahillerine gelmiş ve gümrük muhafaza memurları tarafından denizden çıkarılmıştır.

Emnönünde Bir Yol Tamamlandı

Eminönü meydanile Balıkpazarı arasında başlanan muvakkat caddenin inşaatı bitmiştir. Dün, bu caddeden ayrılarak caminin arkasından dolaşıp İş Bankasının önüne çıkacak ve munhasıran nakil vasıtalarına tahsis edilecek olan, caddenin tamiratına başlanmıştır. Perşembe gününe kadar bu caddenin tamiratı ikmal edilecektir. Bu tamirat ikmal edilir edilmez, Yenicami kemeri altından geçen cadde, nakil vasıtalarına kapatılacak ve nakil vasıtaları bu muvakkat caddeden geçecektir.

ÜNİVERSİTEDE :

Üniversitede Sömestr Tatili Başladı

Üniversite dünden itibaren sömestr tatiline girmiştir. Tatil 20 gün devam edecek, fakülteler 6 şubat pazartesi günü yaz sömestri tedrisatına başlıyacaklardır.

Talebeler seyahate çıkıyorlar

Hıfzı Veldet bulunduğu halde sömestr tatili münasebetile bugün bir Avrupa seyahatine çıkacaklardır. Grup, Rumanya, Polonya, Almanya ve Macaristana gidip dönecektir.

★ Hukuk talebesi dün akşam Tokatliyanda bir tanışma çayı vermiştir. Çayda Rektör, profesörler ve talebe bulunmuştur.

★ Yüksek Ticaret mektebi bugün elli altıncı kuruluş yılını kutlıyacaktır. Mektebin salonunda merasim yapıldıktan sonra mezunlarına Tokatliyanda bir çay ziyafeti verilecektir.

Şehrimizde On Senede 5518 Yangın Oldu

1928 senesinden 1938 senesine kadar devam etmek üzere İstanbulda 5518 yangın olmuştur. Bunun 428 i 928 de, 509 u, 929 da 514 ü, 930 da 527 si 931 de, 551 i 932 de 465 i 933 de, 475 i 934 de, 561 i 935 de, 459 u 936 da, 557 si 937 de, 472 si 938 de olmuştur.

Bunlardan başka 1297 adet de baca yangını olmuş ve etrafa sirayet etmeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Et Fiatları Dört Kuruş Arttırıldı

Ziraat kurumu ile toptancı esnafın narha tâbi olan et fiyatlarının yükseltilmesi için belediyeye yaptıkları müracaat neticesinde dün fiyatlar mühim miktarda artırılmıştır. Belediye müracaatları tetkik ederek toptan satışlarda 5 kuruşluk bir yükseliş görmüş ve narh dün yeniden tanzim edilmiştir. Yeni narhla karaman etinin toptan kilosu 31 kuruştan 35 e, perakende kilosu 36 dan 40 a, dağlıcın toptan kilosu 31 den 36 ya, perakende kilosu da 38 den 43 e, sığırın toptan kilosu 25 ten 30 a, perakende kilosu da 30 dan 35 e çıkarılmıştır.

Yeni narh, bugünden itibaren tatbik edilecektir. Kuzu ve kıvırcık satışları, eskisi gibi serbest bırakılmıştır.

BELEDİYEDE

Hemen Tamir Edilecek Yolların Listesi Hazırlandı

Belediye şubeleri, yol tamiratına ait listeleri hazırlıyarak merkeze göndermişlerdir.

Bu listelere göre Fatih kazasında Fener nahiyesinde, Yeşiltulumba ve Lonca, Samatya nahiyesinde, Tatlıkayak, Mütesellim, Marmara, Karagümrük nahiyesinde, Sarayağası, Şehremini nahiyesinde: Mevlevihanekapı, Tepebağı, Fatih merkez nahiyesinde, Sofular, Camcı camisi, Kiremit cadde ve sokaklarile Kadıköyde Dürriye, Rıhtım, Moda, Fazlıpaşa, Nüzhetefendi, Recaizade, Şefikbey, Muratbey, İhlâs, Merdivenköy, Yoğurtçuçeşme, Şifa, Tepe, Hasırcıbaşı, Kokar şose yol ve caddelerile Büyükköyde Salkımküpe, Küçüktepe, Emirgânda İlkmektep, Rumelihisarında Meydan, Sarıyerde Ortaçeşme, Fıstıklı sokak ve caddelerile Sarıyerle Yenimahalle arasında bulunan Kavak köprüsünün tamiratı yapılacaktır.

Gazi Köprüsü

Gazi köprüsünün Unkapanı cihetine tesadüf eden dubaların biribirlerine bağlanması bitmiş, dubaların üst tabakası olan beton ve asfalt inşaatına da başlanmıştır. Bu inşaat biter, bitmez, Azapkapı cihetine yerleştirilecek dubaların yerlerine konulmasına başlanacaktır.

★ Gripe tutulup bir haftadanberi temsillere devam edemiyen Şehir Tiyatrosu artistleri iyileşmişler ve dün akşamdan itibaren tekrar temsillere başlamışlardır.

★ Altı aydanberi üzerinde çalışılmakta olan Dolmabahçe - Ayaspaşa mozayık yolu kısmen bitmiş ve dünden itibaren nakil vasıtalarına açılmıştır. Yolun kenarlarındaki genişletme faaliyeti devam etmekle beraber yol nakil vasıtalarına da açık bulundurulacaktır.

Erzurumda İmar Hareketleri İlerliyor

Erzurum (TAN) — Şehirde, bin talebe alacak kabiliyette elli sınıflı bir mektep, nahiye ve köylerde de otuz ilk mektep binası yaptırılmaktadır. Emrazı zühreviye hastahanesi ile doğum ve çocuk bakımevlerinin inşaatına devam ediliyor. Hastahane yüz bin liraya çıkacak ve her türlü asrî tesisatı ihtiva eyliyecektir.

İmar birliğinin 200 bin liraya yaptıracağı sinema binasının 20 bin liralık kısmının ihalesi yapılmıştır. Sinema bin kişi alacak ve ayni çatı altında, kiraya verilip irat getirecek dükkânlar, gazinolar da bulunacaktır.

Bin kişilik bir salonu da ihtiva eyliyecek olan yeni Halkevinin inşasına devam olunuyor. Bina yüz yirmi bin liraya çıkacaktır.

Maarif Vekâletince yaptırılan muallim mektebi binasının noksan olarak yalnız yatakhane kısımları kalmış ve burası liseye tahsis edilmiştir.

Önümüzdeki ağustosta şimendifer Erzuruma varınca, şehrimiz yepyeni bir çehreye bürünmüş olacaktır.

Günün Resimleri

ANKARADA: Yeni Fransız elçisi Masigli Cümhurreisimize itimatnamesini vermek üzere Cümhurriyaseti köskünde

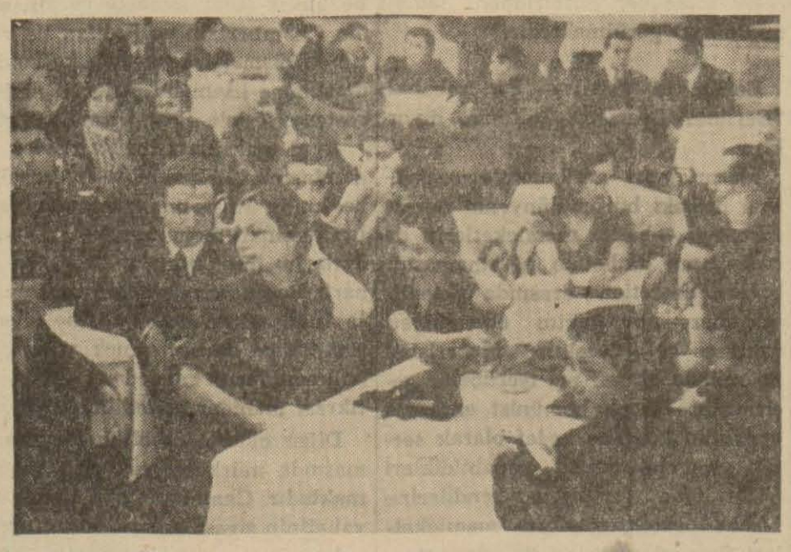

İSTANBULDA: Hukuk talebesinin dün gece Tokatlıyanda verdikleri tanışma çayında bulunanlar

SUAL CEVAP

Vatikan Nedir ?

S. — Vatikan nedir?

C. — Vatikan Romada Papanın oturduğu müstakil arazinin bulunduğu yere derler. Genişliği bir mil murabbaının altıda biri kadardır. İçinde yaşıyanların sayısı bini geçmez. Papa burada oturur.

80 sene evvel Papanın işgal ettiği saha 17 bin mil murabbaı idi. Ve 3 milyon nüfusu vardı. Fakat 19 uncu asrın sonlarına doğru İtalya müstakil bir krallık haline geldiği zaman Papanın bu arazisini elinden aldı. Buna mukabil de papalara Vatikan topraklarında tam istiklâl verildi. Ve kendisine 8 milyon İngiliz lirası ve bu tahsisatın faiz tutarı olan 550 bin İngiliz lirası tahsisat bağlandı. İtalya ile Papa arasındaki son anlaşma 929 tarihinde olmuştur.

Vatikan şehrinin kendine mahsus polisi, radyo istasyonu, hapishanesi, ve küçük bir istasyonu vardır. Vatikan şehri kendine mahsus pul çıkarır ve gazete neşreder

●

S — Türkiyede müftülerin yine vazifesi var mıdır? Ne iş görürler? Bu daireyi evkafa devretseler daha iyi olmaz mı? Diyanet İşleri bütçesi ne kadardır?

C — Müftülerin vazifeleri vardır. Dinî günleri ve sadakai fıtır miktarlarını tayin ve ilân ederler. Vâizların tayinine delâlet ve bunları kontrol ettikleri gibi vaaz edilecek maddeleri de tesbit ederler. Bunlar temyiz mahkemelerinin içtihadına göre devlet memuru sayılmazlar. Diyanet işleri bütçesi kanunda vardır

●

S — Eski Dahiliye ve Hariciye vekillerinden gazeteler hiç bahestmiyorlar. Bunların üzerinde yine vazife var mıdır?

C — Eski Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, [illegible] Türkiyenin [illegible] Büyük Elçiliğine tayin edilmiştir.

●

S — Boğaziçinde Çubuklu da çay yetişebilir mi, tohum tedarik etmek için ne yapalım, nasıl kurutalım?

C — Çubuklunun poyraza maruz olmıyan ve lodosa bakan yerlerinde çay yetişebilir. Ancak buralarda yazın yağış pek azdır. Fidanları sulamak lâzım gelir. Rize çay fidanlığı müdürlüğünden tohum veya fidan getirtebilirsiniz. Kurutma ve yetiştirme usullerini de Rize fidanlık müdürü Ali Kemalin neşrettiği çay ziraati kitabından tedarik ederek kolayca öğrenebilirsiniz

●

S — Mübadillere verilen bonoların yüzde yirmisi ödenmişti. Bu nisbetten başka ayrıca tevziat yapılmış mıdır?

Mübadil bonolarının ikinci kuponlarına yalnız yüzde yirmi tevzi edilmiştir. Başkaca tevziat yapılmamıştır. Ziraat Bankası, Maliye Vekâletince tesbit ve tevzii kabul ve emredilen miktarda olan bu tevziatı ikmal etmiştir. Yeniden tevziat için verilmiş bir karar yoktur.

TAKVİM ve HAVA

15 İkincikânun 1939
PAZAR

1 inci ay	Kasım: 70
Arabî 1357	Rumî: 1354
Zilkade: 24	İkincikânun 2
Güneş: 7,24 — Öğle:	12,24
İkindi: 14,50 — Akşam:	17,04
Yatsı: 18,40 — İmsâk:	5,39

Yurtta Hava Vaziyeti

Hava yurtta Trakya ve Ege bölgelerinde az bulutlu Cenup bölgelerinde çok bulutlu diğer bölgelerde kapalı ve mevzi yağışlı, rüzgârlar Ege ve Cenubî Anadoluda Şimalî, Doğuda Cenubî diğer bölgelerde Garbî istikametten orta kuvvette esmiştir.

İstanbulda hava az bulutlu geçmiş rüzgâr Cenubu Garbiden saniyede 4 — 2 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 765,6 milimetre idi. Sühunet en yüksek 11,6 ve en düşük 7,1 santigrat kaydedilmiştir.

BUGÜN

Macaristanın Kararı

Yazan Ömer Rıza DOĞRUL

Macaristan hükûmeti, antikomintern pakta girmeğe karar vermiştir. Yarın, bu kararı teyit edecek merasim yapılacak ve pakta dahil olan üç devlet, dördüncü arkadaşlarını aralarına alacaklardır. Pakta giren devletlerin birincileri, Almanya ile Japonyadır.

Bu iki devlet paktı yapmaları üzerine, Berlin ile Tokyo birbirine bağlanmış oldu. İtalyanın daha sonra bu pakta iltihakı üzerine, müselles bir ittifak kurulduğu ilân olundu. Pakta giren iki devlet tamamile totaliter, üçüncüsü de ayni yolun yolcusudur.

Nihayet Macaristan da ayni pakta iltihak etti. Ve bu suretle müselles ittifak, murabba ittifak oldu.

Pakta girecek yeni namzetler arandığına göre yakında, belki de ayni pakta başkalarının girdiğini görürüz.

Fakat Macaristandaki muhalefetin, hükûmet tarafından verilen kararı iyi karşılamadığı haber veriliyor, hattâ muhalefet ile hükûmet arasındaki münasebetlerin büsbütün gerildiği bildiriliyor. Anlaşılan Macar muhalefeti, memleketin faşist sistemine doğru yürümesinden, bu sistemi korumak için memleket içinde bir sürü çarpışmalar vukubulmasından, nihayet yeni rejim kurulduktan sonra Macaristan mukadderatının Alman mukadderatına pek sıkı bağlanmasından endişe ediyor ve bu yüzden hükûmetin verdiği karara karşı geliyor.

Bu antikomintern paktın tuhaf bir tecellisi var. Sureta adı antikominterndir. Fakat demokrasiler, onu antidemokrasi sayıyor. Çin gibi, hürriyet ve istiklâl için mücadele eden milletler, onu hürriyet ve istiklâl aleyhtarı bir pakt telâkki ediyor. Varlıklarını korumak için çabalıyan küçük milletler, onu küçük milletler hasmı sayıyor. Velhasıl bu pakt, çe- [illegible] onun bir değil, müteaddit mak- [illegible] yede:

"Suriye gün geçtikçe, en müthiş sefalete doğru gidiyor. Vaziyet bugünkü şekilde devam ederse, 2 milyon Arap, sefaletin pençesinde ezilmeğe mahkûmdur.„

Bu sözleri Taymis muharrirlerinden birinin yazdığı bir yazıdan alıyoruz. Muharrire göre, Suriyeyi bu felâketten kurtarmanın çaresi yahudilere bir parça ayırdıktan sonra Filistin, Suriye ve Maverayı Erdünü birleştirmektir.

İngiliz muharririnin aklına gelmiyen bir nokta vardır. O da Lübnanı da bu birliğe sokmaktır.

Hattâ Lübnanı Suriye ile birleştirmek, Suriyeyi mahkûm olduğu sefaletten kurtarmağa kâfidir. Fakat İngiliz muharriri, nasıl Filistinden bir parçayı sureta yahudilere ve nakikatte İngiltereye ayırmak istediyse, Lübnanı da Fransaya ayırmak istemiştir.

Sarih bir hakikat varsa, Suriyenin çok zavallı bir vaziyete düşmüş olduğudur. Onu bu vaziyetten kurtarmak, hiç te kolay olmıyacaktır.

KISA HABERLER

Berlin, 14 — Meşhur Vals bestekârı [illegible] yeğeni Johann Strauss, bugün vefat etmiştir.

● Tekirdağ, 14 — Dün sahildeki kömür ocaklarından birisi çökmüş ve bir amele toprak altında kalarak ölmüştür.

● Erzurum, 14 — Bugün saat 14,45 te cenubu Garbiye doğru beş saniye devam eden bir deprenme oldu. Hasar yoktur.

● Londra, 14 — İngiltere hükûmeti, Japonyaya bir nota göndererek Çindeki ecnebî menfaatleri hakkındaki tasavvurlarını bildirmesini talep etmiştir.

● Londra, 14 — Kral onuncu Christian'ın dayısı ve İngiltere Kralı George'un büyük dayısı Danimarka Prensi Valdemar, bu sabah vefat etmiştir.

● Varşova, 14 — Matbuat, Polonya ile Sovyetler Birliği arasında ticarî [illegible] relerin bu ayın 19 unda Mo[illegible]ada başlıyacağını bildirmektedir.

● Londra, 14 — Maverayi Er[illegible] Başvekili Tevfik Paşa Ebülhüda, bu[illegible] [illegible] ve Macdonald tarafından [illegible] lanmıştır.

SON HABERLER

İtalya Habeşistanın Fransa Hududuna Asker Sevkediyor

Londra, 14 (A.A.) — Reuter Ajansının Cibuti muhabiri Somaliland'da Fransız - İtalyan hududu civarında Mordale, Yablo ve Sardo'da İtalyan kıtaları tahşit edilmekte olduğunu bildirmektedir. Cibutideki Fransız makamları buna karşı icap eden tedbirleri almaktadırlar.

Diğer cihetten ayni muhabir, Harrar'da bir çok yerlilerin İtalyan "Askaris„ müfrezelerine kaydolunduklarını bildirmektedir.

★

Paris, 14 (A.A.) — Hariciye nezareti mahfillerile askerî makamlar, Somaliland hududunda İtalyan kıtalarının tahşit edildiğine dair malûmatları olmadığını bildirmektedirler.

Fransız mebusları Cibutide müdafaa tedbirleri alınmasını istiyorlar

Paris, 14 (A.A.) — Parlâmentoda haricî siyaset hakkında yapılan mühim müzakereler esnasında bütün müfrit sağ ve müfrit sol cenah hatipleri Fransız İmparatorluğu tamamiyetinin müdafaa edilmesi ve İtalyaya hiç bir imtiyaz verilmemesi lüzumundan bahsetmişlerdir.

Merkez fırkalarından birine mensup olan Montigny, Fransanın Yugoslavya, Rumanya ve Polonya ile akdettiği paktların yeniden tetkik edilmesini istemiştir.

Sağ cenaha mensup olan Dekerillis, Almanyanın genişlemesine muarız bulunan bütün devletlerden mürekkep bir koalisyon teşkil edilmesini ve vasatî Avrupadaki devletlerle ve bilhassa Polonya ile Fransa arasında bağların kuvvetlendirilmesini istemiştir.

Sağ c[illegible] Somaliland'ından İtalyanların ilerlemesine nihayet verilmesini ve Cibutide müdafaa teşkilâtı yapılmasını istemiştir. Hatip, İtalyanların Fransız Somaliland'ının takriben yedide birini işgal etmiş olduklarını ve 1937 senesinde hududa tecavüz ederek 1938 senesinin sonkânun ve mart aylarında yeni mıntakalar işgal ettiklerini tasrih etmiştir.

De Kerillis, ezcümle demiştir ki: "Fransa, Avrupada kendisine kuvvetli bir mevki temin edemezse, İmparatorluğunu muhafaza etmesine imkân yoktur. Biz 1870 dekinden daha kuvvetli olan Almanyanın karşısında yalnız kalmak tehlikesine maruz bulunmaktayız.

İngiltere, bize iltihak etse bile askerlerini beraber getirmiyecektir. Bunun içindir ki, Fransız politikası bütün mukavemet kuvvetlerini Almanyanın Hekemonyasına karşı birleştirmeğe gayret etmelidir. Sovyetler Birliğinin rejimi ne olursa olsun bu memleketin yardımı bize lâzımdır. Polonyaya yaklaşmak ta lüzumlu bir şeydir.„

Komünist mebuslardan Peri, Başvekil Daladier'nin Cezayirde söylediği nutukta "Fransanın arazisinin ufak bir parçasını bile terketmiyeceğine ve İtalyaya hiç bir hukukî imtiyaz vermiyeceğine„ dair verdiği teminatı teyit etmesini Bonnet'den istemiştir.

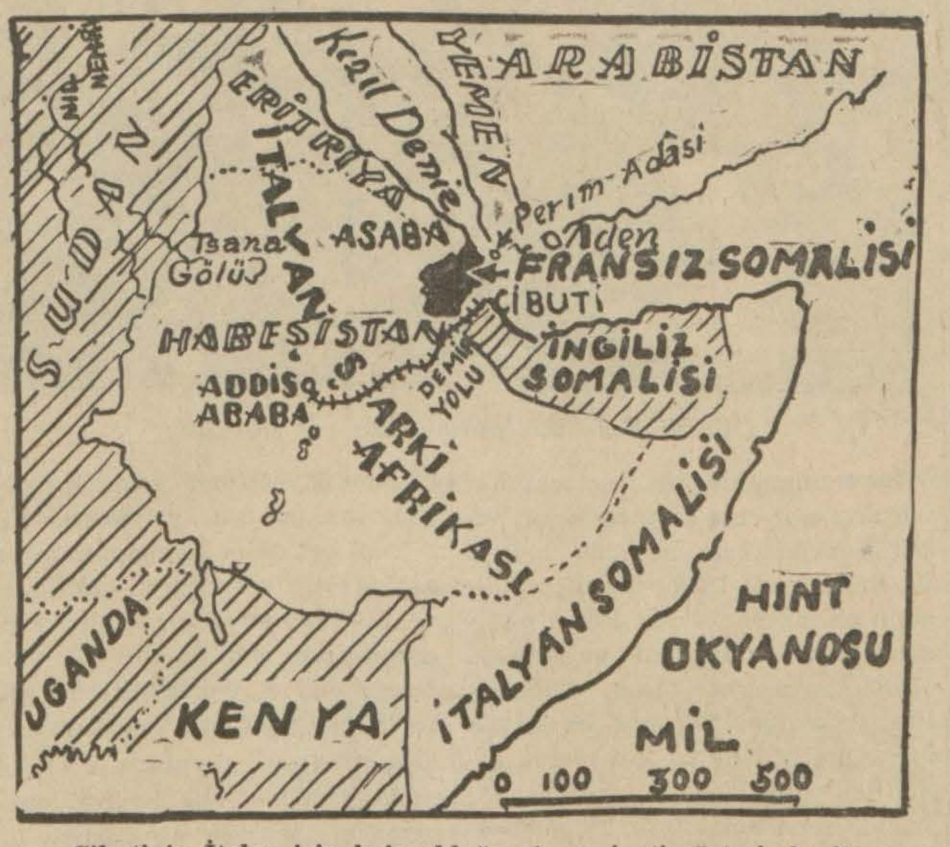

Cibutinin İtalya için haiz olduğu ehemmiyeti gösterir harita

İtalyanlar müzakereye girişmek niyetinde

Roma, 14 (A.A.) — Cianonun gazetesi olan Telegrafonun yazdığı bir makaleden çıkan mâna şudur:

"İtalya, Fransaya karşı olan talepleri hakkında İngiliz - İtalyan görüşmelerinden hattâ bir tavassut vaziyetinde dahi istediğini almadığından, Paris ile doğrudan doğruya müzakerelere girişmek niyetini beslemeğe başlamış gibidir.„

Fransa Akdeniz filosunun cevelânı

Paris, 14 (A.A.) — Fransanın Akdeniz filosu, bu ayın 18 inde Şimalî Afrika sahillerinde bir cevelân yapmağa başlıyacaktır.

Fransız ordusu erkânıharbiye reisi General Gamelin ile deniz erkânıharbiye reisi Visamiral Darlan, Tunusun Cezayirin ve Fasın müdafaa teşkilâtını teftiş etmek üzere bu ayın 19 unda Toulon'a hareket edeceklerdir.

Bir Fransız gazetecisi İtalyaya sokulmadı

Paris, 14 (A.A.) — Romaya gitmekte olan Fransız kadın gazetecilerinden Madeleine Angles, hududu geçtikten biraz sonra memleketten dışarı çıkarılmıştır.

Madeleine Angles, İtalyan vizesini havi muntazam bir pasaportla seyahat etmekteydi. Gazeteciye maruz kaldığı bu muamele hakkında izahat verilmemiştir.

FELEK

Parazitler

Yazan: B. FELEK

Günün bütün bedenî ve fikrî yorgunluklarını gidermek için orta halli bir ailenin hemen hemen yegâne eğlencesi radyo olduğuna şüphe yoktur.

Hepimiz günün dağdağasından kurtulup evimizde yakınlarımızla başbaşa kaldığımız zaman radyonun düğmesini çevirerek ya iç açacak bir hava, ya fikir açacak bir söz veya zihin açacak bir havadis dinlemek istemekteyiz.

Gerçi radyo son zamanlarda âdeta milletlerin birbiri aleyhine kullandıkları müessir bir nevi silâh oldu ama, bunun bu mahiyetini bildikten sonra bu tarafını atıp musiki, ilim ve haber taraflarından istifade etmek medenî bir adam için artık ciddî bir ihtiyaç halini almıştır.

Benim de, bir çok karilerim gibi, bir radyo makinem var. Lâkin bir türlü dinliyemiyorum. Neden?

Anlatayım:

Radyo alıcı makinelerini rahatsız eden yani, bu makinelerde gürültü yapıp dinliyeceğimiz şeyi bozan iki türlü parazit vardır. Birisi tabiî parazitlerdir: Havadaki elektrik cereyanlarının, uzak ve yakındaki fırtına ve şimşeklerin yaptıkları gürültüler.

Bunlar çok değildir ve bazı istasyonları rahatsız etse bile çoğunu rahat bırakır.

Ama İstanbulda fırtına, şimşek ve yıldırım olursa o zaman radyo hiç dinlenemez. Zaten öyle zamanlarda radyoyu kapamak ve anteni toprağa vermek en ihtiyatlı hareket olur.

İkinci nevi parazit, motörler, asansörler, ışıklı reklâmlar, dişçi turları, röntgen makineleri, tramvaylar gibi sanayi vasıtalarından yani, makinelerden gelen parazitlerdir.

Bunlar her yerde, her medenî şehirde çoktur ve bunların önüne geçilmedikçe radyo dinlemenin de imkânı yoktur. İşte biz bu parazitlerden şikâyetçiyiz. Evvelce İstanbul istasyonu çalışırken lokal bir istasyon olduğu için kuvvetli bu gibi parazitlerin üstüne çıkıyor ve onların tesirinden kurtuluyordu. Şimdi ise, Ankara radyosu 400 kilometre uzaktan işlediği için yakınımızdaki bir ışıklı reklâmın veya komşumuz bir dişçinin ya röntgencinin verdiği parazitlerden kurtulamıyor ve bu sebeple ekseri iyi dinlenemiyor.

Gerçi ben radyo dinliyeceğim diye âlemin reklâmı indirilmez. Dişçi, röntgenci de sanatinden menedilemez. Lâkin fen bunların çıkardıkları parazitlerin önüne geçilmesinin yolunu bulmuştur. Avrupanın hiç bir şehirinde artık sanayi paraziti kalmamıştır.

Radyo idareleri bunların önüne geçmiş ve bu gibi gürültü yapan makinelere hususî bir takım âletler koydurup parazite mâni olmuşlardır.

Bizde de telsiz kanununun 16 ıncı maddesinde aboneleri izaç eden parazitlere karşı alâkadarlara tertibat aldırmak işiyle muvazzaf bir komisyon kurulacağı ve bu komisyonun parazitlere mâni olacağı yazılıdır.

Hem bir abone gibi hem de karilerim arasındaki bir çok aboneler namına bu sene telgraf idaresinden kanunun bu hükmünü tatbik etmesini rica ediyorum.

Yoksa hele Beyoğlu veya İstanbulun işlek caddeleri gibi şenlikli yerlere yakın oturanlar, yahut apartımanında bir dişçi veya röntgenci bulunanlar radyo dinlemeye veda edeceklerdir.

Bu da halkın medenî bir ihtiyacından mahrum kalmasına ve belki de abone kaybetmek suretile hazine varidatının eksilmesine sebep olabilecektir.

Kudüslüler Umumî Grev Yaptılar

Londra Tuvarlak Masa Konferansına Gidecek Murahhaslar Seçildiler

Bağdat, 14 (Hususî) — Başvekil Nuri Sait Paşa bugün Londra yuvarlak masa konferansına iştirak etmek üzere tayyare ile hareket etti. Irak Başvekili Şam ve Beyruta uğradıktan sonra Kahireye gidecek, orada Arap heyetlerinin yapacağı kongrede hazır bulunacak ve daha sonra tayyaresile Londraya doğru ilerliyecektir.

★

Kudüs, 14 (Hususî) — Beyruttan gelen haberlere göre Seyseldeki sürgünden gelen beş Arap lideri Filistini Londrada temsil etmek üzere seçilmişlerdir.

Bazı kimselerin idam edilmesi üzerine, Araplar, bir protesto grevi ilân etmişlerdir.

İngiliz makamları bunun üzerine Yahudi mahallesi müstesna olmak üzere şehrin eski mahallelerinde 24 saat müddetle ateş söndürme saati tatbik etmişlerdir.

Fransız Elçisi Dün ATATÜRK'ün Tabutuna Çelenk Koydu

Ankara, 14 (A.A.) — Fransa büyük elçisi B. Massigli, yanında müsteşar B. de Monicault, ataşemiliter general Voirin ve Doppe olduğu halde, bu sabah Etnografya müzesine giderek Atatürkün tabutu önünde hürmetle eğilmiş ve bronz bir çelenk vazetmiştir.

★

Ankara, 14 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar, Başvekâlet dairesinde bugün yeni Fransız büyük elçisi B. Massiglinin ziyaretini kabul etmiştir.

Şamda Talebeler Çarpıştılar

Müsademelerde Yirmi Talebe Yaralandı, Mektepler Tatil Edildi

Şam, 14 (A.A.) — Muhalefet müfrit partisi dün akşam ve bu sabah müteaddit tezahürler tertip etmiştir. Dün akşamki tezahürde talebeler arasında çarpışma olmuştur. Bir talebe yaralanmıştır, Bu sabahki çarpışmalarda ise, yaralı miktarı 20 kişidir. Mektepler bir gün için tatil edilmiştir.

Eski Eserleri Korumak İçin Kanun Yapılıyor

Ankara, (TAN) — Maarif Vekâleti bir "Müzeler ve âbideler umum müdürlüğü„ lâyihası hazırlamıştır. 83 maddeyi ihtiva eden bu lâyiha fikirleri alınmak için mütehassıslara tevzi edilmiştir. Lâyiha eski eserlerimizin, antikalarımızın muhafazası ve müzelerin tanzimi ve idaresi için çok mühim maddeleri ihtiva etmektedir.

Projede bütün müzeler müstakil olarak kabul edilmektedir. Projeye göre İstanbuldaki âsârı atika müzeleri umum direktörlüğü lâğvedilerek Topkapı Sarayı, Türk ve İslâm Eserleri ve âsarı atika müzeleri Maarif Vekâletine bağlı müstakil müdürlük haline konacaklardır.

Antika satışlarını ve menkul tarihî eserlerin harice çıkarılması ve hususî ellerde bulunan tarihî kıymeti haiz binaların ve anıtların muhafazası işleri için de hükümleri ihtiva eden bu lâyiha, üstünde 200 sene geçen menkul ve gayrimenkul herşeyi âsarı atikadan saymakta ve bunların muhafazası için icap eden tedbirleri almaktadır. Lâyiha kanun halini alınca elinde eski eser bulunanlar bunları tescil ettirmiye mecbur tutulacaklardır. Herhangi tarihî bir eseri hükûmete haber vermiyen ve tescil ettirmeden dahilde ve hariçte satan ağır cezaya çarptırılacaktır.Bu lâyihaya göre eski ve tarihîi konaklara sahip olanlar bu konakları tamir ettirmiye ve iyi muhafaza etmiye mecburdurlar. Tamir ettirmiye muktedir olmıyanların bu gibi gayrimenkûlleri hükûmet tarafından tamir ve muhafaza ettirilecektir.

Komisyonculuğu Kaldıran Karar Sureti

Ankara, 14 (Tan Muhabirinden)— Vekiller Heyetince devlet mübayaatında komisyonculuğun ilgası hakkında verilen karar bugünkü resmî gazetede neşredildi:

1 — Devlet mübayaatında komisyonculuğun kaldırılması esas olarak takarrür etmiştir.

2 — Vekâletler devletin büyük mübayaaları ve ecnebi fabrikalarla teması tesis ederek mübayaayı temin edebilecekleri işler için bu kararı derhal tatbik mevkiine koyacaklardır.

3 — Küçük ihtiyaçlar ve fabrikalarla teması kabil olmıyacak tâli meseleler için umumî yeni usul takarrür ettirilinciye kadar Vekâletler atideki tetkikin nihayetine kadar tak dirlerine göre hareket edeceklerdir.

4 — Maliye Vekâleti bu karara istinaden alınacak kanunî tedbirleri diğer vekâletlerin mütalâa ve tetkiklerini toplıyarak iki ay zarfında hazırlıyacaktır.

Nevyorkta Şiddetli Bir Kış Hüküm Sürüyor

Nevyork, 14 (A.A.) — Amerikanın şarkında bir kar fırtınası hüküm sürmektedir. Bilhassa Nevyorkta karın yüksekliği 20 santimetreye yakındır. Bir çok noktalarda nakliyat durmuş ve bir çok kazalar kaydedilmiştir. Hava nakliyatı tamamile durmuştur.

Amerikada İşsizlere Yardım

Vaşington, 14 (A.A.) — Mümessiller meclisi 16 reye karşı 399 rey ile işsizler için 725 milyon dolarlık tahsisat kabul etmiştir. Bu meblâğ Roosevelt'in istediği miktardan 150 milyon daha azdır.

Balıkesirde İki Çocuk Katili Asılacak

Balıkesir, — Bir buçuk sene kadar evvel Bigadiçte işlenilen ve emsaline az tesadüf olunan feci cinayetin muhakemesi bitmiştir.

Muallim Nazifin üç buçuk yaşındaki kızı İlteri, ebeveynine olan kinleri yüzünden bıçakla boğazlayıp öldürenler hakkında evvelce verilen karar temyiz mahkemesince nakzolunduğu için dava yeniden görülmüştür. Katillerden Kasım ile Kara Mustafa idama, Cellât Halil, Emine, Zehra ve Ümmiye on beşer sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

Hırvatistanda Gizli Bir Teşekkül

Belgrad, 15 (Hususî) — Avala ajansının bildirdiğine göre, polis organları Zagrepte "Hırvat şehirdaşları müdafaası„ adında gizli bir tedhiş ocağı meydana çıkarılmıştır. Geçenlerde tevkif edilen 8 Hırvat bu teşekküle mensup olmakla maznundurlar

Ribbentrop'un Varşova Seyahati

Varşova, 14 (A.A.) — Von Ribbentrop, Polonya - Almanya ademi tecavüz paktının imzasının beşinci yıldönümü olan 26 sonkânunda Varşovayı resmen ziyaret edecektir.

Goering, Polonya Reisicümhurile birlikte Bialovieza ormanlarında avlanmak için şubatta Polonyaya hususî bir seyahat yapacaktır.

Mahkemelerde

Bir Alman Sahte Vesika Suçu Ile Tevkif Edildi

Emniyet müdürlüğü dün müddeiumumiliğe genç bir kadınla bir erkek getirdi. Bunlar sahte vesika yapmışlar, şüphe edilecek vaziyetleri tesbit edildiği için cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Müddeiumumi muavinlerinden Reşat Saka, bunların hakkındaki iddiayı tetkik etti ve sulh hâkimliğine verdi. Erkeğin adı Horst Franke Vilhelm'dir. 33 yaşındadır. Almandır. Kendisi Hitler Partisinin muhalifi olduğu için Almanyadan çıkarılmış, İsviçrede oturmuştur. Suç ortağı olan kadının adı da Hulda'dır. İsviçrede kendisile tanışmış ve metres hayatı yaşamıya başlamışlardır. Bunlar İsviçreden muntazam pasaportlarla bir hafta evvel İstanbula gelmişler ve polise de müracaat ederek pasaportlarını tescil ettirmişlerdir. İki gün evvel Horst, Hava kurumuna müracaat ederek kendisinin tayyare mütehassısı mühendis olduğunu söyle - miş ve iş istemiştir. Kurum kendisinden hüsnühal kâğıdı ve ihtisas vesikaları sormuş Horts da alâkadarlara bu evrakı vermiştir.

Vesikalardaki mühür nazarı dikkati celbettiği için kurum, polise müracaat etmiye ve bunları teslim etmiye mecbur olmuştur. Polis tahkikat yaparken Horts'un üstünde bir kaç sahte mühürle, Almanyadaki bir kaç müessesenin damgalı kâğıtları çıkmıştır. Horts almancadan başka bir dil bilmiyordu.

Müddeiumumilik tahkikatını bitirdikten sonra suçluları sahte mühür ve vesikalarile beraber Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesine gönderdi.

Muhakeme de Horts'un tevkifine ve madamın serbest bırakılmasına karar verdi. Madam tercüman vasıta sile kocasının tevkif edildiğini anlayınca hüngür, hüngür ağlamış ve kocasından ayrılmaması için hâkime yalvarmıştır.

Horts, tevkif kararından sonra elini cebine atmış ve çıkardığı çanta? sından otuz lira alarak madama vermiş ve yanaklarını öptükten sonra jandarmaların önünde tevkifhaneye götürülmüştür.

Baro Umumî Heyeti Dün Tekrar Toplandı

Hayli Münakaşalı Geçen Toplantı Sonunda Baronun 939 Yılı Bütçesi İttifakla Tasvip Edildi

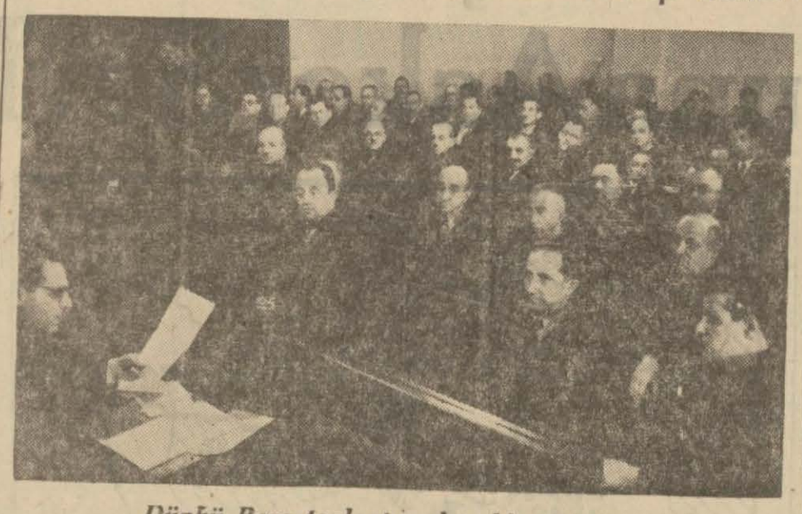

Dünkü Baro toplantısından bir görünüş

Baro, umumî heyeti, dün saat dört buçukta ağır ceza salonunda reis vekili Mekkinin başkanlığında toplandı. Ruznamede 1939 yılı bütçe projesinin müzakeresi vardı. Bütçe projesinde 1939 yılı varidatı ve Masarifi 18982 lira olarak tesbit edilmişti. Projede avukatların senelik aidatı 24, dühuliyesi de 25 lira olarak kabul ediliyordu.

Yeni sene bütçesinde geçen senelerde bulunmıyan bir maddeye göre, adlî müzaheret bütçesinin masraf ve varidatı için birer fasıl açılıyordu. Yeni bütçede maaş yekûnu geçen seneye nazaran 3208 lira fazlasile dört bin lira olarak kabul ediliyor, bu da yeni kanunun baroya tahmil ettiği vazifelerden doğuyordu. Bütçenin diğer masrafları da 1008 lira elbise mu hafızları tahsisatı, 360 lira mütekait hakkı tahsisatı, 3500 lira mecmua, 900 lira kira, 1000 lira kitap ve mecmua, 500 lira disiplin meclisinin verdiği kararların infazı ve 1500 lira nota ve hüviyet cüzdanı masrafı olarak kabul edilmiştir. Yeni senelik varidatı arasında 15360 lira senelik aidat, 2000 lira bakiye aidat olarak Mecmua için 938 senesinde 2500 lira tahsis edildiği halde hacminin büyümesi yüzünden yeni sene için 3500 lira tahsisat ayrılmıştır.

Yeni avukatlık kanununun mevzuubahis ettiği teberrular, para cezaları ve disiplin masraflarından iade edilecek paralar için şimdilik bir emsal olmadığından yeni bütçede bu maddeler için birer lira konmuştur.

Yeni bütçenin bütün maddeleri ittifakla tasvip edildiği halde dühuliye parasile senelik aidatın çokluğu hakkında bazı avukatlar itiraz ettiler. Bunlar her avukatın ayda ikişer liradan senede 24 lira vermesini çok buluyorlar. Bu aidatın on iki liraya indirilmesini teklif ediyorlardı. Dühuliyeyi fazla bulan avukatlar da:

— Avukatlığa intisap edenlerin çokluğunu eski hâkimler teşkil ediyorlar. Bunlar memurluktan ayrıldıkları için toplanmış paraları yoktur. Birden yirmi beş lira vermeleri kendilerine ağırca bir yük oluyor. Bu paranın da 12 liraya indirilmesi lâzımdır, diyorlardı.

Bu iki mesele bir hayli uzun süren münakaşalara yol açtı. Teklifler reye kondu. Bütçe bordrosundaki miktar [illegible] tatil edildi.

Iki Kumar Suçlusu Mahkûm Oldu

Sultanahmet sulh üçüncü ceza mahkemesi dün Küçükpazarda kahvesinde kumar oynatan Cafer oğlu Ahmedin kumar oynarken cürmü meşhut halinde yakalanan Hasan oğlu Dursunun duruşmalarını yaptı. Polis mahkemeye bir taştahta ile iskambil kâğıdı ve bir tek de kâğıt getirmişti. Polis kahveyi bastığı zaman Dursunun elinde bir lira ile, önünde taştahta ve ucunda da bir lira bulmuştur. Diğer arkadaşları kaçmışlardır. Kahveci Ahmet:

— Bunların kumar oynadıklarından benim katiyen haberim yok. Ben onlara adî oyun oynamak için iskambil kâğıdı vermiştim. Diyordu.

Dursun da kumar değil iskambil oynadıklarını iddia etti.

Hâkim şahitleri dinledi. Dosyayı tetkik etti. İkisinin de suçunun sabit olduğu neticesine vardı. Kahveci Ahmede 5 gün hapis 50 lira para, Dursuna da 500 kuruş para cezası verdi.

Verilen karara göre elinde yakalanan bir lira müsadere ve Dursunun cebinde çıkan 670 kuruş da kendisine iade edilecektir.

Üvey Oğluna Tecavüz Eden Adam

Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesi, dün on beş yaşında üvey oğluna tecavüz ettiği iddia olunan Fatihte hayvan kırkıcısı Osmanın duruşmasını yaptı. Osman kendisini müdafaa ederken:

— Ben iki aydanberi bu çocuğun anasile beraber yaşıyorum. Bu kadının kocası Fahri, Ankarada bir makinisti öldürdüğü için on beş sene hapse mahkûm olmuştur. 7,5 senedenberi Bursa hapishanesinde yatıyormuş. Mahkûm Fahri, kendisinin yanımda yaşadığını istemiyormuş. Geçenlerde oğlu Bursaya gittiği zaman kendisine demiş ki:

— Eğer annen hâlâ o adamla yaşamakta devam ederse çıktığımda hem kendisini, hem de seni keseceğim.

Kadın bu tehditten korktuğu için benden ayrılmıya vesile arıyor, şimdi böyle bir iftira yaptı, demiştir.

Hâkim kendisini tevkif etmiştir.

Bir Mevkufun Tavzihi

Muhterem efendim.

13 — 1 — 939 Günkü gazetenizin mahkemeler sütununda (bir ihtilâs suçlusu müşahede altına alındı) serlâvhalı yazınızı okudum.

1 — Bana isnat edilen ihtilâs miktarının (35,000) lira kadar olmayıp belki bunun yarısı kadar olup bu da henüz tahakkuk etmiş bir vaziyette değildir.

2 — Müşahede şekline gelince ben ne resmen ve ne de sureti hususiyede müddeiumumiliğe müşahedeye alınmam için müracaat etmiş değilim. 9 — 12 — 938 gününde tevkifhane hastanesi baş hekimi İbrahim Zatinin resen verdiği rapora binaen tam bir ay sonra müddeiumumiliğin gösterdiği lüzum üzerine tabibi adile göndermiş ve tabibi adil de evvelki raporu teyit etmiştir.

Binaenaleyh serapa hilâfı hakikat olan bu yazınızın tashihini hürmet ve saygılarla ister, aksi halde hilâfı hakikat neşriyattan dolayı mahkemeye müracaat edeceğimi bildiririm.

İstanbul Tevkifhanesinde mevkuf adliye mutemedi Emin

Beş Yaşında Bir Çocuğa Tecavüz Eden Adam

Meşhut suçlar müddeiumumiliği dün Sarıyerin Kısır köyünden beş yaşında bir çocuğa tecavüz ettiği iddia olunan Hakkı isminde 17 yaşında bir genç hakkında tahkikat yaptı. Dosyasını sorgu hâkimliğine verdi. Hâkim Hakkıyı tevkif etmiştir.

Kızılay Balosu

Dahiliye Vekili Doktor Refik Saydamın himayesi altında tertip edilen Kızılayın senelik balosu kânunusaninin 28 inci cumartesi akşamı Tokatliyan salonlarında verilecektir.

Bugün Pazar Tatil Gününüzü Şehzadebaşı
FERAH Sinemada
Telefon: 21359
geçiriniz. Zira bu sene İstanbul civarında hiç bir sinemada gösterilmiyecek olan:
PAMUK PRENSES
ve 7 CÜCE
İle görenleri heyecana garkeden
ROBENSON (Mala)
Filmlerin son günlerinden istifade ediniz.
10,30 dan itibaren devamlı seanslar: Yarın ve Salı tenzilâtlı Bayanlar günü

NOVOTNİ
LOKANTA ve BİRAHANESİ
Mayestro MEHMED ZORLU idaresinde ve Macar KADIN sanatkârlarından mürekkep
HALASZ
Orkestra
Neş'e - Eğlence

TEPEBAŞI DRAM KISMI
15 - 1 - 939 Pazar gündüz saat 15,30 da
15 - 1 - 939 Pazar günü akşamı saat 20,30 da
HAYDUTLAR
5 Perde
İSTİKLÂL CADDESİ KOMEDİ KISMI
OĞLUMUZ
Komedi 5 perde

17 son kânun
Salı akşamı saat 21 de
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Dehakâr ve meşhur Viyolonist
HUBERMAN'ın
GALA KONSERİ
Yerlerinizi aldırınız.

AÇIK TEŞEKKÜR
Anamın ölümü dolayısile acılarımızı paylaşan ve cenazenin kaldırılmasına gelen dostlarımıza bütün ailemizin şükranlarını sunmak için sayın gazetenizin yardımını rica ederim.
Zonguldak Mebusu
Recep Zühtü Soya

ATATÜRK
YAZAN: M. TURHAN TAN
Kanaat Kitabevi tarafından neşredilmekte olan Ankara kütüphanesi eserinin 15. inci sayısını teşkil eden bu eser ebedî Şefimizin bütün hayatını anlatır.
Gayet nefis resimlerle ve itinalı bir şekilde basılmıştır.
Fiyatı: 50 kuruştur.

AŞKA TAPAN KADIN
ZARAH LEANDER'in bu emsalsiz temsili
SAKARYA Sinemasında
Muzafferane bir muvaffakıyetle devam ediyor. İlâveten:
VİCTOR FRANCEN'in şaheseri
MACERA ADAMI
[illegible] matineler (15 ve 20 Kuruş)
[illegible] 25, Localar 150 kuruştur.

Aşktan Daha Kuvvetli
TALEBEYE
ÇARŞAMBA SAAT 18 E KADÂR
CUMARTESİ " 16,30 A "
Bugünler için size tenzilâtlı matineler iznini aldık.
ALEMDAR
Sineması

Bugün
MELEK'te
Senenin en hissî ve en Müessir Şaheseri
ÜÇ ARKADAŞ
Fransızca Sözlü
Bugün saat 11 ve 1 de ucuz Fiyatlarla matineler

4 NAMUS BEKÇİSİ
En çılgın neş'e... ve emsalsiz kahkaha tufanı....
Bu hafta **SÜMER** Sinemasının
salonunu çınlatıyor. Çünkü göstermekte olduğu
GEORGES MİLTON'un
En son ve en fazla gülünçlü temsili
Dalavereciler Kralı
Filminde komiklik ve kahkaha noktasından bütün filmlerinin fevkindedir. GEORGES MİLTON; bu filminde Tayyareci, Asker, Paraşütçü, Motosiklet şampiyonu ve Dalavereci rollerini oynuyor. İlâveten EKLER JURNAL Son dünya haberleri
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtlı matineler

Genç... Güzel... Ve sevimli bir çift Yıldız...
MEG LEMONNİER ve JEAN PİERRE AUMONT
TALİ YILDIZI
Hakiki Gençlik Filmini yarattılar. Bu çarşamba akşamı
SÜMER Sinemasında

Bütün İstanbul Halkı

(Kaplan kız)
DOROTHY LAMOUR'u
"Trader Horn„ ve (Tarzan) dan sonra vücude getirilen en büyük ve en güzel aşk ve macera filmi olan
ORMANLAR PERİSİ
(Tura)
Tamamen renkli ve Fransızca sözlü filminde görmek üzere
SARAY
Sinemasına koşuyor.
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtlı matineler

MARKOPOLO
NUN MÜTHİŞ MACERALARI
Bu film pek yakında İzmir'de **ELHAMRA** sinemasında

TÜRKÇE SÖZLÜ
Görülmemiş bir Muvaffakıyetle
İPEK'te
Devam ediyor
Bugün saat 11 ve 1 de çok ucuz fiyatlar Halk ve Talebe matineleri

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, karlın gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplar 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

İstanbulun Ekmek Meselesi

Belediye reisi Lûtfi Kırdar, şehrin iktisat işlerini tetkik ederek kendisine yardım etmek üzere evvelce mevcut olup da uzun müddet toplanmıyan, iktisat komisyonunu içtimaa çağırdı.

Bu komisyon Reşit Saffet, Galip Kemali, eski şehremini doktor Emin, eski Konya valisi Hüsnüden mürekkepti. Bu zatların hiçbiri iktisatçı değildir. Memleketin iktisat işlerile de hiç meşgul olmamışlardır. Böyle bir heyetin şehir iktisat işlerine çekidüzen vereceği zaten beklenemezdi.

Lûtfi Kırdarın niyeti samimî idi. O şehrin umumî işlerini tetkik ile meşgul olurken bu heyet de iktisat işlerini gözden geçirecek, ve hem onu bir zahmetten kurtarmış olacak, hem de bu işlerin bir an evvel hallini kolaylaştıracaktı.

Şehirde halle muhtaç birçok iktisadî meseleler vardır: Süt meselesi, et meselesi, yağ meselesi, vesaire vesaire...

Fakat heyet işe ekmek meselesile başladı.. Ekmek fiyatını indirmek mümkün olup olmadığını araştırdı. Yaptığı tetkikat neticesinde bugün daha ucuza mal [illegible] nevi ucuz bir ekmek yaptırmak tecrübesine giriş - ti. Dün bu tecrübe mahsulü olan ekmek meydana çıktı: Sert buğdaya mısır karıştırmak suretile yapılan bu tecrübe ortaya bir vesika ekmeği çıkardı. Yani menfi netice verdi.

*

İstanbulun ekmek meselesi fiyat meselesi değildir. Ekmeğin fiyat meselesi devletin buğday siyaseti ile alâkadardır. Bu siyasete dokunmadıkça ekmek fiyatına da dokunamayız. Bu siyasete dokunmak da belediyede toplanan iktisat komisyonunun salâhiyetinden hariç bir meseledir. Binaenaleyh komisyon işi yanlış noktadan tutmuş ve beyhude yere zaman kaybetmiştir. Fazla olarak da bu işten anlamadığını isbat etmiştir.

İstanbulda bir ekmek meselesi vardır, fakat bu mesele ekmeğin fiyat meselesi değil, fırın meselesidir.

İstanbulda fırınlar pistir. Ekmeği hazırlama, pişirme, ve müşteriye verme şartları bozuktur. Medenî hiçbir şehirde ekmek bizdeki şartlar içinde hazırlanıp satılmaz.

Bunu ıslah işi de emir veya karar işi değildir. Fırınların beledileşmesi lâzımdır. Celâl Bayarın vaktile tasavvur ettiği gibi İstanbulda modern birkaç büyük fırın kurulmadıkça ve belediye bu fırınları eline alıp açmadıkça İstanbulun ekmek meselesini halletmek mümkün olmıyacaktır.

Meseleyi küçük görmiyelim. Bu muazzam bir belediyecilik işidir. Bu muazzam işi de bugünkü iktisat komisyonunun halletmesine imkân yoktur.

Hendekte Bir Doktor Şarbona Tutuldu

Hendek, (TAN) — Harakli köyünde bir çocuk ölmüş, bunun döğüldüğü için öldüğü iddia olunmuştur.

Hükûmet doktoru Saim Gürgün, fethimeyt yaparak bu iddianın doğru olmadığını meydana çıkarmış, fakat fethimeyt esnasınd aşarbon hastalığına tutulmuştur. Doktor, berayı tedavi İstanbula gitmiştir.

Köy Kalkınması Davamızın Bir de Kültür Cephesi Vardır. Ve Bu Davada Öğretmene de Büyük Vazifeler Düşüyor. Muharrir, Aşağıdaki Yazısında Bu Vazifelerin Neler Olduğunu İzah Ediyor.

Köy Kalkınmasında Öğretmenin Rolü

Yazan:

İsmail Hakkı Baltacıoğlu

Köy eğitmenleri köyün tarlasında çalışıyorlar

Köy kalkınma davasının

kültürel cephesi nedir?

Bu davanın yalnız ekonomik değil, bir de kültürel cephesi yok mudur?? Şüphesiz ki var. İlk hatıra gelen okul hayatıdır. Ancak bu apaydın bir mevzudur: Herkes biliyor ki her Türk köyün de bir Türk okulu olacak ve okulsuz köy kalmıyacaktır. Bu iş doğrudan doğruya kültür bakanlığı[illegible] hayatı dışında kalan kültür hayatını düşünüyorum.

Güneşi ufkun ardına, inekleri ahıra, insanları kulubelerine çekildikten sonra sosyal hayatı duran, karanlık ve sessiz bir köy tasavvur ediniz. Böyle köyde insanın fikir, duygu, irade hayatı, sosyal oluş sıfıra yaklaşır! Böyle bir köyde neş'e, saadet, haz duyguları yerine meskenet, tevekkül, gam, bedbinlik çöker. İşte asıl mesele bu güneş battıktan ve el ayak çekildikten sonra köyü yaşatmaktır. Hem de en feyizli ve en coşkun bir millet ve vecit hayatile yaşatmak. Gündüz tarlada, işte yorulan adaleleri gerilen, sinirleri canlandırmak, gevşetmek, bilginin, sanatin, neş'enin nefesile diriltmek lâzımdır. O derecede ki köylü ertesi günkü hayata dinlenmiş, dirilmiş, tazelenmiş bir ruh ve kafa ile, sevine sevine koşabilsin... Öyle ise köy kalkınma davasının bir de kültürel, manevi cephesi, yüzü vardır. Şimdi bunun imkânını arıyalım

Köy gecelerine kültür havasını

yayabilecek adam

kim olabilir?

Evet, bu adam kim olabilir? Bu adam olsa olsa köy eğitmeni, köy öğretmeni olabilir. Çünkü köyde devletin isteklerine uygun olarak kültür işini bilen ve temsil eden yalnız odur. Öyle ise bu işi ondan istemekte çok haklıyız.

Öğretmen kendisinden istediğimiz bu ağır işi yapabilir mi? Hiç şüphe yoktur ki evet. Ancak öğretmenin yalnız bir öğretmen olarak değil, gerçek, sosyal bir artist olarak tâ öğretmen okulundan beri yetişmiş olması gerektir. Nasıl? Öğretmen yalnız ilk okul programını tatbike memur olarak değil, köy kültürünü yükseltmeye kadir olarak da yetişimiş olmalıdır. Bu apayrı bir bahistir, ayrı bir yazımda göstereceğim. Şimdi tabiatile yetişmiş bir öğretmen düşünüyoruz. Okutup yazdırmanın ne mühim bir iş olduğunu biliyoruz. Fakat şimdilik bahsimiz bu değil, yalnız neş'eyi, saadeti, bedii hazzı, sosyal hayatın tatlarını kazandırmak istiyoruz. Öğretmen köyün gecelerini nasıl diriltebilir sorusuna cevap vereceğiz.

Köyde "halka okuma„ işi

nasıl yapılacaktır?

Fransızların Lecture populaire dedikleri bir şey vardır. Ne dir biliyor musunuz? Bir toplulukta bir adam yüksek bir yere çıkar, cebinden bir gazete, bir kitap çıkarır, bunu yüksek sesle onu dediğim gibi okursanız dinliyenlerin vatan heyecanını en yüksek şiddetile yaşammaası mümkün değildir.

Köyde "izahlı okuma„lardan

maksat nedir?

Eski Yunanlılardan beri gelen giden filozoflar "İnsan„ için: "Politik hayvan, sosyal hayvan, bedii hayvan, metafiziki hayvan„ gibi sözler söylemişlerdir. Hepsi de doğrudur. Halk ve köylü hakkında yanlış fikirlerimiz vardır. Bu yanlışlık yalnız bizde değil, garp müelliflerinde bile görülür. Bir Fransız müellifi diyor ki:

Köylünün bedii idraki öküzünün ayaklarından ileri gitmez!... Bu hüküm çok yanlış ve barbar bir hükümdür. Köylü de tıpkı şehirli ve tahsil görmüş adam gibi politik, artistik, metafizik idrâkin taşıyıcısıdır. Ancak anladığını kendisine göre anlatır, ve anlıyabileceği gibi söylendiği zaman anlıyabilir. Bir balıkçı kahvesine gidip bir kenara oturun. Balıkçılardan birinin gazete okumasına kulak veriniz. Göreceksiniz, yalnız zabıta vukuatı okumaz, hele sinema yıldızları çıplak bacak gürühile hiç meşgul olmaz. Okudukları en

Devlet işleri, milletlerarası münasebetler, buhranlar, harpler... En çok merak ettiği bahisler bunlardır. Şimdi köyde bir öğretmen düşünüyorum Geceleri köylüleri topluyor onlara gündelik gazeteleri okuyup objektif bir dille izah ediyor Köy halkının bu izahlı okuma tecrübelerine karşı göstereceği alâka çok yüksek olacaktır. Böylece: köylünün seviyesini yükselterek onu içinde yaşadığı hayatın zekâsile teçhiz etmiş oluruz.

Kültürel kalkınmada

köy tiyatrosundan

nasıl istifade edilir?

Köye bir tiyatro kumpanyası (!) gelir. Kızları kanto söyler, çiftleri düetto yapar, aktörleri "cinaî dram„ oynar, biraz para topladıktan sonra savuşup gider! Köylüler, gülerler, ağlarlar, çok kere de bu oyunlardan hiçbir şey anlamazlar. Köyde bu iptidaî tiyatro tecrübesi istereoskopa bakan çocuğun neş'esini verir: Bir takım cam parçaları yan yana gelerek pek hoş bir manzara alırlar, fakat ufak bir sarsıntı ile her şey, bozulur, kaybolur!.. Benim maksadım bu tesadüfleri korumak değil, apayrıdır. Bakınız: Köy öğretmeni köy gençleri arasında sahneye istidatlı olanları seçer, bunlardan bir köy gösterit kolu kurar. Bunlarla, temsil faaliyetine başlar. Ancak benim düşündüğüm tiyatro profesyonellerin tiyatrosu değil, terbiye ve kültür tiyatrosudur. Bu tiyatronun belli başlı karakterleri vardır. Bu karakterler şu şartların içindedir:

1) Mevzuları aktörler tarafından seçilecektir. 2) Rollerin mahiyeti aktörler tarafından tefsir edilecektir. 3) İrticalen, tulûat olarak oynanacaktır. 4) Sahne yoktur. 5) Dekor yoktur. 6) Makyaj yoktur. 7) Suflör yoktur.. 8) Temsil bittikten sonra aktörler tenkidini kendileri yapacaklardır. İşte köy, ter

biye ve kültür tiyatrosu böyle olur...

Köyün kültürel kalkınmasında

radyonun rolü

Bu rolun ehemmiyetini yazmak bile fazladır. Her köyde bir radyo olacaktır. Boş zamanlarda bu radyo açılacaktır. Bilhassa devlet işlerine ait olan konferanslar dinlenecektir. Bu büyük teşebbüsün tutunması için en mühim ve ilk şart öğretmenin radyo kullanmasını hattâ tamir etmesini bilmesidir. Eğer öğretmen okullarındaki fizik öğretmenleri bu fennî gücü öğretmen namzetlerine kazandıramıyorlarsa vazifelerini yapmamış olurlar. Bunun gibi öğretmenin çok iyi bileceği şeyler arasında hitabet, aktörlük sanatı da vardır Öğretmenlerin bu ehliyeti kazanabilmeleri için öğretmen okularına bambaşka bir organizsayon kazandırmak lâzım değil midir?

Her köyde Halkevleri teşkilâtının devamı demek olan bir köy Halk odası lâzımdır. Bu odanın tabii başkanı o köyün öğretmeni olmalıdır. Eğer böyle olursa köy kalkınma davasının kültürel tarafını da tamamlamış oluruz.

Roma müzakereleri münasebetiyle İngiliz Başvekilinin blöflere aldanmıyacağını anlatmak için yapılmış İngiliz karikatürü

Chamberlain: — Ben artık İtalyan şarabının cinsini tayin edebiliyorum, bilir misiniz? Punch

GÖRÜŞLER

İmalı Konuşma

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Gazetecileri imalı neşriyat yaptıkları için sorguya çekiyorlar. Bir mücrim gibi değil, bir muhbir gibi. (— Efendi, eğer bir bildiğin varsa söyle, yoksa, namuslu vatandaşları şüphe altında bırakacak imalar yapma.)

Doğru. Dedikodu, şayia bir dalga gibi kulaktan kulağa, şehirden şehire dolaşıyor. Ben dedikodu ve imzasız mektup başlıklı yazılarımda, bu tehlikeyi işaret etmiştim. Doğru ve açık söz dil dolaşmadan, temiz hesap, hileli defter kullanmadan verilir. Samimî olan her davanın isbatı ve müdafaası kolaydır. Zaten açık konuşan, nezaket ve ima perdesinin arkasına saklanmaz. Hiçbir hakikate dayanmıyan iddiaları, ima ile olsun, açık bir lisanla olsun söylesek dahi yalan ve fesat altından sırıtır. Bunun üzerine mum koyup, hesabını sormak, mesullerin elbette ki hakkı ve vazifesidir.

Yalnız, yazılan her yazıda bir ima aramak, bir vehme kapılıp, satırların arasından mâna çıkarmak da imalı yazmak kadar kötüdür. İma, hakikati açık söylemekten korktuğumuz, veya söyliyemiyeceğimiz zaman kullandığımız bir silâhtır. Hakikatler serbest sölenen bir yerde korkuya ve imaya mahal kalmaz. Hakikati boğan, dedikoduya yol açan hakikatlerin gizlenmesidir. Hürriyetin ahlâk temizleyici büyük vasfı, hakikate kapısını açmasıdır. Serbest yazılan, serbest konuşulan bir yerde isbat etmek şartile her hakikat ortaya konabilir.

İşin garip tarafı, gazetelerin birbirini ima ile sorguya çekmeleridir. İmanın kötü bir silâh olduğunu iddia edenlerin birbirlerine ayni silâhı kullanmaları, ima ile birbirlerini şüphe altında bırakmaları, matbuatın açık bir hava içinde değil, zehirli ve boğucu bir hava içinde olduğunu gösterir. Satış rekabetine kapılmadan, şahsî kinlere benliğinizi kurban etmeden, hak namına, hakikat namına bildiğiniz ne varsa söyleyin. Fakat ima ile, iftira ile, tezvir ile ne devlet adamını, ne gazeteciyi, ne Ahmedi, ne Mehmedi şüphe altında bırakmağa hakkınız yoktur. Açık yapılan her ithamı karşılamak, ve müdafaa etmek kolaydır. Fakat kulaktan kulağa, geçen, karanlık bir bulut gibi akan şüpheyi hangi semada, hangi mekânda yakalıyalım?„

Açık konuşalım, açık hesap verelim, hakikate daha kısa yoldan varırız

●

SİLVAN'DA S. ÖNEN İMZALI KARİE: Dedikodu dalgası hakkında yazdığım yazıya karşılık gönderdiğiniz mektubu aldım. Ben de o şayialardan ürktüğüm için o yazıyı yazdım. Mütalâalarınıza iştirak ederim. On beş sene demokrasi ve inkılâp terbiyesi alan gençliğin bir daha geriye dönmiyeceği hakkındaki kanaatinizde ben de beraberim.

SPOR

KÜÇÜK BUZ PERİSİ MEŞHUR SONJAYI DA GEÇTİ

Henüz 13 Yaşında Bulunan İngiliz Kızı Bir Senede Muhakkak Milyoner Olacak

Buz üstünde artistik patinaj sporcu olmıyanları da saran, heyecana düşüren, zevklendiren bir spordur. Buz üstünde patinaj da buz melâikesi yani İsveçli Sonja Henni'ye lâyık görülmüştü. Sonja amatörlüğünü bırakıp Amerikalılarla konturat yaptığı vakit yüz binlerce doları bir kaç haftada kazanmıştı.

Sonja'nın şöhreti Amerikalılar arasında ve Avrupada hâlâ devam ediyor. Ona bir rakip çıkabileceği pek beklenmiyordu. Çünkü İsveçli hakikaten bir Melâike gibi buz üstünde uçarak numaralar yapıyordu.

Geçen sene İngilterede Hazel Franklin isminde küçük bir kızın Sonja kadar muvaffakıyetli numaralar yaptığı haber verilmişti. O zaman İngiliz kızının on iki yaşında olduğunu öğrenenler, İsveçli kadar buz üstünde hâkimiyet tesisine imkân olmadığını iddia etmişlerdi.

Aradan ancak on iki ay gecti. Hayzel Franklin İsveçli gibi Amerikalılar tarafından büyük ücret mukabilinde angaje edildi.

Henüz on üç yaşında bulunan İngiliz kızı Amerikada yaptığı ilk gösterişlerinde Sonja kadar üsta olduğunu isbat etti. Mütehassıslar küçük İngilizin bazı numaralarında İsveçliye faik dahi olduğunu tasdik ettiler.

"Buz Perisi,,

Amerika gazetecileri Isveciiye "Buz melâikesi,, unvanını vermişlerdi. İngilizi gördükten sonra ona da "Buz perisi,, lâkabını takmışlardır.

Buz üstünde kayarken, âdeta kanatlı gibi havaya metrelerce sıçrayıp, ahenkli bir inişle tekrar inmesi ve pervaneler gibi fırıl fırıl dönmesile seyircileri hayran bırakan küçük İngiliz İsveçlinin pabucunu dama atıracak kadar kendisini sevdirmiştir.

İngiliz kızını, İsveçliyi yetiştiren muallim çalıştırmıştır. Muallimin söylediğine bakılırsa, yaratılış ve istidat itibarile Franklin İsveçliden daha çok üstün imiş. Sonja'nın sekiz senede öğrendiği 75 figürü İngiliz kızı üç senede başarmıştır.

Sonja buz üstünde gösteriş numaralarını epey seyrekleştirdi. Bunun da sebebi, İsveçlinin buz patinajında olduğu gibi sinemada muvaffak oluşudur.

Holivutta bir kaç film çeviren Sonja, buz patinajına eskisi gibi vaktini veremiyor. Onun açık bıraktığı yeri bu yeni İngiliz küçüğü tamamile doldurmuştur.

Amerikalı organizatörler günün birinde İngilizi de ellerinden sinemaya veya bir kocaya kaçırmamak üzere binlerce dolarlık kontratlarla bir kaç senesini bağlamışlardır.

Yapılan hesaplara nazaran Buz perisi bir sene sonra kazandığı paralarla milyoner olacaktır.

Bu resimlerde, on üc yasındaki buz perisinin birkac nefis figürünü ve ucar gibi dönüslerini görüvoruz

Bugün Nerelere Gidebilirsiniz?

ŞEREF STADINDA:

Beşiktaş - Vefa saat 14.45 de
Eyüp - Galatagençler saat 13 de
Davutpaşa-Feneryılmaz Sa.11.15de
Boğaziçi - Ortaköy saat 9.30 da

FENERBAHÇE STADINDA:

Beykoz - Topkapı saat 13 de
Fenerbahçe - İstanbulspor saat 14.45 de

TAKSİM STADIINDA:

Galatasaray-Hilâl saat 11.30 da

Kır Koşuları İçin Hazırlık Yapılıyor

Atletizm federasyonu şehirler arasında üç grup üzerinden kır koşuları yapmıya karar vermiştir.

İzmir grupuna: İstanbul, Ankara, İzmir takımları.

Kayseri grupuna: Sıvas, Kayseri, Adana, Konya, takımları.

Eskişehir grupuna: Eskişehir, Afyon. İzmit, Balıkesir takımları iştirak edecektir.

Her ekip, üç kişiden teşkil edilecek, müsabakalar 6000 metre üzerinde yapılacaktır.

Rumenler Pire Muhtelitini de 3 - 1 Yendiler

Şehrimizde karşılaşmalar yaptıktan sonra Yunanistana geçerek Yunan millî takımını 4-0, Atina muhtelitini 3-2 mağlûp eden Rumanya takımı üçüncü maçını Pire muhtelitine karşı yapmış ve bu müsabakayı da 3-1 kazanmıştır.

Birinci devre 2-0 Rumenlerin lehine neticelenmiş, fakat ikinci devre de Rumenler durgun bir oyun oynamışlar, yaptıkları bir gole, Yunanlılar da bir golle mukabele etmişler ve maç 3-1 Rumanyalıların galibiyetile kapanmış, bu suretle Rumenler Yunanistanda yaptıkları üç maçı da kazanmışlardır.

Okuyucu Mektupları

Açım

Eyüpte Bahariye kontrplâk fabrikasında çalışırken geçen Haziranın 21 inci günü elimi makineye kaptırdım. Yahudi hastanesine yatırdılar. Elim iyi olmadı. Teşrinievvel başında fabrika yevmiyemi de kesti ve beni sokağa attı. Üç aydan fazla oluyor 12 yaşında çocuğum ve ailemle perişan ve açım. Eyüp otobüsçüleri insaniyet namına bana beş on kuruş yardımda bulunuyorlar. Çocuğum da yirmi dört saatte bir övün yemek yiyor. Onu da devam ettiği 37 inci mektep müdürü veriyor. İş dairesine müracaat ettim. Bir şey yapamayız, mahkemeye ait dediler. Mahkemeye gittim. Asliye birinci hukuk, dün yaptığı celseden sonra mahkemeyi Martın 15 ine bıraktı. Ben şimdi derdimi kime anlatayım?

Bahaettin oğlu Mehmet Aksal

★

Bize Su Lâzım

Kırkçeşme sularında basil vardır diye batapu sahip olduğumuz sularımızı kestiler. Ve bu suyu halen camilere ve Eyüp civarına veriyorlar. Acaba bizim sular mikroplu da bu sular değil mi?

Kesilen sularımıza mukabil terkos istedik bizden 1200 T. lirası tesisat masarifi istediler. Susuz temizlik olur mu? Biz su almak için nereye ve kime müracaat edelim? Halbuki şimdiye kadar İstanbul için yüz küsur milyon lira sarfedilmiş ve hiç bir eser meydana konmamıştır.

Aksaray Horhor caddesi No. 89
S. Bebe

Beden Terbiyesi Merkez İstişare Heyeti Toplanıyor

Beden terbiyesi umum müdürlüğünün teşkilât projesini tetkik ve tasdik eylemek üzere merkez istişare heyetinin kânunusaninin 17 inci salı günü içtimaa davet edildiği haber alınmıştır.

★ Eski güreş meraklılarından ve yeni kurulan İstanbul güreş klübü reisi mütekait miralay Bay Hafız Besimin İstanbul bölgesi beden terbiye si direktörlüğüne tayin edildiği öğrenilmiştir.

Dünya Ski Şampiyonası

Sofya, 14 (Hususî) — Şubatın 11 inde Polonyada Zakopane denilen spor mevkiinde dünya ski şampiyonası yapılacaktır. Bu ski olimpiyadına Avrupa ve Amerika memleketleri iştirak edecektir.

Bulgarlar bu şampiyonada üç tip oyun olan salom salınma ve 18 kilometde koşularına iştirak edeceklerdir. Bu sebeple Bulgar ski ekipi şimdiden Vitoş Balkanında idmanlara başlamıştır.

Cevat Tekrar Oynıyacak

Talebelerin klüplerde oynamamaları kararından sonra futbol sahasından uzaklaşmış eski futbolcular tekrar sahaya avdete başladılar. Bu meyanda Fenerbahçenin eski futbol kaptanı ve milli takım oyuncularından Cevat da ekzersislerine başlamıştır.

Fransa Millî Takımı Balkan Turnesine Çıkıyor

Sofya. 14 (Hususî) — Fransız milli futbol takımı nisanda Balkanlarda turneye çıkmak için karar almıştır.

Balkanlarda Bulgaristanla, sonra Yugoslavya ve Rumanya ile karşılaşacaktır.

Fransız takımı, Yunanistana davet edilmiştir ve Fransız - Yunan maçı için halen müzakerelere devam ediliyor. Fransanın Bulgaristanla karşılaşması mayıs ayının ilk naftasında olacaktır.

EKONOMİ

Amerika ile takas usulü Muameleler hakkında Bir karar bekleniyor

Amerika ile aramızda imzalanan ticaret anlaşması, evvelce mevcut olan takas usulünün anlaşmadan sonra da devam edip etmiyeceği hakkında bir kayıt ihtiva etmemektedir. Tüccarlarımız bu anlaşmadan sonra Amerika ile mühim ticarî muamelelerde bulunmak üzere hazırlanmışlardır. Ancak Amerikanın takas primleri yardımı ile çektiği bazı malları da ihraç etmek üzere hazırlanmış olduklarından takas usulü kaldırıldığı takdirde bu malların ihracı güçleşeceği için vaziyetlerinin endişesine düşmüşlerdir.

Bunun üzerine alâkadar tüccarlar telgrafla İktısat Vekâletine müracaat etmişler, fakat verilen cevap kendilerince tatminkâr görülmemiştir. Buna göre de takasın kaldırılıp kaldırılmıyacağı anlaşılamamıştır. Amerikaya ihraç edilmek üzere tüccarların topladığı emtea diğer memletlerin çekmediği cinsler olduğundan, malın elinde kalmasından korktuğu için muamelelerini durdurmuştur.

Amerika piyasalarını Türkiye malları için daima açık bulundurmak suretile diğer memleketler piyasalarında Türk emteasının ucuza kapatılmasının önüne geçileceği de tabiî görülmektedir.

SATIŞLAR:

Almanya Pamuk ve Ceviz Mübayaa ediyor

Almanya ve İtalya yurdumuzdan pamuk almıya devam ediyorlar. İtalya için satılan miktar pek fazla değildir. Ege ve Seyhan mıntakalarının pamuklarını Almanya tercih etmektedir. Yerli fabrikalarımızın beğendiği iplik imali ile bez imaline elverişli olan pamuklarımızdan fabrikalarca mübayaata devam edilmektedir. Sakarya mıntakasile Gelibolu ve Maydos havalisinin Akala cinsi pamukları da ancak Mısırçarşısı ihtiyacı için getirilip satılmaktadır. Sakarya pamuklarının kilosu toptan 41 - 42 kuruştan ve Gelibolu, Maydos pamuklarının kilosu 40 - 42 kuruştan Şehrimiz [illegible]

İç Ceviz Satışları

Yeni yıldan itibaren ihracat için iç ceviz talepleri artmıştır. Bilhassa Almanyadan iç cevizlerimiz için yeniden siparişler gelmiştir. 45 kuruşa kadar verilmiş olan mallar son günlerde cinslerine ve işlenme tarzlarına göre, 56 - 59 kuruş arasında muamele olmuştur. Kabuklu ceviz ihraç mevsimi geçmiş olduğundan bu gibi malların hemen hepsi yerli sarfiyata tahsis olunarak satılmaktadır. Fiyatlar 19-20 kuruş arasında normal telâkki edilmektedir.

Avrupadan Çiçek İthal Ediliyor

Son günlerde şehrimiz çiçekçileri İtalya ve Holandadan taze kesilmiş muhtelif çiçekler geirtmektedirler. Evvelce ithali yasak edilmiş olan taze çiçeklerin yerine İstanbulun muhtelif yerlerindeki çiçek bahçelerinde Avrupa çiçeklerinin âyarında turfanda çiçek yetiştirilmiş ve bu iş hayli ileri gitmişti. Son defa tekrar çiçek ithaline başlanması yerli olarak yetiştirilen çiçeklerin sürümünü bozmuş ve çiçek mağazaları Avrupadan çiçek getirmeyi tercih ettiklerinden yetişen çiçekler satılamıyarak bahçıvanları mutazarrır etmiştir. Dün bahçıvanlar aralarında bir toplantı yaparak bu işe bir çare aramasını ve Avrupadan eskisi gibi çiçek ithalinin önüne geçilmesini alâkadar makamlardan dilemiye karar vermişlerdir.

İÇ PİYASALAR:

Geçen Hafta Gelen Zahireler Satıldı

Son haftanın hububat piyasası sağlam geçmiştir. Piyasamıza 1556 ton buğday, 270 ton arpa, 120 ton mısır, 60 ton çavdar, 19 ton tiftik, 24 ton yapak gelmiş ve satılmıştır. Buğday fiyatları yükselmek istidadında değildir. Bunun sebebi İzmir, Balıkesir, Bursada fiyatların iyiliği dolayısile oralara fazla mal gönderilmesine rağmen piyasamıza muhtelif yerlerden mal gelmesi ve buğday az geldiği günlerde toprak mahsulleri ofisinin piyasaya mal çıkarmasıdır. Son hafta içinde Fransaya mühim miktarda sert buğday satıldığı haber verilmektedir.

Arpalarımıza haricten talep varsa da fiyatın yüksek olması isracata mâ[illegible] düşmüştü. Fakat son günlerde fiyatlar[illegible] rupadan gelen bir kaç sipariş üzerine çanlılık başlamış ve kilo başına 15 para yükseklik kaydedilmiştir. Kuşyemi için yeni siparişler beklenmektedir. Mısır, yulaf, çavdar satışları da normal şeklini muhafaza etmektedir.

Pirinç piyasasında canlılık devam etmektedir. Pirinç mıntakalarından gönderilen mallar gelir gelmez satılmaktadır. Bilhassa Ege mıntakasına ve İzmire bol miktarda pirinç sevkedilmektedir. Yurdun bütün pirinç mıntakalarından istihsal olunan pirinç mahsulü, ancak memleket ihtiyacını karşılayacak miktarda olduğundan fiyatlar sağlamlığını muhafaza edebilecektir. Tosya pirinçlerinden birinci kalite malların kilosu toptan 23 - 23.5 kuruştan ve ikinci kaliteler 22 - 23 kuruştan satılmıştır. Bursa mıntakasının birinci kalite mallarının kilosu da cinslerine göre 26 - 28 kuruş arasında satılmaktadır.

Yapak ve Tiftik Satışları Artıyor

Yerli fabrikalarımız yeniden kırkım ve ince yapak mübayaatına başlamışlardır. Almanyadan yapak için yeni primlerin bir kısmı gelmiye başlamıştır. En son olarak yerli fabrikalarımıza 250 balya satıldığı gibi Almanyaya ihraç edilmek üzere 1500 balya kadar satın alınmıştır. Almanyanın çektiği yapaklar ince ve iyi mallar olduğu için piyasalarda bu cins mallar azalmıya başlamıştır. Yine Almanya için satıldığı haber verilen 1250 balya tiftik bu hafta yüklenecektir. İngiltere hesabına da piyasamızdan tiftik almak için görüşmeler devam etmektedir. Anadolu[illegible] dan her gün piyasamıza tiftik ve yapak gönderilmektedir. Gelen malların hiç beklemeden satılması yapak ve tiftik piyasalarının sağlamlığını göstermektedir.

RADYOLİN
İle SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırcalayınız.

Bugünkü Suriye Müthiş Bir Sefalete Doğru Gidiyor

(Taymis) gazetesi Suriye hakkında bir makale neşretmektedir. İngiliz bakımından yazılan bu yazı Suriyenin bugünkü vaziyetini de aydınlatmağa yardım etğinden nakle değer kısımlarını alıyoruz:

★

Fransanın Suriyede "Ayır ve hâkim ol„ siyasetini tuttuğu söyleniyor. Bu ithamın ne dereceye kadar haklı olduğu meselesini bir tarafa bırakırsak Fransanın Suriye den ayrılamıyacak derecede memleketin parçalanmış olduğu göze çarpar. Fransanın manda yerine Suriye ve Lübnan ile dostluk ve ittifak muahedeleri yapacağı muhakkaktır. Bugün Suriye ile Lübnan Fransanın yarattığı iki cümhuriyettir.

Fransanın Lübnanı Suriyeden ayırmakta asıl saiki, burada bir çok Arap hıristiyanı bulunması dır. Bu hıristiyanların çoğu Maruni Katoliktirler ve ekserisi Berut havilisinde ikamet ederler. Bunlar Osmanlı devletinin teba ası oldukları sırada Fransanın adamları sanılırdı.

Büyük harpten sonra Suriye bir Arap memleketi olduktan sonra Fransanın Berut ve havalisini himayesi altına alması beklenmişti. 1920 senesinde bütün bu havili Fransız mandasına verildi. Ve çok geçmeden Fransa Lübnanın hudutlarını genişletti zengin Bebek vadisile Trablus havalisini Lübnana ilâve etti. Halbuki memleket içlerinden gelip denize kavuşmak istiyenlerin varabilecekleri biricik liman Trablus Şamdı.

Bugünkü Lübnan budur. Kendisinde yarı muhtariyetli ve Suriyeden yarı ayrı devletler bulunmaktadır. Bunların en büyüğü, dağlık bir yurt olan Lâzkiyyedir. Burada Aleviler hâkimdir. Bunlar, çiftçi bir cemaattirler ve gizli bir din taşımaktadırlar.

Diğer bir ülke, fakir, küçük fakat mütecanis ve müdafaası kolay olan Dürziler dağıdır. Bunların hükûmet merkezi ancak 5.000 nüfusludur.

Fıratın kurak isteplerinde ve Irak hududunda yaşıyanlar da ayrılmak lehinde seslerini yükseltiyorlar.

Bu yüzden asıl Suriye cümhuriyeti Şam vahası ile dağlar arasında şimale doğru uzanan bir miktar ekilir topraktan ve Halepten ibaret kalacaktır. Çünkü Lübnanın Suriyeden ayrı kalacağı anlaşılıyor.

BUGÜNKÜ SURİYE

Fransanın bu iki cümhuriyetle iki sene evvel yaptığı muahedeler, biribirinin tıpkısı değildir. Fakat henüz bu muahedelerin biri de tatbik sahasına girmemiştir. Bilhassa Fransanın Suriye ile yaptığı muahedeyi tasdik etmiyeceği anlaşılıyor.

Halihazırda Lübnan ticarî bir faaliyete sahne olduğu ve Lübnan halkı bir dereceye kadar refah içinde yaşadığı halde Suriye müthiş bir zaruret içindedir. Burası yabancı sermayeyi cezbedecek hal de değildir. Memleketin siyasi istikbali şüpheli bir halde olması, ecnebi sermayeyi büsbütün uzaklaştırmaktadır. Suriyede vaziyet ıslah edilmezse 2,000,000 Arap en müthiş sefalete uğrıyacaklardır. Hem ameli, hem insanî sebepler, bilhassa İngiltereyi de bu mesele ile alâkadar etmektedir. Çünkü Arap memleketlerle dost olmak İngiltere imparatorluğunun muvasalaları bakımından lâzımdır.

Şam orta çağlardanberi Arap âleminin ruhî merkezidir. Buradan Arap âlemine, İngiltere aleyhinde propaganda yapılması İngil-

Anlaşılan Fransanın yalnız başına vukubulacak herhangi hareketi, Suriyenin kuvvetli, ve modern bir devlet olmasına yardım etmiyecektir. Diğer taraftan Fransa, Suriyeyi tahliyeden de korkmaktadır. Suriyede ordu yok. Her dinî ve ırkî cemaat (ki bunların sayısı bir düzineye yaramaktadır) tek başına yaşamakta ve kendi menfaatlerini memleket menfaatlerine üstün tutmaktadır. Bunlar arasındaki biricik bağ, Arapçadır. Fakat Suriyedeki Kürtlerle Ermenilerin bir kısmı Arapçayı da bilmiyorlar.

Mesele, içinden çıkılmaz bir mahiyettedir. Ancak Suriye, Filistin ve Maverayierdün ittihadı belki de meselenin halline yardım eder.

Şu Garip Dünya:

Görünmez Cam Bulundu

Katerina Bloce isminde bir Amerikalı kadın doktoru, âdi camın hiç görünmiyen cam çevrilmesini keşfetmiştir. Doktorun iddialarına göre, şimdiki halde en temiz camlar ziyayı yüzde 92 nisbetinde geçiriyorlarmış. Halbuki görünmiyen cam ise ziyayı yüzde 99 olarak nakletmekteymiş. Bir hâdise olarak karşılanan bu keşfin optik âletlerinin tatbikinde çok işe yarıyacağı söylenmektedir.

★

Yangını haber veren bira fıçısı

Londranın Blackton sokağında oturan Carly Rat ailesinin evinde 100 senelik bir içki mahzeni vardır.

Bir gece, bu mahzende bulunan bira fıçılarından bir tanesi, mavzer sesini andıran bir gürültü çıkararak patlamış. Bu sesle uyanıp, mahzene koşan aile efradı, bir yangının da başlamış bulunduğunu görmüşler.

Eğer bira fıçısı tesadüfen patlamamış olsaymış, uyanan ve tam zamanında yetişen aile efradı tarafından söndürülen bu yangın büyüyecek ve büyük bir felâkete sebebiyet verecekmiş.

Acaba içki aleyhtarları, bira fıçısının bu faziletini nasıl karşılıyacaklar?

Dünyanın en çok şeker yiyen kı...

Dünya şeker kraliçesi geçen hafta Parise gelmiştir. Bu, Meri Has isminde 22 yaşında bir kızdır.. Babası, Amerika Birleşik hükûmetlerinde 338 şekerci, tatlıcı ve pastahane mağazası sahibidir.

Bayan Meri Has, babasının her yaptığı yeni pastayı tattıktan sonra beğendiği takdirde satışa çıkartmak işile mükelleftir.

Mesleği dolayısile Meri Has, en çok şeker ve tatlı yiyen insan olduğu halde sıhhatinden hiçbir şey kaybetmemiştir.

Gurbet Hikâyeleri

KÖPEK

Yazan

Refik Halid

Işık vursa bile içine fer düşmiyen bulanık gözlü bir küçücük sıska, yılgın köpekti. Kendini bildiğindenberi kuyruğunu bacaklarının arasından çıkarıp keyifli keyifli sallamak fırsatını bulamamış, gözlerinin yaşı kurumak bilmediğinden yanakları nemden kurtulamamıştı.

Tüyleri, mangal altında sırtları yanmış kedilerinki gibi kirli sarı renkte olduğundan yıkansa da temizlik hissi vermez, oynamayı öğrenmediğinden de kimseyi eğlendirmezdi. O güne kadar "Hoşt!„ lara alışmıştı; ilk "Kuçukuçu!„ yu Osmandan işitti.

Osman bir kabahat işleyip yad illere düştüğü zaman bu köpek gibi sokaklarda sürtmüş, durmuş, neşe yüzünü unutmuştu. Ona da her uzandığı kapı aralığından dilini anlamadığı adamlar "Hoşt!„ a benzettiği keskin bir kelimeyle haykırıyorlar, elinde gezdirdiği kâğıt çiçeklerle Kulhüvallahi yazılı tabaklara bakmadan ters yüzü geri çeviriyorlardı.

Bu çiçekleri viraneler arasında yapıyor, bu tabakları bostan kıyılarında yazıyordu.

Bereket ki, sıcak iklimli memleketlerde, Akdeniz kıyılarında dolaşıyordu.

Bütün geçtiği yerler deniz kokuyordu ve ona bu koku besleyici geliyordu. Her yer deniz kokuyordu. Deniz, muz, portakal, şeker kamışı, kırmızı biber, kekik ve süprüntü kokuyordu. Ağaçlardaki olgun, sıcak meyvelerle yerlerdeki çürük yemiş kabukları kokusundan sersemleştiğini ve mütemadiyen bunları yemekten de içinin koflaştığını, boşaldığını duyuyordu.

Bir akşam, çit kenarında sırtüstü yatmış, kafasından neler geçtiğini farketmeden düşünürken, kendisine birinin baktığını sezdi. Başını kaldırıp etrafını aradı.

Bir ufak köpeğin yaslı gözlerile

— Kuçukuçu!.

Diye çağırdı. Köpek başını yana eğdi; bir kulağını dikmiş, öbürünü aşağıya sarkıtmıştı. O güne kadar işitmediği bu tatlı sözün mânasını anlamağa çalışıyor, anladığına da inanmıyor gibiydi.

İşte iki bahtsız böyle tanıştılar.

Osmanın taşlara, topraklara sürtünmekten havı dökülmüş kirli hâki ceketiyle köpeğin açlıktan kılları sertleşip, seyrekleşmiş kirli postu yanyana geldi; birbirine uydu. Her ikisinde de hasret derecesini bulmuş olan sokulma ihtiyacı çarçabuk ısınmalarına yardım etmişti.

Ayrılmaz dost oldular.

Osman kâğıttan çiçek, yazılı tabak sattı; satamadığı zaman fırından ekmek dilendi, kasaplardan kemik topladı; aşırdığı bile oldu..

Köpeğile konuşuyordu. O, gamlı yüziyle, yine kuyruğu bacaklarının arasında, yanakları yaşlı dinliyordu.

Sevildiğini, sevdiğini anlatamıyan, neşesini ve gönül çalkantısını belli edemiyen bir huyu vardı. Gözleri fersiz, kuyruğu hareketsiz, akar gözlerile mahzun mahzun seviyordu. Sevinç havlaması bile bir kısık hıçkırıktan başka bir şey olamıyordu. Efendisinin arkasından hâlâ, kovulacakmış gibi bir ürkeklikle gidiyor, dönüp hemen kaçmağa hazır bir halde çekingen ihtiyatlı, ara bırakarak yürüyordu.

Osman bir memleketten bir memlekete geçerken köpeğini, yollarda, kâh yürütüyor, kâh koltuğunun altına alıyordu. Yormaktan korkuyordu; ölüverir diye korkuyordu.

[illegible] sine uyduran bir dert yoldaşından yine mahrum, yine tek başına kalmaktan korkuyordu; çilesine katlanıyordu.

Çoğu defa aç, daima yurtsuz ve yolcu, böyle iki yıl geçti. Osmanın bütün kurduğu hülya bir kulübesi olmak ve akşam dönünce köpeğini kapısının önünde bekler bulmaktı.

Bazan iş çıkıyordu, köpeğini hanlarda bırakıyor, fakat büyük köpeklerin parçalaması ihtimalile gününü korkular içinde geçiriyordu. Bazan da onu bir yerde bırakamadığı için işe gidemiyordu.

Olmıyacak bir ihtimale inanmıştı: Bu köpek te Osmanın memleketinden nasılsa buralara düşmüştü; o da kendisi gibiydi, yurd hicranı çekiyor, yabancı toprağa alışamıyor, şimdi dolaşıp yaşadığı yerdeki adamlara, havasına, suyuna, güzelliğine ısınamıyordu. Her şeyi garipsemişti, onun için böyle yılgın, kanburu çıkık, kuyruğu bacaklarının arasında, yaşlı gözlüydü.

Birbirlerinden hazedişlerinin sebebi de bir yurd yavrusu, bir dert ortağı oluşlarıydı.

Böyle düşündüğü için köpeğini büsbütün seviyor, onu yabancı ülkelerde tek başına bırakmaktan ürküyordu.

— Ölüverirsem ne olacak?

Diye hatırından fena fikirler geçirirken, kendisinden fazla ona yanıyordu.

Zira Osmanın hastalandığı, ateşli öksürük nöbetlerine tutulduğu, günlerce bir hendek içine sokulup yattığı oluyordu. Köpek dizlerinin arasına giriyor, öksürükler fazlalaşınca başını çevirip nemli, bulanık gözlerile yüzüne bakıyordu. Sonra içini çekiyor, kıvrılıyor, burnunu karnına sokup, uyumadan, hareketsiz ve gözleri açık sanki ikinci nöbetin gelişini korka korka bekliyordu.

Zaman ikisini de, gittikçe, birbirine benzetmişti. Kirli sarı renkte, sıska, mahzun, fersiz bakışlı, sırtları kabarmış, tüyleri taras taras, çirkin ve lüzumsuzdular.

Onun için de artık kasabalara uğramıyarak kırlarda yaşıyorlar, yavaş yavaş çöllere kayıyorlardı.

Nihayet jandarmaların eline düştüler.

Kolları iple arkasına bağlı, Osman günlerce bir silâhlı süvarinin önünde sıcak ovalarda yürüdü. Köpeği çok geriden, daha ihtiyatlı ve ürkek peşlerisıra gelmişti. Karakollarda beklenirken uzaklarda, kayalar arasına saklanarak gözcülük ediyor, yola düşülünce meydana çıkarak, sinsi sinsi, toprak kabartılarını siper tutarak, arkalarından geliyordu.

Kulakları daima tetikte, dikiliydi. Osmanın öksürüklerini duyunca bir kısa müddet duruyor, başını eğip bir kulağını sarkıtarak dinliyordu.

Böylece hududa geldiler.

Osman serseri ve yabancı olduğu için daha cenuptaki bir komşu ülkesine atılacaktı. Sınırı aşınca [illegible] şına

Hep bu ümitle, ciğerlerinin söküldüğüne, sade dışardaki sıcaltan değil, içinin ateşinden de eridiğine bakmıyarak yürüyordu. Hasretin sona ermesi için hem de asker gibi, dik ve intizamlı yürüyordu.

Barakalar önünde durup ellerini ipten sıyırdıkları zaman ona sarıldı, kucağına aldı, öptü, okşadı.

Fakat birden sarsıldı.

Gümrük kolcusu gözleri akan sıska, iğrenç köpeği göstererek:

— Yasak, demişti, baytar şahadetnamesi olmadan hayvan geçemez!

Hayvancağızı geçirmediler.

Osmanın kollarından çözülen ip onun boynuna takıldı ve hudut levhasını tutan direğe bağlandı.

Osman yalvardı; Kefyeli jandarmanın ellerine sarıldı, fesli kolcunun ayaklarına kapandı. Herkes, memurlar, kahveci, maşlahlı yolcular, bütün halk gülüyordu. Osman öksürüyordu. İngiliz çavuşu piposunun dumanını seyrediyordu.

Köpek kuyruğunu bacaklarının arasına büsbütün sıkıştırmış, kanburu büsbütün çıkmış, gözleri daha bulanık, yanakları sırsıklam, başını yine eğmiş, bir kulağı sivri, öteki düşük melûl melûl bekliyordu.

Nihayet jandarmalar kızdılar, Osmanın çürük, kof sırtına öldürücü bir kaç dipçik vurdular, hududun öte yanına, bayır aşağı, taşlıklara yuvarladılar.

Bunu gören köpek, evvelâ, yerinden fırlamak, ipini kırmak, hayatında ilk defa, dişleri meydanda, kuyruğu dimdik, hırlıyarak iri çizmeli adamlara saldırmak istedi, yapamadı. Çölleri, yoldaşının ardında, aç karnına, susuz, uykusuz, dili bir karış, sinsi sinsi günlerce aşmaktan mecalsizdi; yapamadı.

Sadece derin derin içini çekti.

Sonra döndü, döndü, kıvrıldı; ıslak burnunu karnının tüyleri arasına gömdü ve yaşlı gözlerini — daima kovucu, "Hoşt!„ deyici olarak tanıdığı — dünyaya son bir usanç içinde yumdu.

FIKRALAR

Nurullah Atanın piyanosu

Hepimiz Nurullah Atayı tanırız. Edebiyat, lisaniyat, tenkit, tiyatro ve sanat bahislerinde kalem sahibi bir zattır. Lâkin piyano çaldığını herhalde işitmemişsinizdir değil mi?

Evet! Nurullah Ata arkadaşımız piyano meraklısıdır. Lâkin hayatının en muvaffak olduğu işi de bu değildir. Nitekim şu fıkra bize bunu gösteriyor:

Nurullah Ata yılbaşında davetli olduğu bir aile meclisinde gece yarısından sonra sıcak ve samimî havanın tesirile musikideki maharetini göstermek için piyanonun başına geçmiş ve kimbilir hangi parçayı dinleyicileri ile beraber harap etmiş. Çalgı bittikten ve alkış vergilerini topladıktan sonra hepimizin bir hüner gösterdiğimizi sandığımız sıralar takındığımız kötü tevazu tavrile yanındaki zata fısıldamış:

— Ben hayatımda kimseden piyano dersi almış değilim!

Bu zat da Nurullahın bu tevazuuna karşı mukabele için :

— Kimseye kabahat atmamak nezaketinize meftûn oldum. Cevabını vermiş.

Bir sen, bir ben, bir de rahmetli!

Hoca Nasrettin merhumun güzel fıkraları vardır.

Zemin ve zamana uysun uymasın arasıra bunları hatırlamak adama neşe verir. İşte bunlardan biri:

Hoca bir aralık bir dul kadınla evlenmiş. Kadın her fırsatta:

— Ah! Ah! Merhumun her hali başkaydı, diye muttasıl eski kocasının meziyetlerinden bahseder, hocanın içerlemesine sebep olurmuş.Bir gece yataktayken yine her hangi bir münasebetle merhumdan bahsedince, hoca dayanamayıp kalkmış ve yorganı alıp yürümüş.

Karısı, zevcinin bu tehevvürünü görünce sormuş:

— Efendi! Ne oldu nereye gidiyorsun?

— Hanım! Yatak dar geldi de başka yerde yatacağım!

— Canım koca yatak iki kişiye yetmez mi?

— Iki kişiye yeter ama üçe yetmez. Bir sen, bir ben, bir de rahmetli! Sığamıyoruz bu yatağa!.

Bu sözden sonra karısı artık merhumdan bahsetmez olmuş. Zaten nezaket te bunu icap eder ya!

GAZETELER ARASINDA

Hangisinden korkuyor?

Ercüment Ekrem, Sonpostada, "Biz, diyor, bir vakitler, Amerikan gazeteciliğinin, bizde de revaç bulacağından korkuyorduk!„

Acaba üstad; Türkiyede de, Amerikadaki gibi gazetecilik mektepleri açılmasından mı, yoksa, Türk gazetelerinin de Amerikan gazeteleri gibi milyonlarca satılmasından mı korkuyor?

Doğrusu ben, Ercüment Ekremi, Türk gazeteciliğinin ilerlemesinden korkacak kadar mutaassip bilmezdim. Mamafih, kendisine, korkuya mahal olmadığını söyliyebilirim: Çünkü Ercümendin korktuğuna uğramamıza, evvelâ taliimiz müsait değil Nerede o günler üstad!

İlerliyorlar amma

Dün, sabah, masamda duran "Cümhuriyet„ gazetesinin baş sütunlarında şu serlevhayı okudum:

"— Frankist kıtalar, dün de ileri harekâta devam ettiler!„

Dün öğleden sonra, içinde bir yazı aradığım "Cümhuriyet„ gazetesinin bir sene evvelki bir nüshasında şu satırları okudum:

"— Franko kıtaları, ileri harekâta devam ediyorlar.„

Meğer, "tarih„ gibi "havadis„ de tekerrürden ibaretmiş. Eğer bu havadisler doğru çıksaydı, İspanya harbini cümhuriyetçiler kazanırlardı: Çünkü bir sene, mütemadiyen ilerleselerdi, Franko kıtaları, ya çoktan denize dökülmüş, yahut ta, İspanyadan çok uzaklara varmış olacaklardı.

Mamafih, Frankocuların ilerledikleri tamamen yalan da değil: Hakikaten, mütemadiyen ilerliyorlar: Fakat ekseriya geriye doğru!

HAFTALIK RADYO PROGRAMI

Bu Haftanın Ankara Radyosu Programını Burada Bulabilirsiniz

Pazar, 15. 1. 1939

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu

Dalga Uzunluğu

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9456 Kcs.	20 Kw.

12,30 Müzik (hafif müzik — Pl). 13 Saat ajans ve meteoroloji haberleri. 13,10 Türk müziği (saz eserleri ve şarkılar) Okuyan: Semahat Özdenses. Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Basri Üfler. 14 Konuşma (Ev kadını saati) 14,15, 14,30 Müzik (hafif müzik — Pl).

17,30 Program. 17,35 Müzik (dansh Pazar çayı). 18,30 Saat ajans haberleri ve meteoroloji. 18,40 Konuşma (Çocuk saati). 18,55 Türk müziği: Peşrev, şarkı, semai ve taksim. 1 — Emin Ağa Suzinâk peşrev, 2 — Hacı Arif Suzinâk şarkı (Çekme elem ve) 3 — Rahmi Suzinâk şarkı (Bir sıhrı tarab) (Nağmei sazındaki tesir) 4 — Cevdet Çağla Viyola taksimi. 5 — Kâzım Kürdili hicazkâr şarkı. (Bir görüşte çeşmi mestinle esir) 6 — Osman Nihat Hicazkâr şarkı (Ellere uzaktan) 7 — Kemal Emin Mahur şarkı (İki gözüm seni) 8 — Mahur halk türküsü (Giyer fistanı) 9 — Nikolaki Mahur saz semaisi) 10 — Rahmi Müstear şarkı (Gel ey sakı şarabı) 11 — Mustafa Nafiz Hüzam şarkı (Gönlüm nice bir sen). 12 — Hüzam halk türküsü (Ata binesim). 13 — Cevdet Kozan Taksim. 14 — Zeki Arif (Dilkeşi haveran) şarkı (Açıldı bahçede güller) 15 — Lem'i Hüseyni şarkı (Zaman olup) 16 — Halk türküsü (Ey serenler serenler) 17 — Andon Hüseyni saz semaisi. Okuyanlar: Mustafa Çağlar. Müzeyyen Senar. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun. 20 Spor Anadolu Ajjansı spor servisi. 20,10 Türk müziği (ince saz — Ferahnâk faslı) 21 Saat, Ajans haberleri. 21 Müzik (Riyaseticümhur bandosu: Şef İhsan Künçer) 1 — Bryk Al (Türk Zafer) Marş, 2 —— Weber (Récit et Polonaise) Klarinetler konseri. 3— J. Strauss (La Chauve souris Uvertür. 4 — J. J. Mayan (Fetes exotique No. 2 — Chez les Bayaderes) dans 5 — F. Liszt Symphonische Dichtung No. 3 Prelüd. 21,55 Müzik (Küçük orkestra: Şef Necip Aşkın) 1 — Rio Gebhardt (Maskerade) Konser valsı. 2 — Willi Koester (Hint hisi). 3 — Bernhard Kutsch İspanyol krisi. 4 — de Micheli (Memleket hasreti) serenat. 5 — Bernhard Kutsch Çigan Fantezisi. 6 — Willi Lantenschlager (Primavera) Arjantin serenadı. 7 — Hens Mainzer Viyana polkası. 8 — Rio Cehardt (Noktürno) Ninni. 9 — Bernhard Kutsch Macar Marşı.22,45, 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Pazartesi, 16. 1. 1939

12,30 Müzik (oda müziği — Pl). 13 Saat, ajans, meteoroloji haberleri. 13,10 Müzik (güzel sesler — Pl). 13,30, 14 Türk müziği — Pl).

18,30 Program. 18,35 Türk müziği (incesaz — Bestenigâr, Seba faslı) Okuyan: Tahsin Karakaş. Çalanlar: H. Derman, E. Kadri, H. Gür, B. Üfler, H. Tokay. 19,20 Konuşma (doktorun saati) 19,35 Türk müziği (Klâsik program), 1 — Rauf Yekta Mahur peşrevi. 2 — Bekir Ağa Mahur beste. (Bir âfeti meh peyker ile nüktelerim var.'3 — İtri Pencgâh beste (Hem sohbeti dildar). 4 — İtri Segâh ağır semai. 5 — Dede Mahur yürük semai. 6 — B. Üfler Ney taksimi. 7 — Mustafa İzzet Segâh şarkı (Doldur getir ey sâki) 8 — Dede Mahur şarkı (Gönül adlı bülbülüm). 9 — Sadullah Ağa Hicazkâr şarkı (Hıram et gülşene). 10 — Çorlulu Hicazkâr şarkı (Aldı beni iki) 11 — Şevki Hicazkâr şarkı (Gönlümü düçar eden) 12 — Vecihe Kanun taksimi. 13 — Tuna sesi (Uzun kavak yeşillendi). 14 — Mustafa Çavuş Hüseyni şarkı (Bir dilberdir beni). Okuyanlar: Küme okuyucuları. Çalanlar: Vecihe, R. Erer, Fersan, R. Fersan, K. N. Seyhun, C. Kozan, B. Üfler, R. Kam. 20,35 Saat, ajans, meteoroloji haberleri ziraat borsası (fiyat) 20,45 Müzik (Oda müziği) Piyano: Cemal Reşit Keman: Orhan Borar. Viyolonsel: Enver Kakıcı. 1 — Van Beethoven—Trio minör). 21,05 Konuşma. 21,20 Müzik (küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Fritz Recktenweld (Grinzing de) potpuri. 2 — Pepi Müller Küçük serenad. 3 — Paul Holzner (Saksunya köylü dansları). 4 — Bucalossi (Pestalozza'nın bir şarkısı) Ciribiribin. 5 — Anton Rubinstein (Kostümlü balo) süitinden Cobanlar. 6 — de Micheli (Şen serenad). 7 — Niemann (Zenci dansı). 8 — Heuberger (Şarkta isimli süitten (Çeşmede) parçası. 9 — Niemann (Vals Boston). 22,20 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 22,35 Müzik (Bir solist - ve dans plâkları). 23,45, 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Salı, 17. 1. 1939

12,30 Müzik (Küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın). 1 — A. Rubinstein (Kostümlü balo süitinden) başlangıç. 2 — A. Rubinstein (Kostümlü balo süitinden) Napoli balıkçıları. 3 — Rio Gebhardt - Romans - Viyolonsel ve orkestra için. 4 — J. Strauss Polka. 5 — Hanns Schmidt (İnciler) vals. 13 Saat, ajans, meteoroloji haberleri. 13,10 Müzik (Küçük orkestranın devamı). 6 — Leopold (Yeni dünyanın eski şarkıları) 7 — F. Königshofer Melodi. 9 — Gerhard Winkler Kemanın aşk şarkısı. 10 — Beethoven Skoçya havaları. 13,45, 14 Türk müziği — Pl.

1830 Program. 18,35 Türk müziği (Fasıl heyeti — Muhayyer faslı), 19,20 Saat, ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat). 19,30 Türk müziği (Muhtelif oyun havaları). 1 — (Aç kapı oyun havası) 2 — (Bartın oyun havası). 3 — (Genç Osman oyun havası) 4 — Anadolu oyun havası) 5 — Ödemiş Zeybeği) 6 — (Balıkesir zeybeği) 7 — İzmir Kordon zeybeği) Çalanlar: S. Yaver Ataman, Vecihe, C. Kozan, C. Çağla, H. Gür. 20 Konuşma (Hukuk İlmi Yayma Kurumu). 20,15 Türk müziği (Şarkılar). 1 — Hüseyni peşrev. 2 — Rahmi Hüseyni şarkı (Acep nâzende şuhu) 3 — Suphi Ziya Hüseyni şarkı (Feryat ediyor bir gül) 4 — Rahmi Muhayyer şarkı (Serapa hüsnü ansın). 5 — Reşat Erer Keman taksimi. 6 — Mustafa Çavuş Hisar puselik şarkı (Du çeşmimden gitmez aşkın hayali) 7 — Hacı Arif Bey Hicaz türkü (Aman dağlar canım) Halk türküsü (Bülbül taşta ne gezer). 9 — Salâhattin Pınar Hicaz türkü (Hâlâ yaşıyor) 10 — Sadettin Kaynak Nihavent şarkı (Kirpiklerinin) 11 — Eviç türkü (Atladım bahçene girdim) Okuyanlar: Muzaffer İlkar, S. Tokay. Çalanlar: Vecihe, C. Kozan, R. Erer, R. Kam 21 Konuşma (Türkiye postası) 21,15 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 21,30 Müzik (radyo orkestrası — Şef: Hasan Ferit Alnar). 1 — L. Van Beethoven: 3 üncü Leonore uvertür. 2 — L. Van Beethoven: 6 (ncı Senfoni Famajjör (Pastoral). 22,30 Müzik konuşmaları (Folklor). 23,45. 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Çarşamba, 18. 1. 1939

12,30 Türk müziği — Pl. 13 Saat, ajans meteoroloji haberleri. 13,10. 14 Müzik (Riyaseticümhur bandosu — Şef: İhsan Künçer) 1 — İbo Gotos İspanyol marşı. 2 — P. Lacome (Laferia) İspanyol süiti. No. I Les Toros. No. II La Reja No. III La Zarzuela. 3 — F. Lehar — Die Lustige Witwe potpuri. 4 — E. Grieg Norveç dansı No. 2.

18,30 Program. 18,35 Türk müziği (İncesaz Sultani yegâh faslı) Okuyan: Tahsin Karakuş. Çalanlar: H. Derman, E. Derman, E. Kadri, B. Üfler. H Gür, H. Tokay. 19,35 Konuşma. 19,50 Türk müziği (PPeşrev ve şarkılar) 1 — Şehnaz Peşrevi 2 — Tanburi Cemil Şehnaz şarkı (Feryat ki feryadıma) 3 — Hafız Yusuf Hicaz şarkı (Sevdayı) 4 — Hafız Yusuf Hicaz şarkı (Âşık oldum kuzucağım) 5 — Kemal Niyazi Kemençe Taksim 6 — Tatyos Hüzam şarkı (Kâğıthanede) 7 — Dede Yürük semai (Rehi aşkında). 8 — Yusuf Paşa Hüzam saz semaisi. Okuyan: Sadi Hoşses. Çalanlar: Vecihe; C. Çağla, K. N. Seyhun, Refik Fersan. 20,20 Konuşma (Mizah saati). 20,40 Saat, ajans, meteoroloji haberleri ziraat borsası (fiyat). 20,50 Temsil (Fırtınadan sonra) yazan: İbnirrefik Ahmet Nuri Merhum). 21,20 Müzik (küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Fritz Rectenwald — Viyana müzikleri potpuri. 2—Willi Richardz (İlk baharda bir gün) 3 — Alfredi (Saz çalan âşık süitinden) Aşk rüyası. 5 — Hanns Löhr (Memleketen memlekete) muhtelif memleketlerin melodileri üzerine rapsodi. Johannes Brahs - Macar dansları No. 1 ve 2. 7 — Beethoven Menuetto (Sol Majjör) 8 — Victor Aubert (Göbekliler resmi geçidi). 22,20 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 22,30 Müzik (senfonik plâklar) 23 Müzik (dans plâkları). 23,45. 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Perşembe, 19. 1. 1939

12,30 Türk müziği — Pl. 13 Saat, Ajans, meteoroloji haberleri. 13,10. 14 Müzik (operetler ve hafif müzikler).

18,30 Program. 18,35 Müzik (cazband—Pl). 19 Konuşma (ziraat saati) 19,20 Saat, Ajans, meteoroloji haberleri ziraat borsası (fiyat). 19,30 Türk müziği (Fasıl heyeti — Hicazkâr faslı). 20,15 Konuşma. 20,35 Türk müziği (Şarkılar) 1 — Leylâ Hüzam şarkı (Ey sabahı hüsnü an) 2 — Leylâ Hüzam şarkı (Harabı intizar oldum) 3 — Lem'i Hüzam şarkı (Aman sâki). 4 — Refik Fersan Tanbur taksim. 5 — Lem'i Suzinâk şarkı (Yeter hicranlı) 6 — Lem'i Rast şarkı (Yok mu can). 7 — Halk türküsü (Yürü dilber yürü). Okuyan: Semahat Özdenses. Çalanlar: Vecihe Refik ve Fahire Fersan. 21 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 21,10 Müzik (Oda müziği — Fritzsche Kuartet). 1 inci Keman Gustav Fritzsche. 2 inci Keman Lother Gebhardt Viyola Johannes Oelsner, Cello Volkmar Kohlschütter. Klâsik (Romantik) ve Modern eserler. 22,40 Müzik (Küçük orkestra şef: Necip Aşkın) 1 — Hanns Löhr Bavyera valsları. 2 — İtalo Azzoni (Sabah şarkısı) 3 — J. Strauss (Çardaş). 4 — Frans Abt (Ormanlarda ve ninni. 5 — Gerhard Winkler (Donna Chiquita) İspanyol uvertür. 6 — Hanns Löhr (Düğün marşı). 7 — Toman (Viyana hülyaları) vals. 23,45. 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Cuma, 20. 1. 1939

12,30 Türk müziği — Pl. 13 Saat, Ajans, meteoroloji haberleri. 13,10. 14 Müzik (şen parçalar — Pl).

18,30 Program. 18,35 Türk müziği (ince saz Acem aşiran). 19,15 Konuşma (haftalık spor saati). 19,30 Saat, ajans, meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (fiyat). 19,40 Türk müziği (Muhtelif şarkılar, Rumeli türküleri) 1 — Bayatî Araban peşrevi 2 — dî Ahmet Karcığar şarkı (Zahmı hicranın gibi âlemde) 3 — Hacı Arif (Gönül bezmi harap âbad gam dır) 4 — Suphi Ziya Uşak şarkı (Dökülmüş zambak gibi) 5 — Dede Uşak şarkı (Ağlatırlar güldürürler) 6 — Tellal Zade karcığar şarkı (İki de Turnam) 7 — Karcığar saz semaisi. 8 — Rumeli halk türküleri. (Koyun beni yükseklere, Sabah olsun ben bu yerden gideyim. Dağlar dağlar viran dağlar. Alişimin kaşları kare). Okuyanlar: Müzeyyen Senar, M. Çağlar. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Kecuk Esirgeme Kurumu) 20,45 Müzik (Riyaseticümhur Rlarmonik orkestrası şef: Praetorius) 1 — Nino Neidhardt: İkarus, senfonik şiir. op. 67. 2 — Nino Neidhardt Yaylı sazlar kuarteti ve orkestra için Konçerto, op. 74 3 — W. A. Mozart: Senfoni Re matör No. 504, Adagio — Allegro, Andante Presto. 21,45 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 21,55 Müzik (küçük orkestra — şef: Necip Aşkın) 1 — Johannes Brahms Macar dansı No. 8. 2 — Willi Richartz (Küçük balet süiti) 3 — Fried Walter (Serenat) 4 — de Micheli (Çocuk oyunları). 5 — Hanns Löhr (Büyük vals) 6 — Main zer (Düğün töreni). 7 — Leopold (İspanyol melodileri) potpuri. 8 — Hans Mainzer (Serenad). 9 — Tempo Tempo (Galop). 23 Müzik (dans — Pl). 23,45. 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Cumartesi, 21. 1. 1939

13,30 Müzik (operalarda — Pl). 14 Saat, ajans, meteoroloji haberleri. 14,10 Türk müziği (— Pl). 14,45. 15,30 Müzik (operetler ve film müzikleri —Pl).

17,30 Program. 17,35 Müzik (dans saati — Pl) 18,30 Türk müziği (ince saz kürdili hicazkâr faslı) 19,15 Saat, Ajans meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (fiyat). 19,25 Konuşma (dış politika hâdiseleri). 19,40 Türk müziği (Muhtelif okuyuculardan şarkılar). 1 — Zeki Mehmet Ağa Ferahnâk peşrevi. 2 — Lem'i şarkı (Lerzan ediyor) 3 — Tanburi Cemil Eviç şarkı (Bir nigâh ile kalbimi) 4 — Halk türküsü (Elveda dost deli) Okuyan: Muzaffer İlkar. 5 — Lem'i Uşak şarkı (Neler çektim neler) 6 — Raif kürdili Hicazkâr şarkı (Rengi Ruhsarına). 7 — Osman Nihat Hicazkâr şarkı (Ellere uzaktan bak). Okuyan: Semahat Özdenses. 8 — Leylâ Hicazkâr şarkı (Nerdesin nerde acep) 9 — Lem'i sfahan şarkı (Narı aşkınla kül oldu) 10 — Rahmi Isfahan şarkı (Etme beyhude figan) Okuyan: Mahmut Karındaş, R. (Neydik). 11— Asım Hicaz şarkı (Her zahmı ciğersuza). 12 — Halk türküsü (Ay doğdu batmadı mı) 13 — Halk türküsü (Karanfil oylum oylum. Çalanlar Vecihe, C. Kozan, R. Kam. 20,30 Temsil: Per Günt (yazan: Heinrick İbsen) (Türkçesi: Seniha Bedii Göknil) (Montaj: Ekrem Reşit) Radyo küçük orkestrası refakatiyle) 21,30 Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 21,40 Müzik (küçük orkestra— Şef: Necip Aşkın) 1 — Walter Noack (Romantik uvertür) 2 — Fried Walter (Rüya keman solo ve orkestra için) 3 — Walter Noack (Köy hikâyeleri) 22,15 Konuşma (haftalık posta kutusu). 22,45 Müzik (dans plâkları) 23,45. 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

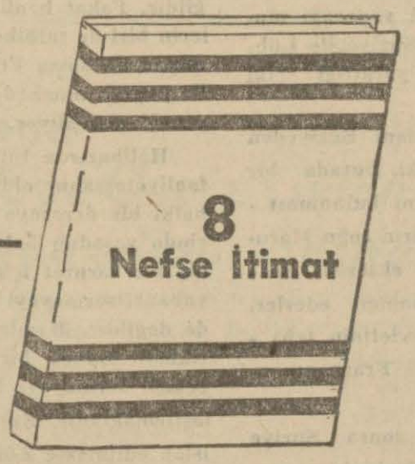

Cep Kitapları serisinin 8 incisi olan

Nefse İtimat

Bugün çıktı.

Waldo Emersonun bu felsefî eserini herkes okumalıdır.

Cep Kitapları Serisi

Neşriyatına muvaffakıyetle devam ediyor. Şimdiye kadar sekiz kitap çıkmıştır. Bunlar: Atatürk; Yüz Sene Uyuyan Adam, Rip Wan Winkle, Kabuğuna Çekilmiş Adam, Markonoyun, Sergüzeştleri, Acemi Bir Köylü Kızı, İspanyada

Senelik abonesi 8 lira, altı aylık abonesi dört buçuk liradır. Senelik abonelere bir kütüphane hediye edilir. Kütphanelerimizi bir hafta sonra idarehanemizden alabilirsiniz.

Yeni adresimiz: Ankara caddesi Reşidefendi hanı, birinci kat, Cep Kitapları İdarehanesidir. Mektup ve siparişlerinizi bu adrese gönderiniz. Posta kutusu numarası: 79. Bu adrese de gönderebilirsiniz. Kitaplarımızı gazete müvezzilerinde ve her kitapçıda bulabilirsiniz.

İspanyada Engizisyon

Eserinin muharriri meşhur Clemen Wood'dur. Kitap kapaklarına isim yanlış yazıldığı için özür dileriz.

CEP KİTAPLARI

İstanbulda Reşidefendi Hanında

Giderayak

AKA GÜNDÜZ — **TEFRİKA No. 13**

Bu mektubumu babana, teyzene göster de bir daha şuna buna bir tahtada (kendini beğenmiş) demesinler. Hayat yalnız kendi öz şahıslarımızdan ve doğmatik lâflarımızdan ibaret değildir. Hayat müşterek bir turbiyondur. Tek ben tek benim diyenler anilmerkez kuvvete kapılıp boşluğa fırlarlar. Hoşkal.. Sana karşı benim aleyhimde bulunanlara çok çok selâm ederim. Eserime başlamak niyetinde bulunduğumu tasavvur etmeni düşüneceğime karar vermek arzusundayım küçük dostum!

— Yahu! Bir çırpıda bu kadar çok lâfı nereden buldun?

— Bazı lâflar vardır ki, işkembei kübradan fışkırıyor. Bazıları beyni valâdan dökülür, bazıları da kalbi perişandan sızar. Bu lâflar da sonuncusundan sızdığı için böyle bir çırpıda oldu.

— Hâlâ o buruşuk kadını seviyo...

— Sus! O buruşuk değil, çizgili kadındır.

— Seni torik avlar gibi avlamış.

— Hayır. Örümceğin sinek avladığı gibi. Sen minimini bir örümceğin koskoca bir kara sineği nasıl avladığını bilir misin? Minik örümcek pencerenin üst pervazına kurulur. Aşağıya bir ip sarkıtır. Bilir ki koca kara sinek abdaldır, pencere camı hakkında bir bilgisi yoktur da camı hava sanır, dışarıya çıkmak ister, kafası cama vurur, o yine hava sanır, yine saldırır. İşte bu avanakça hücumları sırasında örümceğin ipliğine çarpar. Hapı yuttu gitti? Örümcek hemen ön ayaklarile bir usta ve çevik boksör gibi çalışmıya başlar, İplik sağa doğru öyle döner ki, ucundaki sinek çarkı felekleşir. Sonra bırakınca büklümün aksi tesirile sola döner. Sinek de beraber. Sağa sola, sola sağa derken sinek sersemler, bayılır, ondan sonra örümcek ipliği yukarıya alır ve sineği konserve yapıp saklar.

Güzel çizgili kadın da galiba benim örümceğim oldu. Senin anlıyacağın bu.

Nazife Hanımefendilerde

Mektup işlerini bitirdikten sonra çıktı. Dostu kendi işleri için ayrıldıktan sonra ne yapacağını düşündü. Gece yarısını beklemekten başka bir yapacağı yoktu. Sanki akşamdan gitse ne olur? Meli ne bilecek ki, kendisi için gelmiş kedi, ciğer bekler gibi beklemektedir. Ya hiç gelmezse? O zaman oyuna dalacak, daha doğrusu daldırılacak. Sonu tabii ziyanla bitecek. Halbuki oraya çoktan bıraktığı oyun için gitmiyordu, bu vesile ile onunla bir daha ve belki bu sefer daha yakından karşılaşmak için gidiyordu. Akşamı ve gece yarısını etmeli. Demesi kolay, etmeli, ama nasıl etmeli?

Boyun atkısını iyice sardı, ellerini pantalonun ceplerine bir daha çıkarmıyacakmışcasına yerleştirdi. Galatadaki Cenyo'ya uğradı. Bir gün önce ava gidenlerden çulluklar hakkında malûmat aldı. Bir sade kahve içecek kadar oturup çıktı. Karaköyde sıralanan pabuççu camlıklarının önlerinde fabrika kızlarını ve şirket kâtiplerini imrendiren renkli, çeşitli, cafcaflı kavaf işlerini seyretti. Börekçinin kurubohaçalarına manasız, manasız baktı. Eski Kredi Liyonenin altındaki kahvenin köşesinde durup geriye döndü. İnsanların ürkütülmüş köylü tavukları perişanlığı ile otomobillerin, tramvayların aralarından nasıl çırpınıp kaçıştıklarını ve bunu nasıl karşıdan karşıya geçmek sandıklarını seyretti. Ayak simsarlığı yapanlardan işsiz kalanlar kahveyi doldurmuşlar kimi tavla oynuyor, kimi gazoz içiyor, çay içeni pek az. Bu kahvede, ne çok içi yanıklar varmış, kış günü gazoza bu derece düşkünlük! diye gülümsedi. Farkında olmadan rıhtıma çıkmıştı. Güzel, güzel, yeni yeni vapurlar yanaşmış, yolcu eşya alıp veriyordu. AllahAllah!diye kızarak söylendi.Yepyeni bir bembe yaz vapurların her deliğinden sarı, kara, kahverengi çirkef sızar da temizliyen bulunmaz mı? Kırk yıllık Rumanya vapurlarının sakızlığını, temizliğini görmüyorlar mı?

Sebep ve ihtiyaç duymadan, oradaki kahvelerden birine girdi. Oturdu. Kalabalık, bir konyak istedi.

— İçki yasak? dediler.

Içki yasak mı?Tuhaf! Duvarlarda cana can katan Kanyak içiniz, diye ilân dolu. Nasıl yasak olur?

— Kendi kendimize yasak etti. Zecriye parası çok da. Zecriye demek, hani vergi verip izin kâğıdı.

— Anladım. Bir sade kahve.

Arpa ile karışık bir kahve getirdiler. Birdenbire dikkati kabardı. Kahvede oturanları şöyle bir süzdü ve konuşulanlara kulak verdi. Burası bir Babilon komprimesi! En az on bir millet saydı. Kim yoktu ki, Maltalıdan Çin kırmasına kadar. Hemen hepsi de biribirlerini tanıyorlar ve biribirlerine dost görünüyorlar. Hepsi de hem kendi dillerini konuşuyorlar, hem kendi lehçelerile türkçe. Bütün bunların içinde bir noktaya dikkat etti: Karadenizlilere. Bunların seslerinde, konuşuşlarında, durşlarında ve kumanda eder gibi şakalaşışlarında da bir açık üstünlük vardı. Ötekiler bunlara karşı hissedilir bir saygı gösteriyorlardı.

Bir sade kahveye bu kadar oturulur, deyip kalktı.

Açık hava birdenbire poyrazladı. Yeni bir kar geliyor. Biraz idman yapmak için Yüksekkaldırımdan çıktı. Tünel karşısındaki Fişere girdi.

— Herkes birayı temmuzda içer. Halbuki bira böyle lâpalâpa kar yağan mevsimde içilir.Kibar salonlarda dondurma yenildiği gibi. Gittikçe serpilen matmazel! Bana bir bira verir misin? Dankeşon bayan frolayn! Düğününde de ben sana bole veririm.

İçinden, şaka etmek geliyordu. Fakat bu içten gelen şaka arzusu sahte idi. Bunu hissetti.

Hakikatte müphem bir heyecan içindeydi. Gece yarısı ne olacak? Çımacı Habeş Yusufun Zehra plânını ne derece düzenledi? Meli yine donukluğunu, aldırışsızlığını bırakmıyacak mı? Acaba daha kimler bulunacak?

Bunaldı. İkinci birayı bitiremeden çıktı.

Vasilin merdivenli tavernasında Beyollu alafran gası saz henüz başlamamıştı. Kemancı kadın ahbabıydı. Selâm verip oturdu Biraz konuştular. Bu, terbiyeli, ağır, dürüst bir kadındı. Onunla bundan ötürü ahbaptı. Bu kadın da bahtsızdı. İyi bir aile kızı olarak yetişen bu yüzü çizgili kadın eğer vaktile bir çok yüksek hocalardan keman dersi almamış olsaydı şimdi ya aç kalırdı, ya muayyen saatlerde çıplak. Her zaman karılar kötü olmaz, çok defa da kocalar kötünün kötüsü çıkar. Suçu yalnız kadına bulmak, erkeğin ne malın gözü olduğunu inkâr etmek, hiç değilse anlamamak demektir.

— Yeni bir rumca şarkı çıktı: Seveceksin. Ağlasan da, bırakılsan da, ölsen de seveceksin.. Size bir solo yapayım mı?

— Hem çalar hem söylersen.

— Sesim yok, biliyorsunuz.

(Devamı var)

BULGAR SADIK

Yakın Tarihin En Esrarlı Çehresi: 60

Çakırcalının Izi Bulunamıyordu

Bunun Sebebi de Efenin Yalnız Köylerden Değil, Kumandanlar Muhittinden de Gizli Eller Bulmasıydı

Bu tarzı hareketle Çakırcalıyı bulmak, vurmak değil de geçtiği yolu, gittiği istikameti bile anlamak imkânsızdı. Nitekim Nazilli, Milâs, Ödemiş, Muğla, Denizli, Alaşehır, Manisa, Salihli ve civarlarında dolaşan bunca müfrezeler de Çakırcalıyı bulamıyor, nerede olduğunu öğrenemiyorlardı. Tabiidir ki, bulamaz, öğrenemezlerdi de. Çünkü:

Başta Kara Sait Paşa olmak üzere bütün müfrezelerin başları zulüm, dayak, küfür, haka ret, hapisle köylüyü bayağı sindirmişler, hükûmetten soğutmuşlardı. Takipçilerin nazarında hemen hemen her köylü Çakırcalının yatağı, habercisiydi. Bu yalan değildi. Fakat köylü böyle olmakta çok haklıydı.

Kara Sait Paşa, uğradığı köylerde, köylüleri bayıltıncaya kadar döverken, müfreze kumandanı, affedersiniz, ana, avrat söverken, jandarma çavuşu köylünün varını, yoğunu sökerken, diğer köyde Çakırcalı, köylünün çenesini okşuyor, yarasına merhem oluyordu. Hapis edilen suçsuz köylülerin çoluğuna, çocuğuna geçimlik, gelinlere çeyizlik, fakirlere tohumluk para dağıtıyordu. Elbette köylü Çakırcalı tarafı olurdu.

Ben artık Çakırcalı ile ancak tesadüfün bir cilvesi olarak karşılaşacağıma emin olduğum halde dağdan dağa dolaşıyor, arasıra dinlenmek için de Ödemişe geliyordum. Bu dolaşmalardan birinde, Darı ovasında Kara Ali çeşmesinde Karlıkderede kurduğum bir gece pususuna Tekeli oğlu çetesini düşürmüş, dört kızanını tepelemiştim.

Diğer müfrezeler de, arasıra böyle çetelerle karşılaşıyor, çarpışıyorlardı. Fakat beni, diğer müfrezeleri böyle ufak tefek çetelerle karşılaştıran tesadüfün, aylar geçtiği halde, bize Çakırcalı Efenin, kendinden vaz geçtik, izini olsun göstermemesi tuhafıma gidiyor, içimde ağıza alınmıyacak şüpheler uyandırıyordu ve kimseye açamadığım bu şüpheler de gittikçe zihnimi bulandırıyor, tırmalıyordu.

Bir gün Ödemiş çarşısında geziyor, etrafı gözlüyordum. Redif kumandanı kolağası Hamdi Beyin, ötedenberi halini beğenmediğim, hattâ Çakırcalı Efe ile gizlice münasebette bulunduğunu sezinlediğim reji kolbaşısı Döşemeci Mehmet ağa ile bir yerde oturup içtiklerini gördüm. İkisini de uzaktan göz hapsine aldım. Bir hafta devam eden gizli çalışmam bana çok şeyler göstermiş, öğretmişti.

Kumandan Karş Sait Paşanın uğraşıp didinmesi, müfrezelerin gece, gündüz taban tepmesi hep boşunaydı. Çakırcalı efe kaleyi içinden fethetmek yollarını bulmuştu. Yalnız köylerden, köylülerden değil kumandanın muhitinden, dostlarından gizli eller tutmuştu. Bu şartlarla elbette Çakırcalı efe tutulmaz, müfreze kumandanları şeytanlardan da olsa elbette Çakırcalının bulunduğu yerleri bulamazlardı.

Kararımı vermiştim artık. Kolbaşının maskesini yüzünden sıyıracaktım. O gün yine birleşmişler, görüşmüşlerdi. Kolbaşı, Hamdi Beyden ayrılır ayrılmaz, her zamanki gibi rum mahallesinde Vasilin bahçeli gazinosuna gitmişti ve yine gizlice Vasile yazdırdığı kâğıdı koynuna sokmuş, kışladan Çakıcı çeşmesine giden yola koşmuştu. Başçavuşum Kâmil ile iki neferim yolun tenha bir yerinde kolbaşıyı sıkıştırmışlar, üzerinde aradığım kâğıdı bulup çıkarmışlardı. Artık işin içyüzü bütün çıplaklığiyle meydana çıkmıştı.

Redif kumandanı Hamdi beyin, müfrezelere verilen hareket emirleri hakkında bilerek, bilmiyerek verdiği malûmatı kolbaşı Mehmet ağa, mektupla Çakırcalıya bildiriyordu. İşte delili de elimdeydi. Akşam ve kerahet vakti olduğu, bu vakitten sonra da görüşülüp anlaşımıyacağı için Paşaya ertesi sabah gittim. Elimdeki mektubu saklıyarak, işi kısaca anlattım. Sait Paşa, bu samimî haberlerimi iyi karşılamadı. Kolağası Hamdi beyi, kolbaşıyı korumağa kalkıştı. Bu durumda elimdeki mektubu Paşaya vermek suçun en önemli delilini elden çıkarmak demekti. Yapmadım bunu. Tabiî aramızda, iki tarafa da hoş tesirler yapmıyacak ileri, geri sözler söylendi.

Paşanın yanından çıkar çıkmaz, müfrezemi jandarma bölük kumandanı Bayındırlı Mehmet efendiye teslimle Ödemişten ayrıldım.

İzmir valisi Mahmut Muhtar Paşa, meydana attığım acı hakikatler karşısında çok düşündü ve:

— Herif mükemmel bir ağ kurmuş etrafımıza desene. Bu haydudun benim yanımdaki adamlar arasında da eli var mı acaba?.

— Onu bilmem paşam.. Yalnız, vaktiyle vali Kâmil Paşanın oğlu başta olmak üzere bir çok yakınlarının Çakırcalının ortağı ve adamı olduğunu Ödemişte bir çok kimselerden işittim.

— Bu vaziyette bu haydudun ele geçirilmesi yokedilmesi imkânsız olmak lâzım. Sadık, sen görüp işittiklerini şimdi bana bir rapor halinde yaz, ver de bir çaresine bakalım.

— Bu raporu ne yapacaksınız siz Paşam?..

— Dahiliye Nezaretine göndereceğim ve Kara Sait Paşanın değiştirilmesi hakkındaki dileğimi bir de bu raporu bahane ederek tazeliyeceğim.

— Şu halde rapora lüzum yok. Nezarete yazacağınız tezkerede benim müracaatımdan bahsedersiniz. Ben de gördüklerimi, işittiklerimi dahiliye nazırına söylerim paşam.

— Ay.. Sen gidiyor musun?..

— Evet Paşam. Müsaadenizle bu işten çekiliyor, ve bugünkü vapurla İstanbula gidiyorum.

— Niçin?..

— Çakırcalı efenin karşısında bir kukla gibi oynatılmak bana pek ağır geldiği için.

Mahmut Muhtar Paşa sert, onurlu olduğu kadar doğru sözler karşısında hiddet, tereddüt göstermiyecek kadar da insaflı bir zattı. Önüne baktı ve:

— Çok haklısın Sadık.

Dedi.

İstanbulda Dahiliye nazırı Talât beyin yanına girdiğim zaman Mahmut Şevket Paşa da oradaydı. Verdiğim haberler karşısında bu iki devlet adamı da çok acı duydular, çok kızdılar. Yaradılışı itibariyle pek sinirli bir zat olan Mahmut Şevket Paşa birden ayağa kalktı. Titizlikle:

— Talât, dedi. Bu işle ben meşgul olacağım.

Sarsılan ruhumu, vücudumu dinlendirmek üzere izinle gittiğim Bursadan, polis müdürlüğü vasıtasile aldığım acele bir telgrafla İstanbula döndüm. Dahiliye Nazırı Talât bey, tekrar Ödemişe gönderileceğimi, emir ve talimat almak üzere Mahmut Şevket paşayı görmemi söyledi.

Yarım saat sonra paşanın güler yüzüyle karşılaştım. Beni görünce:

— Gel Sadık, dedi. Söylediklerin tamamile doğru çıktı oğlum. Takip kumandanlığına eski zaptiye nazırı Ali paşa tayin edildi. Vakıt geçirmeden git Ödemişe.

Pek sevdiğim, saydığım paşanın ellerini öperek odasından çıktıktan sonra hiç beklemediğim bir tesadüf, Beyazıt meydanında Kara Sait paşa ile yüz yüze getirdi beni. Umduğumun tersine paşa gerçekten bir içtenlikle elimi sıktı, ve:

— Sadık, gel alnından öpeceğim senin, dedi. Vakalar, hâdiseler hep senin dediklerini, tasınladıklarını gerçekleştirdi. Çok yanıldım, seni de kırdım ben. Hoş gör evlâdım.

Dediğini yaptı. Öptü, öptü ve birçok hoş sözler, hareketlerle de gönlümü almak büyüklüğünü, er kekliğini gösterdi.

İki gün sonra İzmire giden mesajeri vapurunun salonunda ve efeyi insanlıktan ayrı, manevî bir kuvvet sahibi, kâinatta eşi, benzeri görülüp işitilmemiş kutsal bir yaratık sayan ve sanan çarpık zihinlilerin arasında idim yine. Bu adamlar o zamanki ve evvelki hükûmet ve idarelerin Çakırcalıyı kabına sığamıyacak kadar şişirtip şımartan fena hareketlerinden, beceriksizliklerinden acı duyacaklarına ne de olsa, her biri ayrı ayrı birer canavarlık, yabanilik eserleri olmaktan başka değerleri olmıyan hikâyeleri ile efeyi övüyorlardı.

(Devamı var)

DOĞUDAN NOTLAR

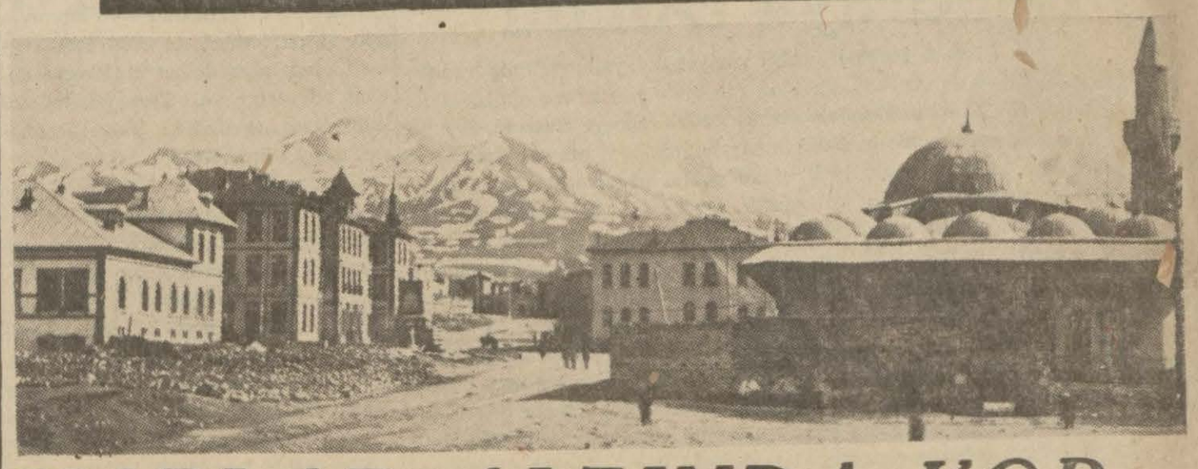

KARLAR ALTINDA KOP GEÇİDİNDEN ERZURUMA

Erzurum, 6 Kânunusani

YAZAN: *Bahadır Dülger*

Erzurumun kış mevsimlerine mahsus orijinal bir çehresi vardır. Sonbaharın kışa yaklaşan günlerinde, Palandöğenden kopup gelen ruzgârların, kavak dalları arasından geçerken çıkardıkları ıslıkları dinliyen şehir, az sonra bir tesbih böceği gibi kendi içersine büzülür, sessiz, soluksuz, nefes almadan mayısı bekler. O zamana kadar her yer ayaklarınızın altında gıcırdıyan karlarla örtülüdür. Sokaklarda çocuk gürültüleri yerine zanka beygirlerinin boyunlarında sallanan sayısız çıngıraklar işitilir.. Çarıklarına ot doldurmuş köylüler, kağnılarının peşinde pek nadiren şehire gelirler. Uzaklar bembeyazdır. Aylarca gökte mavi, yerde beyaz, gördüğünüz tek renktir.

Bütün Şark yaylâsı şehirleri kış mevsiminde derin bir inzivaya çekilirler. Yalnız Erzurum büyük bir hususiyetle onlardan ayrılır. Çünkü o, kendisini deniz kenarına bağlıyan transit yolu üzerindedir. Ve bu yol onun ciğerlerine açılmış bir hava deliği gibi işler.. İşler, fakat Kop müsaade ederse...

Kop ne yüksek, ne de alçak bir dağdır. Onu bir yaz günü geçecek olursanız, bükülü, bu, gün görmüş bir ihtiyar kadar munis görünen dağın huysuzluklarını tasavvur etmenize bile imkân yoktur. Tepedeki çeşmenin soğuk suyundan gülerek içersiniz, ve Erzuruma doğru yolunuza devam ederken, rüzgârdan eğrilmiş demir direklere, tipili havalarda felâketzedeleri kurtarmak için hazırlanmış sığınağa ve onun iri bir çan taşıyan beton kulesine bir şey anlamadan bakarsınız; onun hudutları aşan hırçın şöhretine dair duyduklarınıza inanmazsınız.. Bu haliyle Kop, kırk günlük evvelkine rağmen, kokusunu dışarı vermiyen sarımsak gibidir. Fakat kâğıt üzerinde, şayi şöhretine lâyık olduğunu ispata başlar. Yavaş yavaş, amansız bir hale gelir. Ona lâf an latmak, ondan yol almak, bir yandan öbür yana geçmek kabil değildir. Kop artık bir kapalı kapıdır.

Tabiat kuvvetinin kapadığı bu kapıyı, insan kolu zorlar. Günlerce o bütün bir bölgeye hükmeden zorba kazma ile, kürekle yola getirilmeğe çalışılır... Bazan dört metreyi aşan karlar içinden bir tünel açmak kabil olursa Bayburtta biriken kamyonlar Erzuruma, Pırnakapan'dakiler ise, Bayburd'a bir sel gibi akarlar.. Ve sonra yine bir hareketsizlik, yine bir sessizlik....

Transit yolunun kış mevsiminde, böyle oldukça mühim fasılalarla işlemesi bir zaruretmiş.. Yol işlerile uğraşan teknik adamları:

— Yine mi kapandı? Sualinize:

— Ne yapalım efendim, râkım şu kadar, kar bu kadar, 300 amele çalıştırıyoruz, dün bir parça açtık, fakat geceki tipi yine kapamış... Yapılacak bir şey yok ki, cevabını verirler.

Bazan bu fasıla bir haftayı, on günü de aşar. Gaflet edip Erzurumdan dışarı çıkmış bulunursanız, ya Pırnakapan kahvesinin peykesinde, veya Kop sığınağının sobası başında pineklemekten başka bir çare bulamazsınız.

Kışın transit yolu üzerinde seyahat etmek vaziyetinde bulunanlar, hayli heyecanlı bir maceraya atılmış bulunurlar. Yolda kalmanın, tipiye tutulmanın şurada burada mecburî gecelemelerin kendilerine mahsus zevkleri vardır. Fakat bu orijinal ve muhataralı keyfi bozan tek manevî yük amelei mükellefenin halidir.

Doğu mıntakası köylüleri, memleketin diğer mıntakalarına nazaran daha fakirdirler. Bunun için yol vergilerini hükûmet hazinesine para olarak yatırmak kudretinden ekseriyetle mahrumdurlar. Bu sebeple kanunun hükümlerine uygun olarak mükellefiyetlerini bedenî hizmetlerile ödemeğe mecbur kalırlar. Bir kısmı yazın şose kenarlarına yığılan taşları kırar, bir kısmı ise kış mevsiminde tipinin yığdığı karları temizlemek vaziyetinde kalır...

Keskin bir soğuk altında, metrelerce yüksekliğindeki karı küreklemek, bazan bastıran tipiye, çıplak yerlere vurdukça yakan ruzgâra rağmen bu işe devam etmek güçtür. Onları bu şartlar altında çalışırken görmek insana hüzün veren bir manzaradır. Soğuktan sızlıyan ellerin güç tuttuğu kazmayı sallamak, yorulmadan ve bıkmadan işlere devam etmek bazan imkânsızdır.

Altlarına ot doldurulmuş olmasına rağmen çarıklar su içinde, arada sırada ağıza götürülerek ısıtılmağa çalışılmasına rağmen eller buz gibidir. Yırtık elbiseler soğuğu bir baca gibi kendilerine çekerler... Fakat her şeye rağmen çalışmak lâzımdır. Yoksa, kına renginde kenellere sarınmış fen memurları icap eden gayretle çalışmıyan ve iyi randıman vermiyenlerin çalışma günlerini arttırabilirler.

Türkiyenin diğer mıntakalarında halkı bizar etmiyen bu bedenî çalışma, yol mükellefiyetinin bu, hizmetle ödenmesi şekli Şark vilâyetlerinde cidden halkı ezen bir mahiyettedir. Her sene yol vergisini ödemek mecburiyetiyle karşılaşan köylü, ne yapacağını şaşırır:

Para ile ödemek ekseriyetle imkânsızdır. Bedenen çalışmak ise, ondan daha güçtür. Bu güçlük, Türkiyenin diğer mıntakalarına nazaran yüksek olan Şark mıntakasının sert ikliminden ileri gelir. Buralarda toprakla, bina ile, yolla meşgul olanlar çalışmalarını senenin dört ayına sığdırmak mecburiyetindedirler. Hazirandan evvel karların açılmamış olması, eylûlden sonra ise soğukların başlaması yüzünden faaliyet durur.

Eldeki dört ayda ise köylü, her şeyini yapmak mecburiyetindedir. Ekinini, o zaman kaldıracak, tarlasını o zaman sürecek, elindeki eşyayı o zaman pazara indirecektir. Bu dört ayı kendine hasretmeğe, hayatını idame etmek zaruretiyle mecburdur. Düşünülürse, Şark bölgesindeki bütün inşaattaki ve bu meyanda yollardaki faaliyet te yaz aylarına inhisar eder. Binaenaleyh, bedenî çalışmağa rıza gösterecek köylü, ya kendisi için lüzumlu vakitlerden tasarrufa veya kış mevsiminde her itibarla çetin bir çalışmağa mecbur olacaktır.

Bu vaziyet karşısında, köylüler, ekseriyetle maddî imkânları mevcut olmamasına rağmen mükellefiyetlerini nakten ifaya rıza gösterirler.. Tabiatiyle bunu da vaktinde ödeyemezler.

Verginin üzerine bir de ceza biner, yine ödeme imkânı yoktur. Ve artık bu borç bir türlü temizlenemez.

Kanunun tatbik şeklinden ziyade ruhuna taallûk eden bu mahzurlar, bu sene yine ortaya çıktılar. Kop yine kapanıyor, Tahir gediği ve Zigana yine yol vermiyorlar.. Ve mükellef amele yine yollarda soğuktan büzülmüş elleri le kazmalarını ve küreklerini sallamağa çalışıyorlar.

LOKMAN DÜĞÜTLERİ

ZATÜLCENP

Ona bazıları satlıcan derler, vâkıâ iki tâbir biribirine yakındır. Fakat bir rivayete göre satlıcan Türkçede zatürreenin adıdır ve eskiden zatürree ile zatülcenp hastalıklarının biribirine karıştığı zamanlardan kalmıştır.

Nasıl derseniz diyiniz, bu da en ziyade kış mevsiminde görülen hastalıklardandır. Ancak burada soğuk hastalığın meydana çıkmasına bir bahane gibidir. Onun aslı verem hastalığıdır. Bazılarında verem hastalığı ciğerlerde başladıktan sonra zatülcenp çıkar, yani akciğerin etrafındaki zarın içerisinde su toplanır. Bazılarında ciğerlerin hiç bir tarafında hastalık belli olmadan zatülcenp başlar.

Zatülcenbin veremden başka bir hastalıktan ileri geldiği de olur. Meselâ zatürreeden sonra, akciğerlerde kan toplanmasında da zatülcenp geldiği vardır. Fakat o vakit bile verem hastalığı hatıra gelmelidir, çünkü o hastalıkların hepsi vereme yol açarlar, hele bir romatizma hastalığı arasında zatülcenp olursa zatülcenp romatizmadan mıdır, yoksa romatizma da, zatülcenp te veremden midir, pek iyi bilinemez.... Bundan dolayı hekimler birinde zatülcenp hastalığını teşhis edince bunun için veremden başka bellibaşlı bir sebep bulamayınca verem hastalığını hiç unutmazlar.

Zatülcenp akciğerin etrafındaki zarın iltihabı demektir. İltihap bazılarında kuru olabilir, yani zarın içinde su bulunmaz. Fakat çoğunda zarın içinde az çok su toplanır, bazılarında yalnız bir tarafta, bazılarında iki tarafta birden. Suyun kanlı yahut cerahatli olduğu da vardır. Onlar daha ağır hastalıklardır. Bu mevsimde en çok görülen, kansız ve cerahatsiz, berrak toplıyan zatülcenplerdir.

Bunun başlangıcı bazılarında pek hafif olur: Göğsün bir tarafında azıcık sancı, kuru bir öksürük o kadar. Yalnız, zaman geçtikçe insan zayıflar, kuvvetten düşer... Çoğunda hastalığın başlangıcı üşümekle ve titremekledir. Göğüste sancı şiddetli olur, her harekette, her öksürükte artar. ateş birdenbire yükselir, akşam 39, sabah 38. Öksürük gene kesik kesik ve derinden çıkar gibi. Göğüste toplanmış olan su çokça olursa nefes darlığı da çok olur. Nabzı da o vakit acele acele atar. İnsan ancak su toplanmış olan tarafına yatabilir; öteki tarafa yatınca nefes darlığı artar.. Tabii, iştah kesilir, dil paslanır.

Göğüste su toplanması altı gün kadar sürer, ondan sonra beş altı gün de haliyle kalır. O müddet içinde ateş intizamsız devam eder. Daha sonra su kaybolmıya başlar. Bunun başladığı da fazla terden ve idrarın artmasından anlaşılır. Bütün hastalığın müddeti dört haftadan, altı haftaya kadardır. Tabii, birçok müstesnaları da olur. Bazılarında pek uzun sürer, suyun yavaş yavaş kaybolduğu görülür.

Fakat ne de olsa, zatülcenp merak edilecek br hastalık değildir. Bu hastalıktan giden pek müstesnadır... Göğüste toplanmış olan su akciğerleri verem hastalığından muhafaza eder. Onun için zatülcenp hastalığında hekimler suyu ancak pek ziyade olup ta nefesi pek sıkıştırdığı vakit çıkarırlar.

Yalnız, istirahat, yatakta kımıldamadan mutlaka istirahat şarttır. Ateş düşünceye kadar, düştükten sonra da daha bir kaç gün yatakta istirahat. Hastalık ancak istirahat etmiyenler için tehlikeli olabilir. İdrar için bile yataktan kalkılmaz. Çünkü göğüsteki su ziyade olursa hareket ederken insanın nefesi kesilir... Ateş kesildikten sonra kalkanlarda da atesin tekrar geldiği vardır. Onun için ateş kesildikten sonra da kuvvet gelinciye kadar istirahat lâzımdır.

Zatülcenp geçtikten, su kaybolduktan sonra da hemen işe başlamak doğru olmaz. Hiç olmazsa altı ay kadar daha —hastalık zamanında olduğu gibi, daima yatakta değilse de— gene istirahat pek lüzumludur. Hava tebdili yapmak, acık havalı bir yere gitmek mümkün olursa daha iyi, fakat istirahat hava tebdilinden daha lüzumludur.

Bir de, iyi beslenmek... Hastalık içinde ateş devam ederken sulu gıdalarla, sonra nekahat esnasında bol ve kuvvet verecek gıdalarla... İstirahat ve iyi beslenmekle zatülcenpten sonra gelebilecek olan verem hastalığının da önü alınır.

Chamberlain Dün Londraya Döndü

(Başı 1 incide)

lepleri ileri sürülmemiş ve İtalyanın Tunus, Süveyş ve Cibuti hakkındaki talepleri müzakere edilmemiştir. Mussolini, müşkülâtı mucip olabilecek her türlü talep ve mülâhazadan içtinap etmiştir. Müzakereler esnasında Mussolini, İngiliz - İtalyan itilâfının hükümlerine riayet edeceğini kendiliğinden teyit etmiş ve İspanyaya ademi müdahale hakkındaki İngiliz plânının hükümlerini yerine getireceğini söylemiştir.

Mussolini, takip ettiği siyasetin hedefi sulh olduğunu tebarüz ettirmiş, memleketinin ve müstemlekelerinin zenginliğini inkişaf ettirmek için İtalyanın sulha ihtiyacı olduğunu ilâve eylemiştir.

İngiliz nazırları Münih konferansında sulhü kurtarmak için Mussolininin sarfettiği gayreti hatırlatmışlardır. İngiliz - İtalyan görüşmeleri esnasında bir çok siyasî ve iktısadî meseleler de mevzuubahsolmuştur. Hiçbir itilâf aktedilmemiş ise de her iki taraf ta biribirini anladığını göstermiştir. Silâhların terkedilmesi hakkında da noktai nazarlar teati edilmiş ise de bu sahada da yapıcı bir hal şekline varmak imkânı hâsıl olmamıştır.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris, 14 (A.A.) — Ere Nouvelle gazetesi yazıyor:

"İngiliz nazırları Romada katî bir anlaşamamazlık ile karşılaşmışlardır. Bu anlaşamamazlığın ifadesinin parlak bir nümunesini dünkü Tevere gazetesinde gördük. Bu gazete, emsalsiz bir şiddetle Fransayı tahkir eden bir makale neşretmiştir.„

Populaire gazetesi yazıyor:

"Roma seyahati hiçbir değişiklik husule getirmemiştir. İtalya, taleplerinde şiddetle ısrar etmektedir. Bu taleplerin ne şekil alacağı kestirilemez. Yalnız Fransa değil, İngiltere de bu vaziyeti bütün açıklığı ile, soğukkanlılık ve katiyetle nazarı itibara almalıdır.„

Hükûmet gazetesi, tehlikenin "pek hakikî ve açık„ olduğunu yazmakta ve şunları ilâve eylemektedir:

"Roma müzakerelerini takip edecek olan tehdit ve tahkir konseri esnasında İngiltere Başvekili bir üçler veya dörtler konferansı toplanması için ilk fırsattan istifade etmeyi düşünmiyecek mi?„

Petit Parisien diyor ki:

Chamberlain ve Halifax'ın Roma müzakerelerinden sonra Papayı ziyaretleri üç bakımdan çok mühimdir. Bir kere İtalyan Faşistleri ile Katoliklerin arasında mutlak bir ihtilâf vardır. Sonra lord Halifax, İngiliz kilisesi ile Katolikliğin birleşmesi için çalışan meşhur bir adamın oğludur. Nihayet Papa Anglosakson demokrasileri için hürriyetin faşizm ve nasyonalizm istibdadına karşı kuvvetli bir müdafiidir.

Journal gazetesi yazıyor:

Roma hâdiselerinden ele alacağımız başlıca şey, Fransız - İngiliz münasebetlerinin sağlamlığı ve daha ziyade büyük üç garp demokrasisinin tesanüdüdür. Görüş birliği tamdır. Matin diyor ki:

Roma mülâkatları zannedildiği gibi hiç te o kadar menfi olmamıştır. Chamberlaina İtalyanın katiyen sulha azmetmiş olduğunu bildirmiş ve Akdeniz statükosu hakkında nisanda aktolunan İngiliz - İtalyan anlaşmasına riayet edeceğini temin eylemiştir.

Konuşmaların Almanyadaki akisleri

Berlin, 14 (A.A.) — Roma görüşmeleri hakkında salâhiyettar Alman ricali, Reuter muhabirine bu sabah şu beyanatta bulunmuşlardır:

B. Chamberlain ve Mussolini arasındaki fikir teatisinden doğan terakkileri müşahede etmekle memnunuz. B. Mussolininin haksız hiçbir talepte bulunmadığı ve bu hususta verdiği teminatın İngiliz devlet adamlarını memnun ettiği muhakkaktır.

Akşama doğru ise, yarı resmî bir menba, aşağıdaki yarı resmî tebliği neşretmiştir:

"Sanıldığına göre, Berlin politik mahfilleri, İtalyan ve İngiliz nazırları arasındaki görüşmelerin, bugünkü vaziyet dolaysile çizilmiş hudutlar dahilinde şayanı memnuniyet telâkki edilebilecceyi ffikrindedir. İki imparatorluk. tam bir müsavat daire sinde noktai nazarlarını teati etmişve bu görüşmelerle varılan aydınlanma keyfiyeti, muhakkak ki İngiliz - İtalyan münasebetleri bahsinde memnuniyet vremiyen müşahede ile neticelenmemiştir. Yine bu görüşmelerden çıkan mana, Roma ile Londra arasındaki münasebetlerin sarih surette müsbete doğru inkişaf ettiği merkezindedir. İki devlet arasnda imzalanmış bulunan anlaşmaların çok yakında meriyet mevkiine girecekleri keyfiyeti de bunu göstermektedir.

İngiliz gazetelerinin mütaleaları

Londra, 14 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, Roma görüşmelerinin menfi neticelerle sona erdiği hakkında dün verdiği fikirleri bugün yeniden teyit eylemektedir. Mussolininin sulh için çalışmak hakkındaki teminatına rağmen, iki memleket devlet adamları ancak noktai nazarlarının birbirine muhalif bir vaziyette olduğunu müşahede etmişlerdir. Görüşmelerin bir tek müsbet tarafı varsa, o da bunların çok açık ve samimî bir surette yapıldığıdır ve bugün birbirlerine vedalaşan devlet adamlarının, karşılıklı fikirlerini çok daha iyi bilmekte olduğundan Times gazetesinin Roma muhabirinin bildirdiğine göre, Fransaya karşı olan İtalyan taleplerinin haklılığında ısrar eden Mussoliniye cevaben B. Chamberlain, ancak bu meselelerde İngilterenin tavassutunun dahi mevzuubahsolamıyacağını söylemiş ve bilâhare çok açık bir surette Fransız menfaatleri ile İngiliz menfaatlerinin sıkı bağlılığından bahseylemiştir. "İngiltere, demiştir, Fransaya karşı bir tehdit takdirinde hareketsiz kalamıyacaktır. Zira iki memleket münasebetleri muahedelerle tesbit olunmuş hududu aşmaktadır.„

Söylendiğine göre. Mussolini İngiliz başvekilinin beyanatındaki bu sarahatten memnuniyetini bildirmiştir.

İspanya işinde, B. Mussolini, harp nihayet bulmasının artık bir hafta meselesi olduğunu ileri sürmüş ve Borazanlar "ateş kes„ borusunu çalar çalmaz, İtalyan kıtalarının geri geleceğini katiyetle söylemiştir. İngiliz nazırlarının İspanyanın tamamiyeti mülkiyesi hakkında İtalyan nazırlarının bu mütemmim teminatına büyük ehemmiyet etfettiklerini kaydeylemişlerdir.

Daily Telegraph diyor ki:

Roma görüşmelerine bağlanan ümitler suya düşmüşse de, diğer taraftan bazı korkular ortadan kalkmıştır. Birçok mahfiller, bir anlaşmaya varma arzusu ile İngiltere menfaatlerine mugayir fedakârlıklar yapılabileceğinden korkmakta idi. Görüşmelerin menfi neticelerinin de gösterdiği veçhile, bu korkular bugün ortadan kalkmış bulunmaktadır. B. Chamberlain; Londraya dönüşünde, Romada gösterdiği sarsılmaz hattı hareketin efkârı umumiyede ne iyi intibalar bıraktığını görecektir.

Liberal News Chronicle diyor ki: Eğer Roma seyahati, B. Chamberlainin gözünü açtı ve hakiki sulh temini için iyi niyetle Avrupada yapılan bir seri seyahatlerden başka şeylerin de lüzumu bulunduğunu kendisine gösterdi ise, bu seyahat faydasız olmamıştır.

Daily Herald diyor ki:

Vaziyet eskisi gibi kalıyor. Fakat, Mussolininin sulh teminatına rağmen, İngilizler, herhalde istikbaldeki tehlikeleri çok daha iyi anlamışlardır İtalyanlar da Fransız - İngiliz tesanüdünün boş bir kelime olmadığını görmüşlerdir.

Mamafih şurasını kaydedelim ki, Fransaya karşı İtalyan gazetelerinin neşriyatı katiyen azalmamıştır.

Bu keyfiyet, İngiliz heyeti üzerin de çok fena tesir bırakmaktan hali kalmamıştır. Zira bu hal, B. Mussolininin sulh teminatının kıymetini azaltmaktadır.

İngiliz ve Fransız Hariciye Nazırları Cenevre yolunda

Milano, 14 (A.A.) — Cenevreye gitmekte olan Lord Halifax Milanoda bir müddet tevakkuf etmiş ve şehri gezmiştir. Akşam trenle Cenevreye hareket etmiştir.

Paris, 14 (A.A.) — Haricyie nazırı B. Bonnet, saat 12.30 da Cenevreye hareket etmiştir.

Frankistler Valls Kasabasını Aldılar

Londra, 14 (Hususî) — İspanyadan gelen haberlere göre Frankistler Taragonaya doğru ilerlemiye devam ediyorlar ve Taragonadan 20 kilometre mesafedeki Valls kasabasını işgal etmişlerdir.

Cümhuriyetçilerin Madridin garbındaki Brunetadan başladıkları taarruz devam etmektedir. Estramadorada harp 80 millik bir cephe üzerinde devam ediyor.

Barselona hükmeti 17 den 55 yaşına kadar erkek kadın her insandan istifadeyi emreden bir kararname neşretmiştir. Herkes hükûmetin münasip göreceği hizmeti yapacaktır.

Bir aralık Barselona hükûmetinin merkez mıntakasına döneceği söylenmiş ise de bu haberler tekzip olunmuştur.

Vaşington, 14 (A.A.) — Amerikan muharrirleri birliğine mensup 300 Amerikalı muharrir Ruzvelte bir mektup göndererek Cümhuriyetçi İspanyaya sevkedilecek olan silâhlara konan anbargonun kaldırılmasını istemişlerdir. Muharrirler, ezcümle şöyle demektedirler:

"İspanyanın faşist nüfuzunun lâtin Amerikaya yayılması için tabiî bir hareket üssü olması dolayısiyle İspanyol demokrasisinin muhafazasında büyük bir istical gösterilmesi lüzumuna kaniiz.„

Brüksel, 14 (A.A.) — Hükûmet bir tebliğ neşrederek Burgos hükûmeti nezdine Belçikalı bir ajan gönderilmesi için General Franko ile yapılan müzakelerin muvaffakıyetle neticelendiğini bildirmiştir. Hâsıl olan itilâf mucibince yakında bir Belçika ajanı Frankist İspanyaya gidecektir.

İki Zihniyet

(Başı 1 ncide)

Cedide devrinde giriyoruz. Fakat bu devirde dahi içtimaî edebiyat sahasında faaliyetimiz başkalarına nisbeten yine pek sönüktü.

İşte inkılâp devri bizi bu vazi-

dir„ prensibi bizi o eski zihniyetin tesiri altında gördü.

Halbuki yeni hayat sistemimizle eski zihniyet arasında tam bir zıddiyet, tam bir muhalefet vardır. Bunlar birbirini inkâr eder, birbirini öldürür. Bu zihniyet, mutlakiyet ve istibdat devrinin mahsulüydü ve "Tebea„ mefhumu ile "Sahibi mutlak„ mefhumlarının karşı karşıya gelmelerinden mütevellitti. Yeni devir ise, vatandaş mefhumu ile Hâkimiyet milletindir, mefhumu arasındaki ahengi ifade eder. Bu ahenk behemehal kurulmalıdır ve bunun kurulması da eski istibdat devrinden intikal eden bütün menfi ananelerin, itiyatların izalesi ve yerine vatandaşın maddî ve manevî şeref ve haysiyetini koruyan itiyadın yerleşmesi ile olur. Devletin en yüksek makamından, bu mücadeleye amansız bir tarzda başlandığı tebşir olundu.

Derin meserret ve memnuniyetimizi izhar etmekle beraber yine eski devirden kalma "Kavl„ ile "Fiil„ arasındaki şeytanî zıddiyetin yine araya girmesinden Allah korusun diye dua ederiz.

Spor Haberleri

Maarif Vekâleti, beden terbiyesi direktörlüğü, mekteplilerin klüplerde oynamamaları kararından sonra mekteplerde spor birlikleri kurulması hususunda hazırlıklara başlamıştır. Proje bugünlerde Maarif Vekâletine verilecektir.

★ Donanmamızda spor işlerini tedvir etmek üzere teşkilât yapılmasına karar verilmiş ve işe başlanmıştır.

Bütün Artistleri Kadın Tayyareci Rolünü Oynıyan Bir Film: Asrî Melâikeler

Holivutta, ötedenberi yazıldığı gibi, büyük bir mevzu buhranı vardır. Dünya mizahçılarından, ve karikatüristlerden bir çoklarına alay mevzuu teşkil eden bu "mevzu buhranı„ film kumpanyalarını büyük fedakârlıkları göze almıya mecbur etmiştir. Bu yüzden, orijinal mevzulu bir senaryo yazabilen müellifin kazancı, meşhur artistlerin dillere destan olan kazançlarını bile gölgede bırakmaktadır.

Büyük bir rağbet gören havacılık filmleri moda haline girmiştir. Rejisörler, bakir buldukları mevzuu işlemekte birbirlerile yarışa girmiş vaziyettedirler.

Bu cümleden olarak, bütün artistleri, tayyareci rolü oynıyan kadınlardan müteşekkil bir film çevrilmektedir. Bu rollerin uyandırdığı hevesle, bu filmde oynıyan meşhur artistlerin hemen hepsi tayyareciliği öğrenmişlerdir.

Filmin adı: "Asrî Melâikeler„ dir.

Resimlerini gördüğünüz Alice Faye, Nancy Kelly ve Kostance Benett de, bu filmde rol almış olan tanınmış yıldızlardır.

Dağlar Bir Şey [illegible]

(Başı 1 ncide)

natlı tayyarenin havalandırılmasından çıkmış, memlekette birçok temiz vatandaşların alınlarından başlıyarak bütün memleketin alnına kadar leke sürülmek istenen bir havanın estirilmesine dayanmıştı.

Ben bunu izah ettim.

Ciğeri iki para etmez belirsizlerin; hayatları müddetince bu toprağın öz çocuğu kalmışlara karşı tuttukları maksatlı imalardan, târizlerden şikâyet ettim.

Arkadaşlar! Neyimiz var bu memlekette? Belki bir çok veya az çok hatalarımız vardır, fakat ömürlerimiz müddetince kazandığımız bir tek şeyimiz var: İnkılâpçılığımızın kaynağı olan ak alnımız.

Evlât ve ahfadımıza bedavadan kazanılmış servetler bırakamıyacağız. Yalnız bu ak alınlarımızı bırakacağız.

Bunun da karalanmasını bir takım mayasızların maksatlı keyiflerine feda edemeyiz.

Bu ak alınları Cümhuriyet adliyesinin kılı kırk yardıktan sonra edeceği sıyanete terkettik, kayıtsız şartsız.

Sonra bu memleketin bembeyaz kaldığı beynelmilel kaçakçılık vaziyetini izah ettim. Yirmi uzun asrın görmediği bu insaniyet düşmanlığının kaynaklarını, müsebbiplerini, körükleyicilerini yerleriyle isimleriyle anlattım. Dünyaca malûm olan delilleri tekrarladım.

Vaktiyle beynelmilel afyon kaçakçılığında da buna benzer birşey olmuştu. Bütün Garp bir damla mukattar su kesildi de az kalsın hiç bir dahli taksiri olmıyan memleketimiz hokka altına gidecekti.

O sefer isnat ve dava hariçten gelmişti. Bu sefer içimizden çıkayazdı.

Bütün politika ve boğuşma dünyası suçsuz, masum, kardan beyaz!

Buna karşı ne o işlerle, ne o işlerin esbabı mucibelerile zerre kadar ilgisi ilişiği olmıyan sevalye Türkiye gırtlağına kadar suçlu!

İşte buradaki suç vatan aleyhine suçtur. Bir kişi tayyare, mitralyöz, manda arabası ya kaçırmış, ya kaçıracakmış. O iş başka. Ona başka mahkeme bakar.

Fakat bir vatanı, bir rejimi, bir milleti lekelemek isteyiş te başkadır, onu da bu cepheden muhakeme etmek gerektir.

Bunları izah ettim. Meslek kadaşlarımın bu bakımdan da birer resmimizi birinci sayfalarına basmaları vicdanlarının vicdanlarına karşı borcudur sanırım.

Alınlarımızın terleri vatan topraklarına, damarlarımızın kanları inkılâp sahnelerine aka aka alınlarımız dik, omuzlarımız doğru kaldı. Apartıman, çiftlik, hisse senedi istemiyoruz. Alınlarımızla omuzlarımızı olsun bizlere çok görmeyin.. Biz ki sizlerin her şeyinizi az bile gören vatandaşlarınızız.

RADYO

Pazar, 15. 1. 1939

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q: 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9456 Kcs. 20 Kw.

SENFONİLER:
10,15 Berlin kısa dalgası: Senfonik konser, (17: Keza).

HAFİF KONSERLER:
7,10 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki (8,15 Devamı). (9,30: Konser saati). 8,30 Bükreş: Sabah neşriyatı. 9 Budapeşte: Plâk. 8,30 Prag: Sabah musikisi. 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki (14,15: Devamı). 13,10 Bükreş: Diniko orkestrası (14.30 Devamı). 16,30 Berlin kısa dalgası: Bando muzika. 17,10 Bükreş: Millî danslar. 17,45 Berlin kısa dalgası: Neşeli akşam musikisi (19,10: Keza). 18 Peşte: Çigan orkestrası. 18,02 Bükreş: Orkestra. 18,15 Berlin kısa dalgası: Bando muzika. 18,30 Prag: Serenatlar. 18,40 Belgrat: Radyo orkestrası. 19,15 Prag: Askeri musiki. 19,15 Bükreş: Bobesko orkestrası (20,15: Devamı). 20 Berlin kısa dalgası: Pazar konseri. 20,20 Prag: Salon orkestrası. 21 Brüno: Radyo orkestrası. 22,10 Prag: Stüdyo orkestrası. 23 Peşte: Çigan orkestrası. 23,15: Belgrat: Orkestra. 23,40 Peşte: Orkestra konseri.

OPERALAR, OPERETLER:
13,30 Peşte: Opera orkestrası. 16,20 Prag: Opera uvertürleri. 21 Belgrat: Musikili radyo piyesi.

ODA MUSİKİSİ:
10,15 Prag: Salon kuarteti.

RESİTALLER:
15,30 Berlin kısa dalgası: Piyano sonatları (Beethoven). 15.35 Bükreş: Halk şarkıları.

DANS MUSİKİSİ:
12 Berlin kısa dalgası: Vals ve marşlar. 19,30: Peşte. 22,15 Bükreş. 23,35: Prag.

İstanbulsporluların Toplantısı

Talebelerin klüplerde oynamamaları kararından sonra çok müşkül bir vaziyete düşen İstanbulsporlular klüplerinin istikbali hakkında görüşmek üzere klübün ileri gelenlerile dün tamamen hususî mahiyette bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantı hakkında klüp başkanı Mümtaz, gazetemize şunları söylemiştir:

— Toplantımız tamamen hususî mahiyettedir. Mekteplilerin klüplerde oynamamaları kararı klübümüzü evvelce de söylediğim gibi çok fena ve müşkül bir vaziyete sokmuştur. Bu hal karşısında kulübün kalkınması, ve bu müşkül vaziyetten ne şekilde [illegible] hakkında Bu, yukarıda da söylediğim gibi mamen hususidir, Sizler de gördünüz ve bliyorsunuz ki, bu kararla çok müşkül bir vaziyetteyiz.„

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888
Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plân göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4	"	500	"	2,000 "
4	"	250	"	1,000 "
40	"	100	"	4,000 "
100	"	50	"	5,000 "
120	"	40	"	4,800 "
160	"	20	"	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.
Kuralar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Soğukalgınlığı

diyip geçmeyin

Aksırır, aksırır, aksırırsınız:

geçer gibi olurken yeniden geri gelir.

İşte **grip** böyle başlar!

Vakit geçirmeden grip, soğukalgınlığı ve ağrılara karşı emniyetli ilâç ASPİRİN alınız!

Israrla

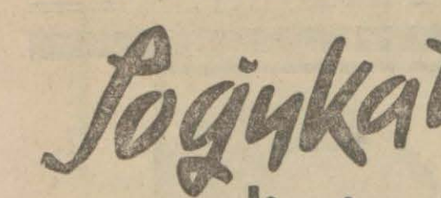

BAYER

ASPİRİN

isteyiniz!

Aspirin'in tesirli ve hakiki olduğunu ⊕ markası garanti eder.

Satınalırken dışında ve tabletlerin üstünde ⊕ markasının bulunmasına dikkat ediniz.

Müsabaka İle Müfettiş Muavini Alınacak

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden:

İdaremizde münhal (35) lira maaşlı müfettiş muavinlikleri için 10.-2.939 tarihinde Ankara ve İstanbulda bir müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

1 — Türk olmak ve ecnebî kadınla evli bulunmamak,

2 — Hukuku siyasiyesine sahip olmak,

3 — Hukuk, mülkiye, yüksek İktısat ve Ticaret mekteplerinden ve bunlara tekabül eden ecnebî yüksek bir mektepten mezun bulunmak.

4 — Hizmeti filiyesini yapmış, veya sınıfı ihtiyata nakledilmiş veya askerliğe elverişli olmadığı sabit olmuş bulunmak veya tecil edilmek,

5 — Otuz yaşından yukarı olmamak "Hâlen devlet memuriyetinde bulunanlar bu kayıttan müstesnadır.,,

6 — Hüsnühal eshabından bulunmak lâzımgeldiği sabit olmak.

7 — Daire doktoru veya İdarenin lüzum göstereceği hastanede sıhhat heyetince yapılacak muayene neticesinde, sıhhî vaziyeti bu vazifeyi ifaya müsait ve memleketin her tarafına daimî surette seyahate mütehammil olduğu anlaşılmış bulunmak.

İsteklilerin nüfus hüviyet cüzdanı, askerlik vaziyeti, iyi hâl, adliye vesikalariyle aşı kâğıdı ve mektep diplomalarının asıl veya noterlikten tasdikli suretlerini ve hâlen bir dairede memur olarak müstahdem iseler zatî sicil cüzdanlariyle dilekçelerini 4 kıta vesika fotoğrafları ile Ankarada P. T. T. Umumî müdürlüğü Muamelât müdürlüğüne, İstanbulda P. T. T. müdürlüğüne 30.1.939 tarihine kadar tevdi etmeleri ve imtihanın yapılacağı 10.2.939 tarihinde saat 10 da mezkûr müdürlüklerde hazır bulunmaları lâzımdır. İmtihan tahrirîdir. Muvaffak olanlar aldıkları numara derecesine ve münhal adedine göre müfettiş muavinliğine tayin olunurlar. Muvaffak olanlar münhal adedinden fazla olursa muvafakat ettikleri takdirde İdarenin diğer münhal hizmetlerine tayin olunabilirler. Kazananlardan müsavi numara alanlar arasında Ecnebî lisana vakıf olanlar tercih olunurlar.

İptidaen memuriyete intisap edecekler (30) lira aslî maaşla müfettiş muavinliğine namzet olarak ve hâlen devlet memuriyetinde (35) lira alanlar veya (30) lirada kanunî müddetini doldurmuş olanlar (35) lira maaşla tayin olunurlar.

Müfettiş muavinlerine teftiş maksadiyle seyahatlerinde harcırah kanun ve kararnamesinde yazılı nisbetler dairesinde seyahat ve ikamet yevmiyesi verilir.

İMTİHAN PROGRAMI

1 — Türkiyenin iktısadî ve tabiî coğrafyası,

2 — Hesap: Faiz- İskonto, tenasüp,

3 — Malî usulü defteri, muhasebei umumiye kanunu.

4 — Memurin kanunu - Memurin Muhakemat kanunu, ceza muhakemeleri usulü kanunu, 1609 No. lu kanun, kefalet kanunu - ve Türk ceza kanununun memur suçlarına müteallik hükümleri.

5 — Türkiyedeki Posta Telgraf ve Telefon teşkilâtına ait umumî mahiyetteki kanunlar ile P. T. T. idaresine ait 2822 No. lu teşkilât kanunu .(65) (181)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 816 lira olan 2400 kilo muhtelif ebatta kurşun levha 23.1.1939 pazartesi günü saat 10,30 da Haydarpaşada Gar binasındaki satınalma komisyonu tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 61 lira 20 kuruşluk muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (132)

Ateşçi Ustası Alınacaktır

Askeri fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkalede fabrikalarımızda yevmiye ile istihdam edilmek üzere iki mütehassıs ateşçi ustası alınacaktır. Emekli deniz makina subaylarından veya ticareti bahriye makine mektebinden neşet ve Türk donanmasında ihtiyat subaylığını ifa ve ikmal etmiş ve liman dairesinden ehliyet şahadetnamesi almış olanlar tercih edilecektir. Talip olanların istenilen vesikalarla Umum Müdürlüğe müracaatları (10)

Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

500 adet kar gözlüğünün müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla eksiltmesi 16.1.939 Pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 175 lira ilk teminatı 26 lira 25 kuruştur. Şartnamesi ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. "471,, "207,,

★

500 adet ispirto takımının müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmesi 30-1-939 pazartesi günü saat 10.30 da Tophanede İstanbul LA. Sa. Al. komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1375 liradır. İlk teminatı 103 lira 12 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (314)

KADIKÖY VAKIFLAR DİREKTÖRLÜĞÜ İLÂNLARI

Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Hisse Miktarı	Muhammen kıymeti L.K.	Teminatı Muvakkate L.K.
Üsküdar	Pazarbaşı	Miroğlu	126	Ev	8/12	268 16	20 11
"	"	Taşcımanok	2	Arsa	3/4	196 51	14 73
"	Solaksinan	Altmış odalar	4	Ev	1/2	201 68	15 12
"	Solaksinan	Çıkmaz oda	3	Arsa	5/8	44 21	3 31
"	Solaksinan	Topaneli oğlu	71	Ev	1/6	117 32	8 79
"	Solaksinan	Durbali	2	Ev	4/1:	268 16	20 11
"	Tavaşi Hasan	Dolap	19	Ev	1/2	251 40	18 85
"	Tavaşi Hasan	Karacaahmet	433	Ev	2/8	100 56	7 54
"	Atikvalide	Çavuşderesi	106	Arsa	1/2	155 57	11 66
"	Hacehesnax hatun	Kuyu	9,15	Ev	1/2	100 56	7 54
"	Tuyğar Hamza	Selâmiali	79	Ev	1/2	101 12	7 58
"	Arakiyeci Mehmet	Kasımağa	2	Arsa	3/4	33 19	2 48
"	Rumi Mehmet Paşa	Medrese	9	Arsa	1/2	114 33	8 56
"	"	Medrese	9 Mü.	Arsa	1/2	114 33	8 56
Boğaziçi	Kandilli	Mektep	35	Ev	78/144	435 76	32 68
"	"	Mektep	37	Ev	78/144	272 35	30 22
"	"	Mektep	39	Ev	78/144	435 76	32 68
"	"	Yeni Mahalle	11, 13	Arsa	92,5/100	189 10	14 18
"	"	Kuyu	18	Ev	4/10	321 80	24 13
"	"	Mektep	14, 16	Arsa	54/270	157 25	11 79
"	A. Hisarı	Çavuşderesi	19	Bostan	150/540	92 85	6 96
"	Kanlıca	Fıstıklı	10	Arsa	5/8	98 21	7 41
"	Beykoz	Çeşme	4	Dükkân	2240/4320	278 18	20 86
"	Beylerbeyi	Hallaç	5	Ev	1/4	125 70	9 42
Kadıköy	İbrahimağa	Koşuyolu	126	Arsa	6/10	301 68	22 62
			126/1	Kulube			

Yukarda mevki ve cinsleri yazılı hisseleri mahlûl emlâke kanunî müddeti zarfında hissedarlarının müracaatla talep dermiyan etmemelerine binaen mahlûl hisse umumi hükümlere göre satılmak üzere açık arttırmıya çıkarılmıştır. İhaleleri 6-2-939 pazartesi günü saat 15 tedir. İstekli lerin muhammen kıymetin yüzde 7,5 nisbetindeki teminat akçaları ile birlikte Kadıköy vakıflar müdürlüğüne müracaatları. (307)

Haricî Askerî Kıtaat İlânları

Çanakkale müstahkem mevki birlikleri için kapalı zarf usulile aşağıda cins ve miktarları yazılı malzemeler satın alınacaktır. İhalesi 30-1-939 pazartesi günü saat 11 de müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin mezkûr tarihte aşağıda hizalarında yazılı teminat akçalarile birlikte komisyona müracaatları. Zarflar ihale saatinden bir saat evvel her iki zarf tahmühürlü olduğu halde komisyona verilir. Talipler ihale kanununun 2 - 3 maddelerindeki yazılı vesikaları yanlarında bulundurmaları mecburidir. Aksi halde eksiltmeye iştirak ettirilmezler. Malzemelere ait fennî ve hususî şartnameleri Ankara, İstanbul ve Çanakkale Mst. Mevki satınalma komisyonlarında görülebilir. (773) (318)

Cinsi	Miktarı	B. Muhammeni	Tutarı	Teminatı
Çelik çubuk	117 Ton	15 kuruş	32266 lira	2420 lira
Kereste	28,3 M3	52 lira		

Hepsine tahmin edilen fiat 53.000 lira olan 30 kalem cerrahi âlât kapalı zarfla satın alınacaktır. Eksiltme 26—1—939 perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3915 lira olup şartnamesi 267 kuruş mukabilinde komisyondan alınır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2—3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Ankarada komisyona vermeleri. (691) (8904)

★

Dörtyoldaki askeri birlikleriin hayvanatı için 640 bin kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 29440 lira ilk teminatı 2208 liradır. Eksiltme 25-1-939 çarşamba günü saat 15 de Tüm satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler şartnamesini her gün Adanada komisyonda görebilirler. Taliplerin teklif mektuplarını ve içerisinde bulunması icap eden diğer kanunî vesaikle birlikte ihale saatinden bir saat evvel Adanada Tüm satınalma komisyonuna verilmiş olacaktır. (759) (75)

★

Vize alayı için pazarlıkla alınacak 10 No. lu kuru üzüme teklif edilen 24 kuruş 50 santim pahalı görüldüğünden bu 1000 kilo uzum ihtiyacı 16-1-939 günü pazarlıkla yeniden eksiltmesi yapılacağı ilân olunur. (317)

★

Çorluda inşa edilmekte olan insan hastanesinin yeniden bazı inşaat ve tesisat ilâve edilecektir. İhalesi kapalı zarf usulile 30-1-939 pazartesi günü saat 16 da Çorluda Kor. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk pey parası 3147 lira 68 kuruştur. Şartname ve projelerini görmek ve almak istiyenler 2 lira 5 kuruş mukabilinde Çorluda Kor. Satınalma komisyonundan alabilirler. İstekliler kanunun 2-3 cü maddelerindeki belgelerle birlikte belli gün ve saatten bir saat evvel teklif mektuplarını Çorluda komisyona vermiş bulunmaları. (316) (771)

Zührevî ve cilt hastalıkları mütehassısı

Dr. **Hayri Ömer**

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında No. 133 Telefon:4358

SİNGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve pırlantalı SİNGER saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 ilâ 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan talep vukuunda yeni kataloğ gönderilir

SİNGER SAAT MAĞAZALARI — İstanbul Eminönü. Tel: 21964.

İstimlâk dolayisiyle mağazamız arkadaki dar sokağa naklolunacaktır.

Her türlü yanıkları,
Kan çıbanları,
Traş yaraları,
Meme iltihapları ve
çatlakları,
Dolama, akneler,
ÇOCUKLARIN ve
BÜYÜKLERİN her türlü
DERİ İLTİHAPLARINI

VİROZA

En çabuk ve en emin bir surette
TEDAVİ EDER.
VİROZA
Fennî ve sıhhî bir
CİLD MERHEMİDİR

İstanbul Belediyesi İlânları

Münhal bulunan 1200 kuruş aslî maaşla iki ayar memurluğuna talip olanların İktisat Vekâleti Ölçüler Müdürlüğünden veya mıntaka müfettişliklerinden ehliyeti haiz bulunanların İstanbul Belediyesi Fen işleri müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

★

İtfaiye anbarında bulunan ve hepsine 176 lira 42 kuruş bedel tahmin edilen hortum ve bahçe rekoru, hoparlör, benzin tangı tulumbası, odun baltası, eski battaniye ve saire gibi hurda eşya satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Eşyalar İtfaiye anbarında listesile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 13 lira 23 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23.1.939 Pazartesi günü saat 14 buçukta Daimi encümende bulunmalıdırlar. (B.) (119)

TÜRK HAVA KURUMU

Büyük Piyangosu

Dördüncü keşide: 11 Şubat 939 dadır.

Büyük İkramiye: **50.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

1=2

BU MUADELE İMKÂNSIZ GÖRÜNÜR HALBUKİ....

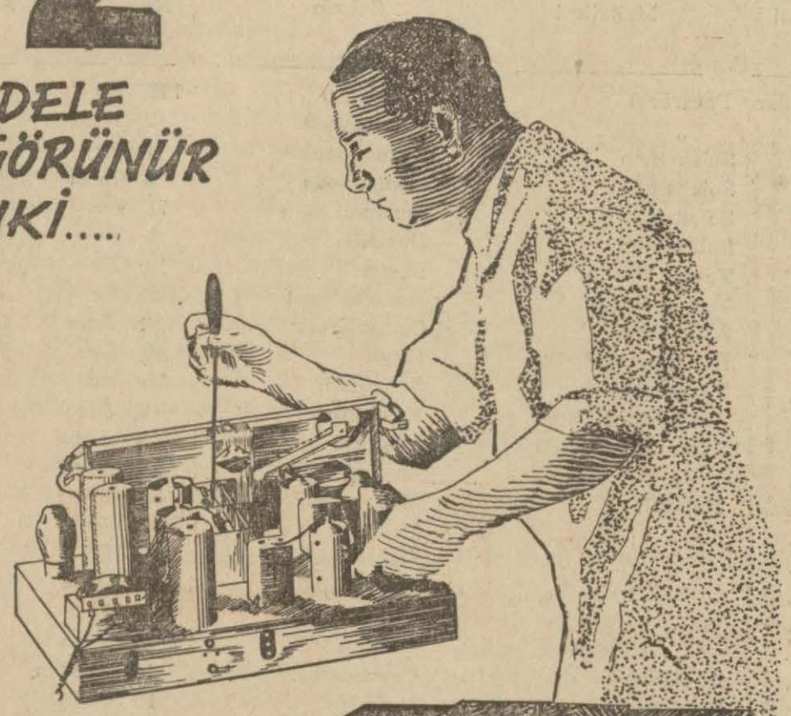

MARKONİ'nin gayet müdekkik ve mükemmel yapılışı dolayısile bu cihazın bir lambası diğer Radyolarda iki lambadan alınan neticeyi verir.

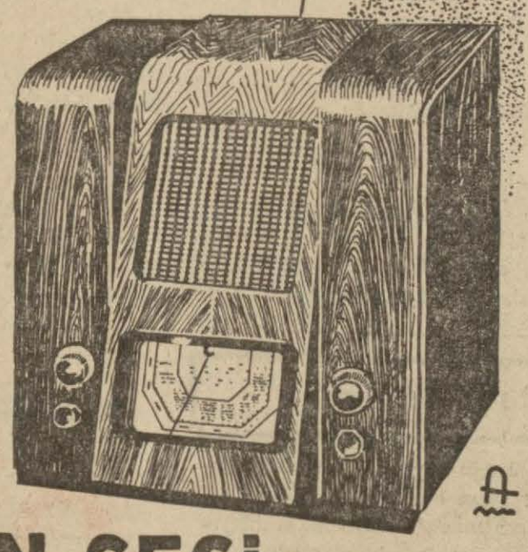

MARKONİ

VERESİYE SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ VE ACENTELERİNDE

302 İSTİKLAL CAD. BEYOĞLU

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMİN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız halis acıbadem çeşitleri hususi vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
İSTANBUL — BEYOĞLU

Emsali arasında en güzel ve şık mobilyalar satan
(Eski HAYDEN) Yeni

BAKER mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve YATAK ODASI takımları zengin çeşitler her yerden iyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Dr. Suphi Şenses

İdraryolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız
Tel. 43924

GRIPIN

varken bu ıztıraba katlanılır mı?

GRİPİN

Baş, diş ağrıları, nezle, kırgınlık, ve üşütmekten mütevellit bütün ıztırapların başlamasile beraber aklınıza gelen ilk isim olmalıdır. Mideyi bozmadan, kalb ve böbreklere dokunmadan

En seri, en tesirli, en kat'i netice

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat ve Gripin yerine başka bir marka verilirse şiddetle reddediniz

---

BASURA ÇARE

HEDENSA

dır. Ameliyatsız memeleri söndürür, mahveder; kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada şöhret bulmuş; milyonlarca basurluyu kurtarmıştır.

YÜREK ÇARPINTILARI

NEVROL CEMAL

emsalsiz ilâçtır. Hiddet, merak, korku ve teessürden hasıl olan ranlarına 20 damlası hayat verir. Kullanmıyan, sevmiyen yoktur.

ROMATIZMAYI

PİMANOL

geçirir. Siyatik, bel, diz, ... arkaya giren sancıları geçirir, vücudu kızdırır; soğuğun ciğerlere geçmesine mâni olur.

Romatizma - Lumbago
Siyatik - Arka - Diz
Bel ve ...ğrıları

SİLKO

Teskin ve izale eder.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroblarını kökünden temizlemek için (Helmoblö) kullanınız.

HELMOBLÖ

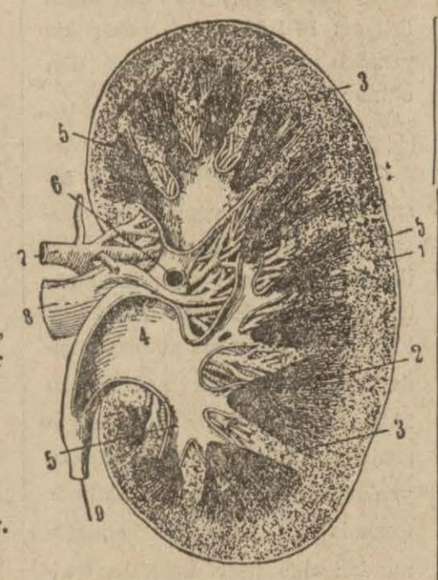

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder

İdrarda kumun ve mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.
Dikkat: Helmoblö, idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

ANNELER

Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçınlatan sebeplerden birisi de apış aralarının ter ve saireden pişerek, kızararak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildleri ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

İlkbahar mevsimine mahsus yeni gelecek mallar için yerlere ihtiyacımız olduğundan

15 SON KÂNUNDAN 15 ŞUBATA KADAR

Bir ay müddetle stoklarımızın büyük bir kısmını her yerden müsait şartlar ve mutedil fiyatlarla elden çıkarıyoruz.

Bütün Dairelerde mevsim sonu fırsatlarını bulacaksınız.

Beyoğlunda BAKER Mağazalarında

Bir mevsim sonu fırsatı: İstenen fiyat için en mükemmel cinstir.

Başınız mı ağrıyor?
Gripten mi yatıyorsunuz?
Romatizmanız mı teprendi?
Dişinizin ağrısı sizi çok mu rahatsız ediyor?
Hemen bir tek kaşe

NEOKÜRİN

alınız.

NEOKÜRİN: bütün bu rahatsızlıkları derhal geçirir ve size sıhhatinizi iade eder. Günde 2 - 3 kaşe alınabilir.

NEOKÜRİN: Mideyi bozmaz ve kalbi yormaz. Tek kaşe 6, altılık kutu 30 Kuruştur. Her Eczahanede bulunur.

NEOKÜRİN ismine dikkat

İZMİR'de Ankara Palas Oteli

İzmirde otel ihtiyacına cevap vermek üzere büyük fedakârlıklar ihtiyarile meydana getirilen ve İzmirin sayın halkı tarafından benimsenen "ANKARAPALAS,, oteli memlekette mühim bir varlık arzetmektedir.

ANKARAPALAS oteli, en yeni ve modern şehirlerimizden olan Ankaranın en yüksek emsalinin ayni kudrette ve mükemmel bir naziresi halini almıştır. Şehrin en mutena ve en merkezî muhitinde ve her türlü modern tertibatile ve her aile ve misafirlerinin arzularına göre ayrı ayrı apartıman şeklindeki dairelerile bütün ihtiyaçlarını ve bedii zevklerini tatmin eden yüksek konforlu teşkilâtile ve bilhassa kaloriferleri ve sıcak, soğuk su ve banyolu seksen sekiz yataklı (karyolalar sureti mahsusada Avrupadan celbedilmiştir) odalarile Avrupalı misafirlerinin dahi takdirine mazhar olan ANKARAPALAS oteli misafirlerini yormıyacak kadar ucuz fiatlarla da nazarı dikkati celbetmektedir.

Otelin altında zarif ve temiz pastanesi ve yanıbaşında 300 kişiyi istiap eden muhteşem ve çok konforlu lokantasının son sistem soğuk hava dolapları vardır. Nefis yemekleri ve tahsisen malzemesinin temizliği ve Hükûmet caddesine nâzır kıraathanesinin gerek meşrubatında ve gerek temizlik servisinde gösterilen titizlik umumun memnuniyetini celbeden bu müessese, İzmirimizin bir incisi sayılmaktadır. Ankarapalas müessesesi, sevgili yurddaşlarına ve sayın müşterilerine hizmet etmekle haz duyar.

MÜDÜRİYET

Bahçe ve Gül
Meraklılarına

127 çeşit yediveren etiketli Avrupa gülleri, çok çeşit çamlar, Salon ve ...likleri, süs ağaçları, V. S. ...25 senedenberi fidancılık ve gülcülük ile meşgul Ortaköy Fidancı Vasil. Kataloğumuzu istiyene gönderiyoruz.

Sayın Bayanlarımıza Bildiriş

Gösterilen büyük rağbet yüzünden piyasada mevcudu kalmıyan:

FEMİL

8 lik ve 12 li ambalâjlarla FEMİL BAĞLARI yeniden piyasaya yetiştirilmiştir. Her eczane ve büyük ticarethanelerde arayınız. Umum Satış Deposu: İstanbul Bahçekapı İş Bankası arkası Rahvancılar sokak 5 No. Can Laboratuvarı

Saç bakımı
Güzelliğin en birinci şartı.

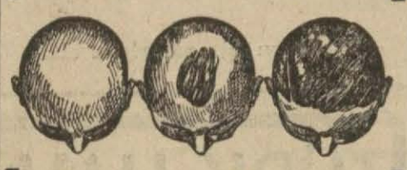

Petrol Nizam

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilâçtır.

KAYIP — Şahsıma ait tapu senetleri ile suretlerini Sirkeci ile Kalyoncukulluğu arasında kaybettim. Bulanların Galatada Voyvoda caddesinde 22 No. da elektrikçi dükkânına getirdiklerinde memnun edileceklerdir.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyatı T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası